

Kajaanin seurakunnan tilinpäätös 2021

Sisällys

I	Toimintakertomus.....	3
1	Yleiskatsaus	3
2	Hallinto	14
3	Henkilöstö.....	18
4	Jäsenmäärä.....	23
5	Sisäinen valvonta	24
6	Talouden tunnusluvut	25
7	Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi.....	27
II	Talousarvion toteutuminen	28
1	Käyttötalouden toteutuminen	28
2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	78
3	Investointiosan toteutuminen	80
4	Rahoitusosan toteutuminen	82
5	Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	83
III	Tilinpäätöslaskelmat.....	84
1	Tuloslaskelma.....	84
2	Rahoituslaskelma	85
3	Tase	86
IV	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	88
1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	88
2	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	89
3	Tuloslaskelman liitetiedot.....	89
4	Rahoituslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	91
5	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	92
6	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	93
7	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	93
V	Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	95
VI	Luettelot ja selvitykset	96

Kansikuva Paltaniemen hautausmaa

I Toimintakertomus

1 Yleiskatsaus

Kajaanin seurakunnan toimintavuosi 2021 oli edelleen poikkeuksellinen Covid-19 taudin johdosta. Toimintaa jouduttiin rajoittamaan useampaan otteeseen taudin leviämisen estämiseksi jo toisen vuoden ajan. Tämän johdosta toimintaa suunnattiin tavoitteiden mukaisesti digiviestintään, kuten sosiaaliseen mediaan ja videostriimaukseen. Seurakunnan hallintoelinten toiminta pystyttiin organisoimaan siten, että tarvittavat kokoukset onnistuttiin järjestämään tautitilanteesta huolimatta turvallisesti erityisjärjestelyin.

Työyhteisön työkokoukset toteutettiin suureksi osaksi Teams-nettisovelluksen välityksellä. Tämä helpotti kaikkien kokousten järjestämistä, vaikka omat haasteensa uusissa kokouskäytännöissä tulikin eteen. Monia koulutusluentoja voitiin myös toteuttaa Teams-ohjelmistolla.

Kokoontumisrajoitusten vuoksi kaikki seurakunnan työalat joutuivat ratkaisemaan, miten yhteyttä seurakuntalasiin kyettiin hoitamaan. Tämän johdosta kaikilla seurakunnan työaloilla kehitettiin edelleen digitaalista viestintää. Tähän oli hyvät mahdollisuudet, kun vuodesta 2019 alkaen seurakunnassa oli toteutettu viestinnän kehittämishanke, jonka keskeisenä tavoitteena oli seurakunnan some-toimintojen ja videostriimien lähettäminen.

Kokoontumisrajoitteet vaikuttivat kaikkeen seurakunnan toimintaan. Nekin seurakunnan toiminnot, joita kyettiin järjestämään, toteutettiin annettujen turvallisuusohjeiden mukaisesti. Myös kaikki rippikoulut saatiin toteutettua tautitilanteesta huolimatta, tosin poikkeusjärjestelyin.

Syksyllä 2021 aloitettiin Kajaanin kirkosta uusien digilaitteistojen välityksellä videostriimit Kajaanin kirkosta. Rajoitusten johdosta entistä useampi seurasi Kajaanin kirkon messua sekä kirkkokonsertteja YouTube-videopalvelun välityksellä. Samalla messujen videointi on jäänyt pysyväksi toiminnaksi.

Vuoden 2021 toimintakertomuksista käy ilmi, kuinka hyvin suuri osa suunnitelluista seurakunnan tapahtumista jäi kokonaan toteutumatta. Myös säännölliseen toimintaan tuli koronataudin vuoksi rajoitteita. Rajoitteet koskivat erityisesti riskiryhmäläisiä, joiden suositeltiin vahvasti välttämään kaikkia kontakteja.

Ehkäpä eniten koronatauti vaikutti seurakunnan vapaaehtoistoimintaan, joka on ollut Kajaanin seurakunnan toinen kärkihanke viestinnän kehittämisen ohella. Toimintojen rajoitusten vuoksi vapaaehtoistoiminta on ollut rajoitettua tai kokonaan tauolla.

Toinen koronatautivuosi on osoittanut niin seurakunnille kuin yhteiskunnalle, kuinka suuriakin muutoksia voi toimintaympäristössä tapahtua. Monelle jatkuva eristäytyminen ja tartuntariskien välttäminen on luonut monenlaista ahdingkoa, niin henkistä kuin taloudellista, joihin myös seurakunnan on ollut pakko reagoida. Diakoniatyö tavoitti ruoka- ja talousavustuksilla entistä suuremman määrän ahdingossa eläviä, mitä yleisesti yhteiskunnassa on pidetty arvokkaana kriisiajan saavutuksena.

Marko Miettinen
kirkkoherra

Kajaanin seurakunnan missio, visio, strategia

Seurakunnan tehtävä: Kajaanin seurakunta rohkaisee elämään kristittyinä.

Seurakunnan arvot:

Kajaanin seurakunnan toimintaa, hallintoa ja elämää ohjaavat seuraavat arvot.

Usko – Yhteys armolliseen Jumalaan on kristityn elämän kestävä perusta.

Toivo – Jeesuksen lupaus tulevaisuudesta tuo toivon.

Rakkaus – Pyhä Henki rohkaisee meitä rakastamaan toisiamme.

Visiomme Kajaanin seurakunta vuonna 2024:

Kajaanin seurakunta on luottamuksen yhteisö, joka tuo erilaiset ihmiset yhteen. Kirkon sanoma kuuluu ja vaikuttaa kaikkialla.

Seurakunnan jäsen kokee uskon Jumalaan voimavarana, ja yhä useampi pitää yhteyttä seurakuntaan ja kirkkoon merkittävänä.

Seurakunta on itsenäinen ja toimii yhteistyössä muiden rovastikunnan seurakuntien kanssa sekä kantaa vastuuta Kainuun seurakuntien yhteisistä asioista.

Näin me toimimme

Seurakuntalainen ja kajaanilainen

- Puhumme Jumalasta, Jeesuksesta ja Pyhästä Hengestä rohkeasti ja ymmärrettävästi kaikkialla. Korostamme viestinnässämme avoimutta ja myönteisyyttä.

- Välitämme sanomaa ennakkoluulottomasti ja vuorovaikutteisesti myös nettiympäristössä ja sosiaalisen median välityksellä.
- Edistämme kristillistä kasvua kaikissa elämänvaiheissa. Kaikki seurakunnan jäsenten lapset kastetaan. Kummien tehtävää tuetaan.
- Toimimme haavoittuvassa asemassa olevien hyväksi kaikkialla.
- Toimimme kestävän kehityksen puolesta ja pidämme esillä luomakunnasta huolehtimisen tärkeyttä.
- Seurakunta huolehtii olemassa olevista verkostoista ja yhteistyökumppanuuksista sekä luo uusia tavoittaen seurakuntalaisia yhä useammin heidän luonnollisessa elämympäristössään.
- Seurakunta huomioi entistä paremmin seurakuntaan eri tavoin suhtautuvat jäsenet. Erityinen huomio kiinnitetään nuoriin aikuisiin, heikosti jäsenyyteen sitoutuneisiin sekä aktiivisiin seurakuntalaisiin.
- Seurakunta tiedostaa voimakkaan muuttoliikkeen paikkakunnalla ja huomioi seurakuntaan muuttaneet.
- Hädänalaiset kajaanilaiset saavat ammatillista palvelua riittävän ajoissa.
- Arvostamme seurakunnan jäsenyyttä. Toimimme aktiivisesti seurakunnan jäsenmäärän ylläpitämiseksi, erityistä huomiota kiinnitämme nuoriin ja nuoriin aikuisiin. Otamme yhteyttä seurakunnan jäsenyydestä luopuneisiin.
- Seurakunnan toiminnassa kehitetään valmiuksia entistä parempaan toiminnan palvelumuotoiluun, niin että jokaisen on entistä helpompaa päästä siitä osalliseksi.

Prosessit ja toimintatavat

- Hengellinen elämä seurakunnassa on monipuolista ja vastaa ihmisten tarpeisiin.
- Jokainen seurakuntalainen kohdataan laadukkaasti vuosittain.
- Kirkolliset toimitukset ovat laadukkaita.
- Jumalanpalvelukset ovat vieraanvaraisia, saavutettavia ja sopivia kaiken ikäisille. Jumalanpalveluksia kehitetään, mikä vahvistaa seurakuntalaisten osallisuutta suunnittelussa ja toteutuksessa.
- Seurakuntaan eri tavoin suhtautuvat jäsenet osallistuvat seurakuntatyön suunnitteluun ja toteuttamiseen.

- Seurakunnan viestintä on suunnitelmallista ja johdettua. Se mielletään koko työyhteisön tehtäväksi. Seurakunta kouluttaa tiimikohtaisesti edistyksellisiä viestijöitä.
- Vapaaehtoisia kutsutaan ja tuetaan suunnitelmallisesti.
- Seurakuntatyötä tehdään entistä enemmän verkostoissa ja yhteistyökumppanien kanssa. Työ organisoidaan osaamisen ja vastuualueiden mukaisesti tiimiperusteisesti.
- Keräämme järjestelmällisesti palautetta työstämme seurakuntalaisilta.
- Seurakunta vahvistaa kirkon sisäistä yhteyttä. Tavoittelemme kunnioittavaa keskustelua eri tavalla ajattelevien kanssa.

Henkilöstö - oppiminen ja uudistuminen

- Henkilöstön osaamista kartoitetaan ja sitä kehitetään koulutussuunnitelman mukaisesti.
- Rekrytoinnissa huomioidaan laaja-alainen osaaminen. Työntekijät sitoutuvat laajaan työnkuvaan ja työnkuvan muutoksiin.
- Yhteistyö toimialojen välillä lisääntyy.
- Työn suunnittelu, huolellisuus ja laatu paranevat.
- Työntekijät tekevät yhä enemmän työtä yhdessä seurakuntalaisten kanssa.

Talous

- Seurakunta sopeuttaa talouttaan vähentämällä henkilöstöä ja toimitiloja sekä on avoin rakennemuutoksille lähiseurakuntien kanssa. Luottamushenkilöt ja työntekijät sitoutuvat kiristyvän talouden sopeutuksiin ja haasteisiin.
- Seurakunta huolehtii olemassa olevista kiinteistöistä ja henkilökunnasta. Henkilöstön työhyvinvointiin, työssä jaksamiseen ja kouluttautumiseen varataan riittävät resurssit.
- Etsimme aktiivisesti uusia rahoituslähteitä ja eettisesti kestäviä taloudellisia yhteistyökumppaneita.

Strategiamme taustaoletuksina ovat:

- Seurakunnan jäsenmäärä laskee kirkkoon kuulumisen vähenemisen seurauksena vuoden 2020 tasosta 2000–2500 jäsentä vuoteen 2024.

- Muuttoliike jatkuu vilkkaana. Vuosittain muuttaa sekä seurakuntaan että siitä pois yli tuhat jäsentä.
- Seurakuntatyön suunnittelussa käytetään hyväksi jäsensegmentointia: uskolliset, maltilliset, avomieliset ja irralliset.
- Henkilöstön vähetessä keski-ikä nousee, työssä jaksamiseen ja osaamisen kehittämiseen on resursoitava nykyistä enemmän.
- On seurakuntalaisia, jotka ovat halukkaita ja valmiita ottamaan nykyistä suuremman vastuun seurakunnan toiminnasta. Vapaaehtoistoiminnassa on käyttämätöntä potentiaalia.
- Yhteistyö ja verkostoituminen erilaisten kumppanien kanssa ovat seurakuntatyön merkittävä mahdollisuus.
- Kansantalouden tilan, väestön ikääntymisen ja kirkosta eroamisen seurauksena seurakunnan verotulot eivät kasva ja toimintakulut on sopeutettava tähän tilanteeseen.
- Pienet naapuriseurakunnat mahdollisesti haluavat liitosneuvotteluja Kajaanin kanssa. Mahdollisten kuntaliitosten seurauksena voidaan joutua myös seurakuntaliitoksiin. Näihin tulee säilyttää hallinnollinen valmius.
- Kiinnostus seurakunnan järjestämiä tilaisuuksia kohtaan vähenee kokoavassa toiminnassa, jolloin muun viestinnän merkitys korostuu.

Vastuu ympäristöstä

Seurakuntamme kantaa vastuuta ympäristöstä ja ympäröivästä yhteiskunnasta kaikessa toiminnassaan.

Seurakunnalle on laadittu kiinteistöstrategia vuosille 2019–2028. Strategiassa on selvitetty seurakunnan hallinnoima kiinteistökanta sekä selvitetty kiinteistöt, jotka eivät ole toiminnan kannalta välttämättömiä. Kiinteistöstrategian päivitys tulee ajankohtaiseksi vuonna 2024.

Seurakunnalla oli neljä fossiilista energiaa käyttävää kiinteistöä vuoden 2021 alussa. Vuoden 2021 aikana yksi kohde muutettiin öljylämmityksestä vesi-ilmalämpöpumppu järjestelmään.

Kolmen muun kohteen osalta on laadittu investointisuunnitelma, jonka mukaisesti luovutaan fossiilisen energian käytöstä lämmityksessä vuoteen 2026 mennessä. Kiinteistöjen energiankulutusta seurataan jatkuvalla seurannalla ja samalla pyritään vähentämään kiinteistöjen energiankulutusta.

Kiinteistöissämme syntyvät jätteet lajitellaan ja kierrätetään ohjeistuksen mukaisesti. Kiinteistöjen puhtaanapidossa valitaan ympäristöystävälliset siivousaineet ja vettä säästävät siivousmenetelmät.

Hautausmaalla kasvinsuojeluaineiden käytöstä on voitu luopua, vaihtamalla kasvilajikkeita luontaisesti kestäviin lajikkeisiin. Kasvien kuljetuspakkaukset ja ruukut kierrätetään. Yhdellä hautausmaalla kasteluvetenä on voitu käyttää jokivettä. Puutarhajätteet kompostoidaan ja käytetään mahdollisuuksien mukaan nurmikoiden kunnostuksessa.

Seurakunnassa on siirrytty paperittomaan toimintaan kaikessa toiminnassa, missä se on mahdollista. Dokumentteja käsitellään ensisijaisesti sähköisessä muodossa. Jos dokumentteja joudutaan tulostamaan, ne tulostetaan mahdollisuuksien mukaan kaksipuolisina.

Hankinnoissa pyrimme kiinnittämään huomiota toimittajien ympäristöystävällisyyteen ja heidän harjoittamaansa ympäristöpolitiikkaan.

Seurakunnan keittiötoiminnassa on pyritty vähentämään ruokahävikkiä erilaisin keinoin, mm. valmistettavien aterioiden annoskoot lasketaan kulloisenkin asiakasryhmän mukaisesti, varastoinnissa huomioidaan FIFO-periaate, kertakäyttöastioiden käyttöä on vähennetty ja ylijäänyttä ruokaa on lahjoitettu ruoka-apuun.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvuonna

Kirkollisissa toimituksissa Kajaanin seurakunnan järjestämien kastetoimitusten määrä pysyi suunnilleen samanlaisena. Kajaanilaisia kastettuja oli jäsentilastossa 284 (v.2020, 254). Kastamattomia lapsia oli 52 marraskuun loppuun mennessä (v.2020, 35). Kastetoimitus järjestettiin pandemian aikana vain läheisten kesken. Kirkollisten avioliittoon vihkimisten määrä hieman väheni. Vihkipäivä 210221 oli suosittu viisi (5). Avioliittoon siunattiin kolme (3) paria. Kirkollisia toimituksia on striimattu pandemian aikana. Kodin siunaamisia oli vähän, vain neljä (4) kappaletta. Toisaalta kodin siunaamisia tehdään kasteen yhteydessä niitä tilastoimatta.

Talouden tilanne kuluneena vuonna

Kajaanin seurakunnan taloudelliseen tilanteeseen pandemian vaikutus näkyi toimintatulojen vähenemisenä ja toimintakulujen lisääntymisenä verrattuna edelliseen vuoteen. Siitä huolimatta taloudellinen tilanne oli parempi kuin vuonna 2020, kun tulosta tarkastellaan ilman kertaluonteisia eriä, sillä ero on 40.000 €. Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset ovat vaikuttaneet siten, että tilikauden ylijäämä ilman kertaluonteisia eriä oli n. 707.000 € enemmän kuin vuonna 2020. Vuoden 2020 tuloksesta tehtiin investointivaraus 570.000 €. Kajaanin seurakunnan haasteet ovat aleneva jäsenkehitys ja pienenevät verotulot, mikä vaatii niin toiminnan kuin talouden jatkuvaa sopeuttamista. Tähän on pyritty noudattamalla kiinteistö- ja henkilöstöstrategiaa.

Huolestuttava suuntaus on näkyvässä myös talousarviossa 2022, jossa toimintatuotot ovat 66.000 euroa pienemmät ja toimintakulut 193.000 euroa suuremmat kuin vuoden 2021 talousarviossa. Vuodelle 2022 ei ole tulossa kertaluonteisia eriä.

Suomen talouden tilanne

Vuoden 2021 kokonaistuotanto nousi Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan 4,5 prosenttia. Työttömyysaste oli joulukuussa 6,7 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 7,6 prosenttia. Työllisyysaste oli 72,3 prosenttia, kun se vuonna 2020 oli 70,7 prosenttia. Työttömyys laski joulukuussa edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta kaikkien elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) alueilla, vähiten Kainuussa (-13 %).

Kirkollisverotilitysten yhteismäärä kasvoi 1,3 % ollen 929 024 881 euroa. Tilitykset kasvoivat 2/3:lla seurakunnista ja vähenivät 1/3:llä. Verotulon kasvua tuki palkkasumman kasvu, joka tosin toteutui vaihtelevasti eri toimialoilla ja eri puolella Suomea.

Korona-ajan vaikutus talouteen on ollut kaksijakoinen. Toisia aloja korona hyödytti moninkertaistaen myynnin ja toisilla aloilla myynti tyrehtyi kokonaan. Talous on toipunut ennakoitua nopeammin, kun koronarajoituksista on voitu vähitellen luopua, yritysten toimintaedellytykset ovat palanneet vähitellen normaaleiksi ja kuluttajat ovat rohkaistuneet käyttämään palveluita jälleen. Talouden ennustetaan kasvavan myös ensi vuonna vaikkakin talouskasvun ennustetaan hidastuvan tästä vuodesta. Lisäksi Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuun lopulla tulee heikentämään Suomen talouden näkymiä.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan: "Kuten laajemmin Euroopassa energian ja ruoan hinnat nousevat myös Suomessa, kasvu hidastuu ja inflaatio kiihtyy, ainakin väliaikaisesti."

Seurakunnan talous

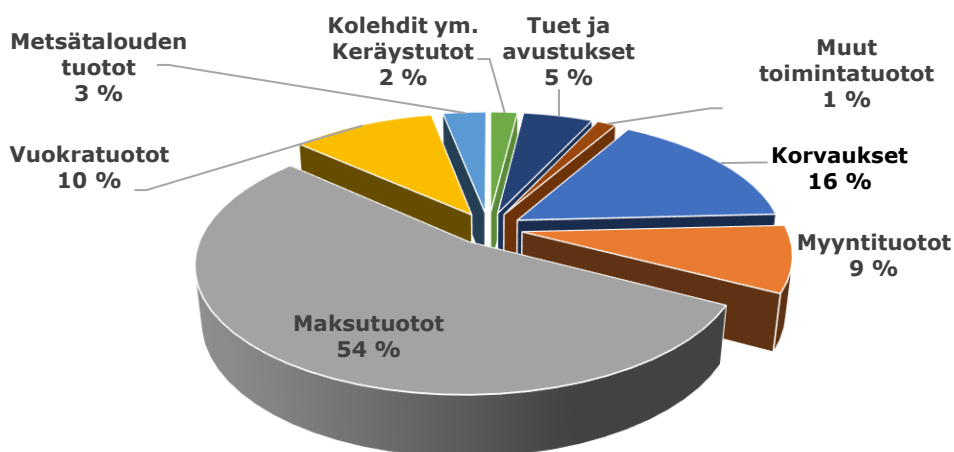
Kajaanin seurakunnan tilikauden tulos on 952.936 euroa ylijäämäinen. Ylijäämä olisi ollut 13.300 € suurempi, jos Keskusseurakuntakodin ja pappilan myynnistä ei olisi tullut myyntitappiota. Purolan tontista saatiin myyntivoittoa 14.500 € ja Keskusseurakuntakodin ja pappilan yhteen laskettu myyntitappio oli 27.800 €.

Toimintatuotot olivat 1.190.176 euroa ja ne alenivat edellisvuodesta 64.400 euroa, kun myyntivoittoja ei huomioida. Edellisen vuoden myyntivoitto oli 108.000 euroa.

Toimintatuotoista vuokratuotot vähenivät 68.949 euroa, korvausten määrä väheni 24.967 euroa, ja kolehdit keräykset ja lahjoitusvarat määrä väheni 17.051 euroa.

Tulot lisääntyivät eniten maksutuotoissa 46.318 euroa (+7,8 %). Toimintatuottojen prosentuaalinen jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa.

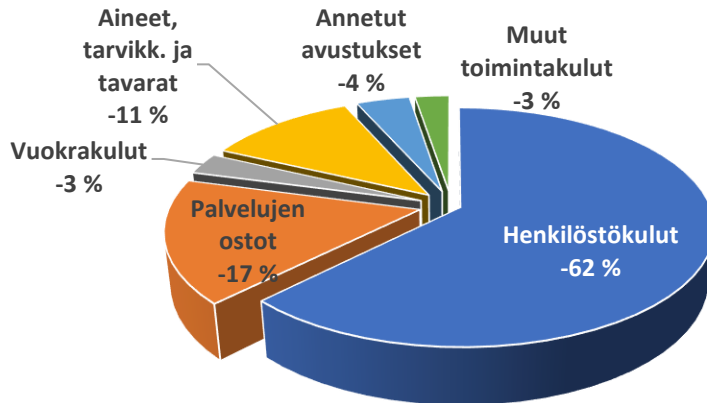
Ulkoiset toimintatuotot tiliryhmittäin 1 190 176 €

Toimintakulut olivat 6.703.525 euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta yhteensä 68.600 euroa. Esimerkiksi palvelujen ostoissa lisäystä oli 108.827 euroa (-10,8 %), annetuissa avustuksissa 35.549 euroa (-15 %) ja tavaraostoissa 26.061 euroa (-3,6 %).

Vähennystä edellisvuoteen verrattuna tuli vuokrakuluista 102.657 euroa ja henkilöstökuluista 31.854 euroa.

Ulkoiset toimintakulut tiliryhmittäin 6 703 525 €

Kirkollisverojen tuotto oli 6,87 miljoonaa euroa, mikä on 172.979 euroa (+2,6 %) enemmän kuin vuonna 2020. Kirkollisverotuottojen osuus kokonaistuloista oli 78 %. Valtionrahoitusta saatiin 717.420 euroa, mikä on 8 % kokonaistuloista. Verotuskuluja maksettiin 100.414 euroa ja Kirkon rahastomaksuja 600.709 euroa – nämä summat olivat lähes edellisvuoden tasolla. Rahoitustuottoja saatiin 50.040 euroa, mikä on 44.640 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Korkokulut ovat lähes edellisvuoden tasolla.

Vuosikatetta kertyi 1.413.023 euroa. Jos kertaluonteiset kiinteistökaupat eliminoidaan, vuosikate olisi ollut 1.426.370 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 585.259 euroa. Kirkkovaltuusto hyväksyi 17.12.2020 uuden poistosuunnitelman, jonka mukaan vuoden 2021 poistoihin tehtiin 76.735 euron lisäpoistot hautatoimen rakennuksista.

Seurakunnan rahavarat lisääntyivät 1,25 miljoonaa euroa, vaikka pankkilainaan tehtiin 1,0 milj. euron lisälyhennys. Rahavarojen lisääntymiseen suurin vaikutus oli vuosikatteen lisäksi Keskusseurakuntakodin ja pappilan kiinteistöjen myynnistä saadulla kertaluontoisella tulolla. Ilman sitä rahavarat olisivat lisääntyneet n. 300.000 euroa. Rahavarat olivat vuoden lopussa yhteensä 7,6 miljoonaa euroa.

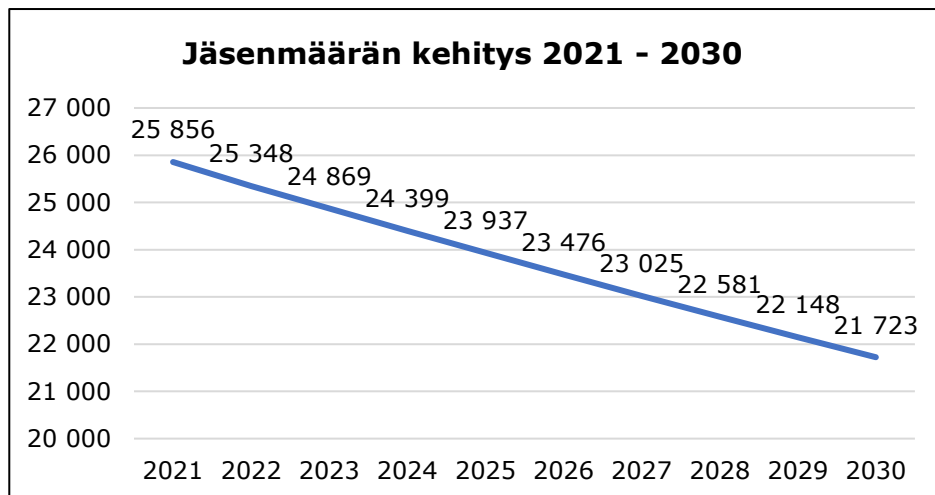
Suunnittelut investoinnit toteutuivat muuten, paitsi Paltaniemen hautausmaan traktorihankintaa siirrettiin myöhemmäksi ja siihen varatut varat käytettiin Vuolijoen kirkon ulkopuolen peruskunnostuksen suunnitteluun. Kirkon korjaukseen on varattu vuodelle 2022, 400.000 euroa. Suurin investointi oli Lehtikankaan seurakuntakeskuksen vesikaton kunnostus 95.700 euroa.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia toiminnan tai talouden muutoksia, joilla olisi vaikutusta Kajaanin seurakuntaan ja joita ei olisi vuoden 2022 talousarviossa huomioitu.

Toiminnan ja talouden tarkastelu tuloperustan muutosten valossa:

Seurakunnan talouden haasteena näyttää olevan pysyvä jäsenyyden ja muuttoliikkeen kehityksen sekä suhdanteiden epävarmuuden aiheuttama kirkollisverotulojen lasku. Seurakunnan jäsenmäärän lasku on ollut viime vuosina 1,5 prosentin luokkaa ja ennusteen mukaan lasku tulee hieman nousemaan. Jäsenmäärän laskuun vaikuttaa voimakkaasti jäsenistön ikääntyminen, sekä alueen muuttotappio.

Alla on kaavio jäsenmäärän kehityksen ennusteesta 2021–2030.

Kajaanin seurakunnan kirkollisveroprosentti on ollut 1,65 jo vuodesta 2012 alkaen. Vaikka verotulot ovat jo viiden vuoden ajan laskeneet, strategisesti oikeana ratkaisuna tilanteeseen ei tässä vaiheessa nähdä veroprosentin nostoa. Viiden viimeisen vuoden verotulokehityksestä tarkemmin kohdassa Verotulot ja valtion rahoitus. Verotulojen ennustetaan laskevan vuoteen 2030 mennessä 174.000 euroa. Kajaanin seurakunta selviää jatkossakin velvoitteistaan seuraamalla toimintaympäristön kehitystä ja toimimalla taloudelliset realiteetit tunnustaen.

Kajaanin seurakunnan taloutta on jo sopeutettu usein eri tavoin. Keskuse seurakuntakoti ja pappila tontteineen sekä Purolan rukoushuoneen vuokraoikeus myytiin kuluneena vuonna. Myynneistä saatiin tuloja yhteensä 1,4 milj. euroa. Henkilöstökuluissa on saavutettu säästöjä noudattamalla henkilöstösuunnitelmaa. Lisäksi säästöjä on tullut osa-aikaisuuksista ja avoimena olevien virkojen osittain täyttämättä jättämisistä. Henkilöstön rekrytoinnissa on käytetty vakavaa harkintaa ja sijaisten sekä määräaikaisten työntekijöiden määrää on pyritty vähentämään.

Talouden tasapainottamiseen toivotun lisän toisi vireillä oleva Löytösuon tuulipuistohankkeen toteutuminen Vuolijoella, sillä se toisi seurakunnalle vuokratuloja.

Kirkkovaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 2.12.2021 maanvuokrauksen tuulivoimayhtiö Ilmatar Energy Oy:lle 45 vuoden määräaikaisella vuokrasopimuksella.

Auli Ohtonen
talousjohtaja

Toiminnan tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa:

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittareista mikään ei toteudu.

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	2021
1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilmankertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on positiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena ja kirkollisveroprosentti on 1,65.
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 3 670 619 €.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 319 päivää.
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus v. 2019 oli 63 %, v. 2020 64 % ja vuonna 2021, 62 %.

2 Hallinto

Kajaanin seurakunnan hallinto-organisaation rakenne:

Hallintoelinten jäsenet 2019–2022

Kirkkovaltuusto

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi vuosiksi 2021–2022 on valittu Kaija Patronen ja varapuheenjohtajaksi Paavo Enroth. Kirkkovaltuusto kokoontui vuoden aikana 4 kertaa. Kirkkovaltuuston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Helena Ahonen	4/4	Tuomo Koskelo	4/4
Paavo Enroth	3/4	Minna Leinonen	4/4
Minna-Liisa Haverinen	4/4	Matti Leppälä, 15.10. alkaen	1/1
Anja Hongisto, 4.6. alkaen	4/4	Ismo Makkonen, 15.10. alkaen	1/1
Timo Hurskainen	4/4	Raili Myllylä	4/4
Marjatta Immonen	4/4	Sirkka Ohtonen	4/4
Hilkka Kananen	4/4	Oskari Oikarinen	0/4
Juhani Karjalainen, 15.10. alkaen	1/1	Katriina Ojala	4/4
Marju Karjalainen	3/4	Kaija Patronen	4/4
Saara Karjalainen	2/4	Jukka Poutiainen	0/4
Reijo Kemppainen, saakka 3.6.	0/2	Johanna Rantala, 14.10. saakka	2/3
Tommi Kerkelä	0/4	Esa Rimpiläinen	4/4
Ella Kiljunen	3/4	Seppo Rönkkö	4/4
Jenni Kitti, 15.10. alkaen	0/1	Jukka Sirviö	4/4
Juuso Kopperoinen	4/4	Annemari Sistonen	0/4
Penja Korkkonen	0/4	Tuula Stång, 14.10. saakka	2/3

Miikka Kortelainen	2/4	Tommi Tuominen	4/4
Sini Kortelainen, 14.10. saakka	0/3	Kunto Viiru	4/4
Marko Koskelo	4/4	Mikko Yrjölä, 14.10. saakka	0/3

Kirkkovaltuusto on kertomusvuoden aikana käsitellyt neljässä kokouksessaan kirkkolain edellyttämät asia, joita ovat seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille.

Lisäksi kirkkovaltuusto lakkautti III kappalaisen viran ja perusti seurakuntapastorin viran, hyväksyi seurakunnan viestintästrategian ja vapaaehtoistoiminnan strategian vuosille 2021–2024, vahvisti Eino Alasalmen rahastosäännön ja Seppo Hiltusen rahastosäännön, teki päätöksen siitä, että väestökirjanpito Kajaanin seurakunnasta siirtyy Kuopion aluekeskusrekisteriin 1.4.2022 alkaen, vahvisti kirkollisveroksi 1,65 vuodeksi 2022 sekä vuoden 2022 talousarvio ja toimintasuunnitelma ja vuosien 2023–2024 toiminta- ja taloussuunnitelma hyväksyttiin.

Aloitteet 2022

Luottamushenkilöt eivät tehneet aloitteita.

KIRKKONEUVOSTO 2021–2022

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvoston apuna toimivat esittelevät virkamiehet kukin vastuualueellaan. Vuosiksi 2021–2022 valittu kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana 9 kertaa. Kirkkoneuvoston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla. Läsä ovat olleet myös kirkkovaltuuston puheenjohtaja Kaija Patronen ja kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja Paavo Enroth.

Kirkkoneuvoston jäsenet:

Varsinaiset jäsenet:

Miettinen Marko, kirkkoherra, pj.	8/9
Hanslin Anita	9/9
Haverinen Minna-Liisa	9/9
Hurskainen Timo	8/9
Immonen Marjatta	7/9
Karjalainen Juhani	9/9
Kiljunen Ella	7/9
Kopperoinen Juuso	9/9
Kortelainen Miikka	0/9
Ohtonen Sirkka	8/9
Sonninen Pirjo 15.10. alkaen	2/3
Stång Tuula 14.10. saakka	4/6

Henkilökohtaiset varajäsenet:

Karjalainen Markus	0/9
Pöri Ursula	0/9
Heikkinen Setti	1/9
Pokela Lyyli	2/9
Ohtonen Esko	0/9
Törrö Leena	1/9
Leppälä Matti	0/9
Heikkinen Anne 3.6.2021 saakka	1/4
Kärki Sirpa 4.6. 2021 alkaen	3/5
Rantala Johanna saakka 14.10 saakka	0/6
Korvuo Tuula 15.10. alkaen	0/3
Tiirola Saira	0/3
Sonninen Pirjo	2/6

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat (tilinpäätös 2020, veroprosentti vuodeksi 2022, talousarvio vuodeksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2023–2024), käsitellyt ja hyväksynyt vuoden 2022 koulutussuunnitelman sekä huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Kirkkoneuvosto otti vastaan seurakunnalle osoitetut testamentit Eino Alasalmi ja Seppo Hiltunen.

Kirkkoneuvosto päätti Vuolijoen hautausmaan uurnahauta-alueen rivikohtaisesta muistomerkkiohjeesta.

Myönsi eron toimistohoitaja Ritva Kovalaiselle. Kirkkoneuvosto valitsi toimistosihteerin toimeen Katja Kovalaisen 1.11.2021 alkaen.

Pyysi Kuopion hiippakunnan tuomiokapitulilta, että se antaa pappisvihkimyksen ja viranhoitomääräyksen 6.11.2021 alkaen TM Mikko Haltsoselle Kajaanin seurakunnan II seurakuntapastorin ja TM Soile Koistiselle Kajaanin seurakunnan III seurakuntapastorin virkaan.

Kirkkoneuvosto valitsi perheneuvojan virkaan Annamari Kinnusen 1.2.2022 alkaen.

Kirkkoneuvosto valitsi varhaiskasvatuksen ohjaajan virkaan Kaisu Ärväksen 1.6.2022 alkaen, kun varhaiskasvatuksen ohjaaja Marita Karvinen irtisanoutui kyseisestä virasta 1.6.2022 alkaen.

JOHTOKUNTIEN JÄSENET JA VARAJÄSENET 2021–2022

Julistustoiminnan johtokunta

Viiru Kunto pj	2/2	Heikkinen Mika	0/2
Hongisto Anja	2/2	Korhonen Eila	0/2
Juppi Tuula	2/2	Fonselius Päivi	0/2
Koskelo Marko	1/2	Karppinen Veli-Matti	0/2
Leinonen Minna	2/2	Paakkonen Susanna	0/2
Oikarinen Oskari	0/2	Leinonen Markus	0/2
Rönkkö Seppo	1/2	Nyman Pälvi	0/2
kirkkoneuvoston edustaja Haverinen Minna-Liisa			0/2

Kasvatustoiminnan johtokunta

Rimpiläinen Esa, pj	2/2	Schroderus Ilkka	0/2
Ahonen Helena	1/2	Karjalainen Tarja	0/2
Karjalainen Saara	2/2	Juppi Tuula	0/2
Kunnas Sari	1/2	Kerkelä Tommi	0/2
Makkonen Ismo	2/2	Haataja Timo	0/2
Ojala Katriina	1/2	Karjalainen Suvi	1/2
Sirviö Jukka	2/2	Minkkinen Martti	0/2

Kirkkoneuvoston edustaja Kortelainen Miikka 1/2

Palvelutoiminnan johtokunta

Myllylä Raili, pj	1/2	Kortelainen Kirsi	1/2
Kananen Hilikka	2/2	Kangasharju Marjo	0/2
Karjalainen Marju	2/2	Rusanen Hilikka	0/2
Koskelo Tuomo	2/2	Tuohineva Kari	0/2
Poutiainen Jukka	0/2	Pokela Ilmari	0/2
Sistonen Annemari	2/2	Ojala Katriina	0/2
Tuominen Tommi	2/2	Pesonen Mikko	0/2

Kirkkoneuvoston edustaja Immonen Marjatta 2/2

Hiippakuntavaltuuston jäsenet 1.5.2020–30.4.2024

Ahonen Helena

Kopperoinen Juuso

Tilintarkastusyhteisö 2019–2022

KPMG Oy Ab, päävastuullinen tilintarkastaja Antti Kääriäinen

3 Henkilöstö

Yleistä

Henkilöstökertomuksen tarkoituksena on antaa tiivistettyä tietoa henkilöstöstä eri osapuolille. Se on osa seurakunnan toiminnan ja talouden kokonaisarviointia.

Henkilöstökertomus palvelee yhtenä henkilöstötyön ja johtamisen työvälineenä.

Henkilöstön määrä

Kajaanin seurakunnalla oli palkansaajia 31.12.2021 yhteensä 85 henkilöä, Vakituksessa palvelussuhteessa oli 79 henkilöä, joista osa-aikaisia 10. Vakituksista naisia oli 60 ja miehiä 19. Määräaikaisessa palvelussuhteessa oli 6 henkilöä, joista osa-aikaisia oli kaksi. Määräaikaisista naisia oli 4 ja miehiä 2.

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä tehtäväryhmittäin

Tehtäväryhmä	Vakituiset 31.12.2021			Määräaikaiset 31.12.2021		
	Kaikki	Naiset	Miehet	Kaikki	Naiset	Miehet
Papisto	12	6	6	0	0	0
Perheneuvonta	1	1	0	1	1	0
Kirkkomuusikot	4	1	3	1	1	0
Diakoniatyö	7	7	0	1	1	0
Nuorisotyö	7	4	3	1	0	1
Varhaiskasvatus	16	15	1	2	1	1
Muu seurakuntatyö	2	2	0	0	0	0
Toimistotyö	11	11	0	0	0	0
Hautausmaatyö	4	1	3	0	0	0
Kirkonpalvelustyö	12	9	3	0	0	0
Keittiötyö	3	3	0	0	0	0
YHTEENSÄ	79	60	19	6	4	2

Kuukauden tai yli kuukauden työsuhteessa olevia kuukausipalkkaisia hautausmaan kesätyöntekijöitä oli 84.

Kaiken kaikkiaan hautausmaalla työskenteli 152 määräaikaista työntekijää kahdesta viikosta kuuteen kuukauteen.

Henkilökunnan määrä työvuosina

Vakinaisen henkilökunnan määrä työvuosina oli 75,4 henkilötyövuotta ja määräaikaisten 5,3 henkilötyövuotta.

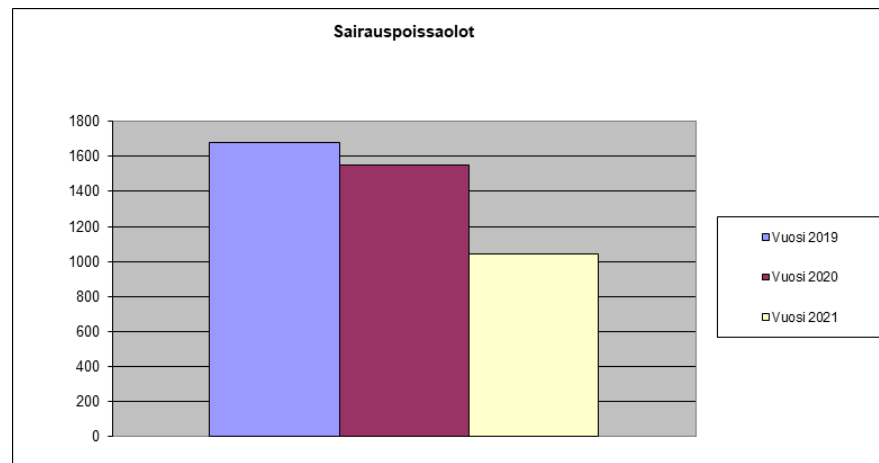
Henkilötyövuodet tehtäväryhmittäin	Henkilövuodet 2021	
	Vakinaiset	Sijaiset / määräaikaisten
Seurakuntapapit	12	0
Perheneuvonta	1	0,8
Kirkkomuusikot	4	1
Diakoniatyö	6,2	0,7
Nuorisotyö	7	1,0
Varhaiskasvatus	14	1,8
Muu seurakuntatyö	1,9	0
Toimistotyö	11	0
Hautausmaatyö	4	0
Kirkonpalvelustyö	11,3	0
Keittiötyö	3	0
YHTEENSÄ	75,4	5,3

Työaikatietoja

Sairauspoissaolot

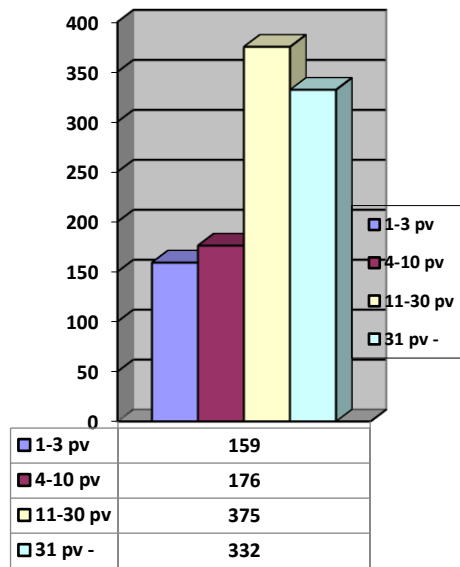
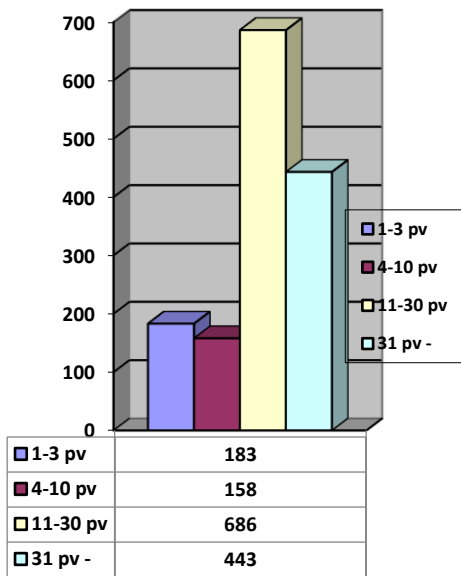
Palkallisia sairauspoissaoloja oli yhteensä 1 042 kalenteripäivää. Tapaturmista aiheutuneita sairauspoissaoloja ei ollut yhtään. Vuoteen 2020 verrattuna sairauspoissaolot vähenivät 32,8 %. Tässä eivät ole mukana tapaturmien aiheuttamat poissaolot. Sairauspoissaoloja 1–3 päivää oli yhteensä 159 ja poissaolokertoja 83 ja 4–10 päivää yhteensä 176, poissaolokertoja 30 sekä 11–30 päivän poissaoloja yhteensä 375 kalenteripäivää ja poissaolokertoja 22. Yli kuukauden palkallisia poissaoloja oli yhteensä 332 kalenteripäivää, poissaolokertoja 7. Palkalliseen ennaltaehkäisevään kuntoutukseen työntekijät käyttivät 39 kalenteripäivää.

Seuraavissa pylväiköissä näemme vuosilta 2019–2021 sairauspoissaolojen kehityksen kalenteripäivinä koko vuoden ajalta sekä vuoden 2020 ja 2021 sairauspoissaolojen keston päivinä.

Sairauspoissaolot päivien mukaan 2020

2021

Perhevapaat ja muut virkavapaat

Palkattomalla perhevapaalla oli vuoden aikana neljä henkilöä. Palkattomalla yli 30 päivän virkavapaalla tai työlomalla oli kaksi henkilöä.

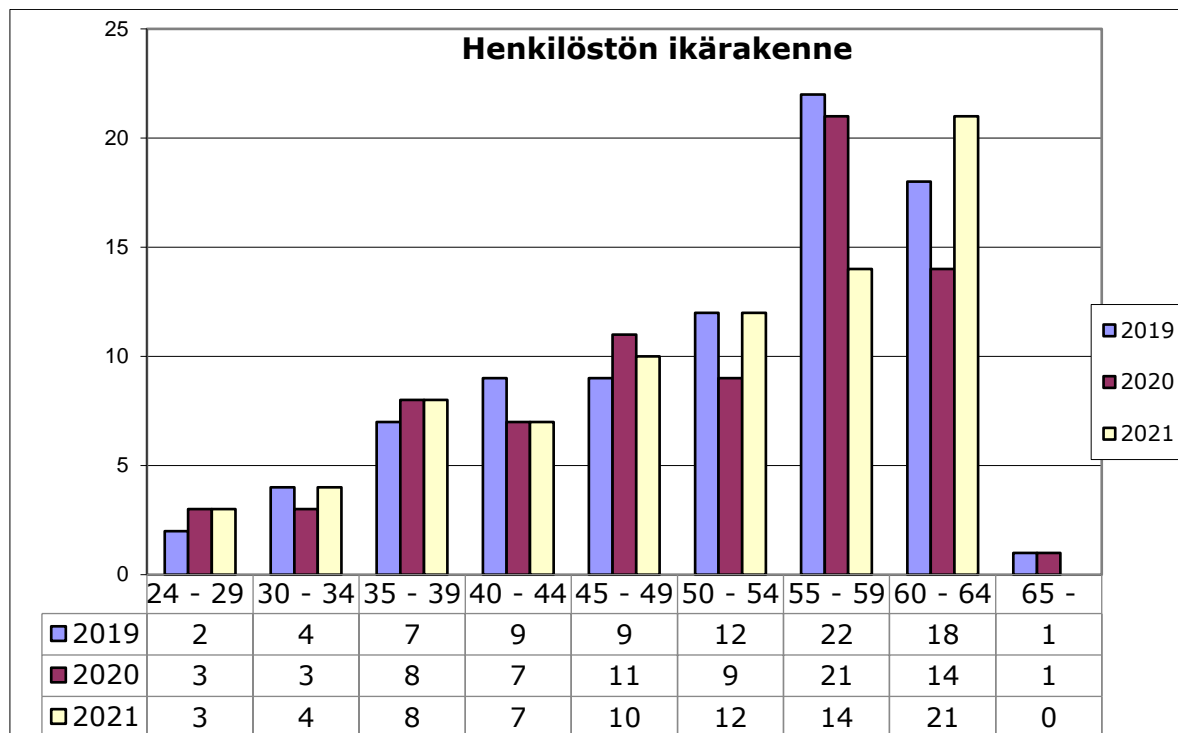
Kertomusvuonna henkilökunnasta ei ollut kukaan vuorotteluvapaalla. Vuoteen 2020 verrattuna ketään työntekijöistä ei lomautettu koronan vuoksi.

Ikäjakauma

Työssä olevasta vakinaisesta henkilökunnasta alle 35-vuotiaita oli seitsemän. Suurin osa henkilökunnan ikärakenteesta painottuu 60–64-vuotiaisiin ja toiseksi suurin ikäryhmä oli 55–59-vuotiaat. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on hieman noussut kertomusvuonna. Kertomusvuonna keski-ikä oli 51,6 kun vuoden 2020 lukema oli 50,7

Ikä, vuotta	Yhteensä		
	Kaikki	Naiset	Miehet
24–29	3	1	2
30–34	4	2	2
35–39	8	7	1
40–44	7	4	3
45–49	10	6	4
50–54	12	10	2
55–59	14	12	2
60–64	21	18	3
Keski-ikä	51,6	53,9	49,3

Seuraavassa kaaviossa näkyy vuodelta 2019–2021 työntekijöiden ikärakenteen kehitys. Kuten huomataan vuonna 2021 suurin huippu on 60–64-vuotiaiden kohdalla ja seuraavana tulee 55–59-vuotiaat.

Palvelussuhteen kesto ja vaihtuvuus

Työhistoria

Vakinaisen henkilökunnan keskimääräinen palvelussuhteen kesto-aika oli vuoden lopussa 15,2 vuotta (laskettu raportointivuoden ja palvelussuhteen alkuvuoden erotuksena). Henkilöstöstä 29 (35,3 %) on palvellut yli 10 vuotta seurakunnassa. Yli 20 vuotta seurakunnassa palvelleita oli 7 (8,5 %) ja yli 30 vuotta palvelleita oli 15 (18,3 %).

Henkilökunnan vaihtuvuus

Seurakunnan vakinaisesta palveluksesta lähti neljä henkilöä, joista yksi eläköityi. Palvelukseen otettiin kuusi työntekijää kertomusvuonna vakinaiseen virka- tai työsuhteeseen.

Palvelussuhdeasunnot

Vuoden 2021 keväällä myytiin Pappilan kiinteistö ja Keskuseurakuntakoti. Sen jälkeen seurakunnalla on omistuksessaan yhteensä 5 asuinhuoneistoa eri puolilla kaupunkia, jotka ovat vuokrattu ulkopuolisille. Lehtikankaan asuntoa käytetään myös vierashuoneena.

Henkilöstökustannukset

Tilikausi	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Palkat ja palkkiot	-3 442 685,75	-3 474 521,62	-3 688 343,10
Eläkekulut	-707 391,18	-715 771,88	-770 928,08
Muut henkilösivukulut	-117 268,77	-119 062,07	-144 027,35
Saadut henkilöstökorvaukset	33 468,24	67 693,23	56 324,79
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	47 527,38	23 458,41	26 125,71
YHTEENSÄ	-4 186 350,08	-4 218 203,93	-4 520 848,03
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-60 513,92	-60 060,17	-115 664,96
Koulutus- ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-15 162,15	-19 222,39	-25 975,90
Työterveyshuolto	-90 222,84	-93 026,82	-127 501,47
Työssä jaksaminen (työnohjauspalvelut + liikuntasetelit)	-23 595,74	-17 196,01	-17 800,76
YHTEENSÄ	-189 494,65	-189 505,39	-286 943,09

Koulutuskustannukset henkilöstön osalta olivat 200 € henkilötyövuotta kohden.

Matkakorvaukset omalle henkilökunnalle olivat 58 225 €, joka on 721 €

henkilötyövuotta kohden. Seurakunnalla on työntekijöilleen lakisääteinen

tapaturmavakuutus, joka sisältää työtapaturma- ja ryhmähenkivakuutuksen.

Työttömyysvakuutus hoidetaan työttömyysvakuutusrahaston kautta.

Henkilöstön vapaaehtoiset vakuutukset ovat ryhmätapaturmavakuutus, toiminnan

vastuuvakuutus ja eurooppalaisen matkavakuutus. Ryhmätapaturmavakuutuksen piiriin

kuuluvat leirien isokset ja kerhojen ohjaajat sekä leiriläiset, kerholaiset, retkeläiset,

talkoolaiset ja luottamushenkilöt. Vakuutuksen piiriin kuuluvat myös tapahtumat, jotka

sattuvat seurakunnan pääjärjestäjänä järjestämässä ja valvomassa toiminnassa

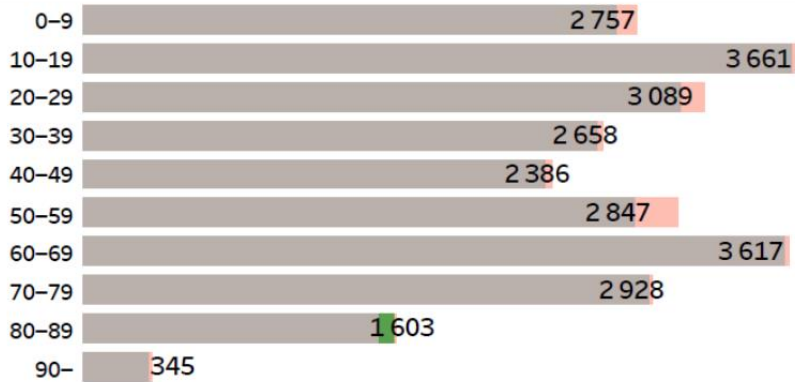
Suomessa. Kirkon eläkeasioita hoitaa keskitetysti Keva (kuntien eläkevakuutuslaitos).

Henkilöstökulut suhteessa verotuloihin

	2021	2020	2019
Henkilöstökulut	-4 186 350	-4 218 204	-4 520 848
Verotulot	6 875 273	6 702 294	6 695 563
Henkilöstökulujen osuus	60,9 %	62,9 %	67,5 %

4 Jäsenmäärä

Jäsenten ikärakenne 31.12.2021 ja vuosimuutos värein

Kastetut	233
Kuolleet	354
Liittyneet	109
Eronneet	383
Muuttoliike (+/-)	-73
Jäsenmuutos yhteensä	-468
Jäsenet 31.12.2020	26 359
Jäsenet 31.12.2021	25 891

Jäsenennuste seuraavan 10 vuoden aikana

Vuosi	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2019, henk.	Muutos vuodesta 2019, %	Kirkkoon kuulumuus, %
2020	26 193	-523	-2,0	71,8
2021	25 690	-1 026	-3,8	70,9
2022	25 201	-1 515	-5,7	69,9
2023	24 732	-1 984	-7,4	69,0
2024	24 271	-2 445	-9,2	68,2
2025	23 819	-2 897	-10,8	67,3
2026	23 367	-3 349	-12,5	66,4
2027	22 924	-3 792	-14,2	65,5
2028	22 488	-4 228	-15,8	64,7
2029	22 063	-4 653	-17,4	63,8
2030	21 645	-5 071	-19,0	63,0

5 Sisäinen valvonta

Kirkkoneuvosto vastaa seurakunnan sisäisestä valvonnasta. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa kohtuullisella varmuudella, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Sisäistä valvontaa ovat kaikki toimenpiteet, jotka edeltävät töiden sujuvuutta, toimintavarmuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurakunnan tavoitteiden saavuttamiseksi nykyhetkestä tulevaisuuteen. Seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet tehdään henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteistyönä. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Kajaanin seurakunnassa on olemassa 4.2.2008 hyväksytyt seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet, jotka on valmisteltu Kirkkohallituksen vuonna 2004 antamien ohjeiden mukaisesti. Seurakunnassa on 17.12.2019 hyväksytty taloussääntö, jossa on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen. Kirkkoneuvoston ohjesääntö ja johtavien viranhaltijoiden johtosäännöt on uusittu vastaamaan nykyistä organisaatiota. Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä on ohjeet.

Riskien hallinta

Henkilökuntaa on koulutettu ja opastettu kohtaamaan erilaiset häiriö- ja turvallisuusriskit. Leiri- ja retkitoiminnassa noudatetaan Kirkkohallituksen turvallisuusohjeita ja jokaiseen tapahtumaan laaditaan erillinen turvallisuussuunnitelma. Seurakunnan kiinteistöihin on laadittu pelastussuunnitelmat. Seurakunnalla on voimassa oleva valmiussuunnitelma häiriötiloja ja poikkeusoloja varten. Paltaniemen ja vanhalla hautausmaalla on valvontakamerat.

Työterveyshuollon toteuttaa Suomen Terveystalo Oy. Palvelujen sisältö ja toimivuus arvioidaan vuosittain. Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen mukaan ja tarvittaessa.

Rahavarat sijoitetaan kirkkoneuvoston hyväksymän sijoitussuunnitelman mukaan. Sijoitukset on tehty sellaisiin rahalaitoksiin ja sijoitusvaihtoehtoihin, joissa riskit ovat pienet ja rahavarojen pääoma-arvo säilyy. Käteisvarojen käsittelystä on erilliset ohjeet. Hankinnoissa sovelletaan hankintalakia, yleisiä hankintaohjeita sekä seurakunnan omia ohjeita.

Tietohallinto ja tietosuojaja -turva: Kajaanin seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan Itä-Suomen IT-alueelta, jolla on tekninen vastuu tietosuojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia. Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä. Henkilötiedot suojataan teknisin ja hallinnollisin toimenpitein.

Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi Kajaanin seurakunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu kuluvana vuonna puutteita.

Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu kirkkoneuvostolle vuoden aikana neljä kertaa.

Kuluvana vuonna seurakunnan merkittävä toiminnallinen riski on myös ammattitaitoisten sijaisten rekrytointivaikeudet.

6 Talouden tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnusluvut

Kajaanin seurakunnassa toimintatuottojen osuus toimintakuluista väheni vuodesta 2020 vuoteen 2021 noin kolme prosenttia, mikä on valitettava kehityssuunta. Tulokulusuhteeseen vaikuttaa osaltaan pappilan myynnin mukana vähentyneet vuokratuotot sekä kohonneet kiinteistökulut ja annetut avustukset. Vuosikatteen osuus, 241,44 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä riitti kattamaan poistot samoin kuin vuotta aiemmin. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 prosenttia.

	2021	2020
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %	17,75	20,40
Vuosikatteen osuus poistoista, %	241,44	262,20
Vuosikate, euroa/jäsen	54,58	55,81

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla ($= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - /+ \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arviointiin.

Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: $\text{Vuosikate jaettuna poistot} * 100$.

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Seurakunnan rahavarat lisääntyivät 1,25 miljoonaa euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 7,6 miljoonaa euroa. Investoinnit: Lehtikankaan seurakuntakeskuksen vesikaton kunnostus, Joutenlammen leirikeskuksen päärakennuksen ovien ja ikkunoiden uusiminen, pääkirkkoon striimauslaitteet, Paltaniemen ja vanhalle hautausmaalle mönkijät, Vuolijoen hautausmaalle uurna-alueen muistokivi, Nakertajan seurakuntakotiin öljykattilan muutos vesi/ilmalämpöön ja Vuolijoen kirkon ulkopuolen peruskunnostuksen suunnittelu olivat, 263.000 euroa. Tunnusluku investointien tulo-rahoitus-% oli 547 % eli investoinnit saatiin maksettua tulo-rahoituksella. Lainanhoitokate pieneni neljä prosenttia, koska seurakuntakeskuksen rakentamiseen ja peruskunnostukseen otettuun lainaan tehtiin lisäyhennys 1,0 milj. euroa.

Rahavarojen riittävyys oli 319 päivää (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää).

	2021	2020
Investointien tulo-rahoitusprosentti %	547	58
Rahavarojen riittävyys, pv	319	229
Lainanhoitokate	1,3	5,7

Investointien tulo-rahoitusprosentti, %, ($= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$)

Rahavarojen riittävyys, pv ($= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$)

Lainanhoitokate ($= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$)

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 20,0 miljoonaa euroa. Tase pieneni 126 000 eurolla.

Pysyvät vastaavat olivat 10,6 miljoonaa euroa. Ne pienenevät 1,3 miljoonaa euroa, kun tasearvo väheni poistojen ja maa-alueen sekä rakennusten ansiosta, kun Keskusseurakuntakoti ja pappila tontteineen myytiin. Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 7,9 miljoonaa euroa. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 7,6 miljoonaa euroa ja ne lisääntyivät 1,2 miljoonalla eurolla. Rahavaroihin sisältyy lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen varoja 1,5 miljoonaa euroa. Oma pääoma kasvoi 952.936,13 euroa, eli edellisen vuoden ylijäämän verran.

Kajaanin seurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Seurakunnalla on lainaa 979.000 €, suhteellinen velkaantuneisuus on vähentynyt 14 %, ja rahoitusvarallisuuttakin on kertynyt.

	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	88	82
Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen	226	126
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	23	37
Lainakanta, euroa/jäsen	38	82

Omavaraisuusaste, %, (= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero} + \text{Vapaaehtoiset varaukset} - \text{Ainaishoitosopimusten pääomat}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Toimeksiantojen pääomat} - \text{Saadut ennakot})$).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= $[(\text{Saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) - (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})] / \text{Jäsenmäärä}$).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$).

Lainakanta, euroa/jäsen (= $[(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}))] / \text{Jäsenmäärä}$).

7 Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Tilikauden tulos on 952.936,13 euroa ylijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tilikauden ylijäämä 952.936,13 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilille "Tilikauden yli/alijäämä".

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2021 tilinpäätöksen jäämäkirjausta on 3.670.618,91 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II Talousarvion toteutuminen

Talousarvion sitovuus:

Talousarviossa sekä siihen liittyvässä toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kolmeksi vuodeksi. (KJ 15:1 ja 2, 1).

Kirkkovaltuusto päättää talousarvion toiminnallisista tavoitteista, määrärahoista, tuloarvioista sekä niiden sitovuustasoista (Taloussääntö, 3 §). Talousarviossa hyväksytyt tavoitteet ovat sitovia. Tavoitteiden merkitystä ja noudattamista korostetaan eri säännöksissä. Kaikkia talousarvion tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite.

Kajaanin seurakunnassa yleishallinnon, hauta- ja kiinteistötoimen talousarvion määrärahojen sitovuustaso on ollut pääluokkataso ja seurakunnallisen toiminnan tehtäväalueen/kustannuspaikan ulkoinen toimintakate (=ulkoiset menot vähennettynä ulkoisilla tuloilla) sekä sisäiset suoritteiden ostot ja myynnit. Kustannuslaskennalliset erät kuten sisäiset vuokrat, sisäiset korot ja vyörytysmenot eivät ole talousarviossa sitovia eriä.

Noudattamisvelvoite:

Seurakunnan ja seurakuntayhtymän toiminnassa ja talouden hoidossa on noudatettava talousarviota ja hyvän talouden hoidon periaatteita. Omaisuutta on hoidettava tuottavasti ja riskit halliten. Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 15:2, 3) 1 Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

1 Käyttötalouden toteutuminen

Hallinto pääluokka 1

Yleishallinto

Yleishallinnon pääluokkaan talousarviossa sisältyvät seuraavat kolme suurempaa kokonaisuutta: seurakunnan hallinto, seurakunnan virasto ja muu yleishallinto.

- Seurakunnan hallintoon kuuluvat kirkolliset vaalit, kirkkovaltuusto, tilintarkastus ja valvonta ja kirkkoneuvosto,
- seurakunnan virasto on talousjohtajan alaisuudessa toimiva kanslia-, henkilöstö- ja talouspalvelut käsittävä virasto. Virasto suorittaa lisäksi kirkkoherran johdon ja valvonnan alaisena kirkkoherranviraston tehtäviin kirkkolain 16 luvun 1 §:ssä ja kirkkojärjestyksen 16 luvun 3 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluvaan kirkonkirjojen (väestörekisterin) pitämiseen liittyvät toimistotyöt,
- muuhun yleishallintoon kuuluvat työpaikkaruokailu, työterveyshuolto, työsuojelu, henkilöstön virkistystoiminta ja henkilöstön kehittäminen.

Kirkkovaltuusto 1011010010

Toiminta-ajatus: Kirkkovaltuusto turvaa parhaat mahdolliset edellytykset seurakunnan perustehtävän toteuttamiselle taloudellisten voimavarojen puitteissa. Kirkkovaltuusto tekee säännösten mukaisesti seurakunnan taloutta ja toiminnan puitteita koskevat tärkeimmät päätökset. Kirkkovaltuusto valitsee kappalaisen ja kanttorin.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

- 1. Kirkkovaltuusto toteuttaa seurakunnan uutta strategiaa ja päättää strategian vaatimista uusista ratkaisuista:** Kirkkovaltuusto hyväksyi Kajaanin seurakunnan uuden strategian vuosille 2020–2024 kokouksessaan 25.6.2020. Strategisissa linjauksissa on kyettävä arvioimaan, mitä seurakuntatyö edellyttää nykyaikana. Seurakunnan jäsenyyttä on vahvistettu monilla eri toimilla. Viestinnän kehittämishanke ja kehittämistyö tuottivat merkittäviä saavutuksia seurakunnan toiminnassa. Viestintä edisti seurakunnan näkyvyyttä ja saavutettavuutta.
- 2. Turvataan perustehtävän mukainen ja toimintaympäristön muutoksiin vastaava toiminta kiristyvässä taloudellisessa tilanteessa:** Talouden osalta Kajaanin seurakunnassa on kyetty toteuttamaan välttämättömiä kiinteistöjen saneerauksia. Talouden tasapainottamisen tarkkailua on kuitenkin jatkettava ja jokaisena toimintavuonna arvioida talouden kestokykyä ja kirkollisverotulojen kehitystä.
- 3. Jokaisena toimintavuotena arvioidaan lakkautettavia toimia ja virkoja.** Henkilöstösuunnitelman päätarkoitus on kuitenkin turvata riittävät henkilöstöresurssit keskeisten ja kirkkolaisissa määrättyjen tehtävien hoitamiseksi. On reagoitu uusiin toiminnallisiin haasteisiin.

Toimintavuonna 2021 toteutetut kehittämistoimenpiteet osoittivat, että Kajaanin seurakunta kykeni tekemään niin strategisia kuin myös toiminnallisia muutoksia.

4. Luodaan seurakunnalle edellytykset kehittää vapaaehtoistoimintaa kaikilla työaloilla: Vuonna 2021 hyväksyttiin uusi vapaaehtoistoiminnan strategia.

Vapaaehtoistoiminnan keskeisenä tavoitteena on, että se tekee näkyväksi jäsentensä osallisuutta seurakunnan perustehtävään.

Strategiassa todetaan myös, että vapaaehtoistoiminnan kehittäminen vahvistaa osallisuutta ja tukee näin seurakunnan perustehtävän toteutumista. Kajaanin seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa vahvistetaan toimijuutta ja osallisuutta sekä yhteenkuulumisen kokemusta. Vapaaehtoisten ja työntekijöiden yhteistyöllä rakennetaan ja kehitetään seurakuntayhteisöä. Kajaanin seurakunnassa toimii noin 500 vapaaehtoista eri työaloilla.

Tilikauden kustannusten alitus talousarvioon verrattuna johtuu mm. siitä, että tilille kirjat, lehdet, kuva- ja äänimateriaaleihin varattu 1.000 euron määräraha ei toteutunut, myöskään postikuluja ei mennyt talousarvioon varattua määrää.

Arviointi: Kirkkovaltuusto hyväksyi vuonna 2020 seurakunnan uuden strategian vuosille 2020–2024. Kirkkovaltuusto on seurannut strategian toteutumista ja ohjannut seurakunnan toimintoja. Huolenaiheena on seurakunnan jäsenmäärän pysyvä väheneminen. Erityisesti kastettavien lasten määrä on vähentynyt viime vuosina merkittävästi. Tämä johtuu yhdeltä osalta seurakuntalaisten etääntymisestä. Trendi on jo ollut pidempään Etelä-Suomen seurakunnissa, mutta sama kehitys on tullut myös Kajaanin seurakuntaan. Talouden osalta kirkkovaltuuston tulee seurata seurakunnan talouden kehittymistä ja huolehtii välttämättömistä toimista talouden tasapainottamiseksi.

Kirkkoneuvosto 1011010020

Toiminta-ajatus: Kirkkoneuvosto yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa, edistää sen hengellistä elämää ja toimii muutoinkin seurakunnan perustehtävän toteuttamiseksi. Kirkkoneuvosto valmistelee ja toimeenpanee kirkkovaltuuston päätökset sekä huolehtii muista kirkkolaissa (KL 10:1 §) säädetyistä tehtävistä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Hoidetaan henkilöstöhallintoa ja muita tehtäviä vastuullisesti ja oikeudenmukaisesti sekä tuetaan henkilöstöä työssään:

Vuonna 2021 toteutettiin henkilöstösuunnitelmaa, joka ulottuu vuoteen 2024. Henkilöstön työilmapiiriä on helpottanut se, että on tiedossa, mistä viroista ja toimista tullaan luopumaan ja mitä täyttämään. Henkilöstösuunnitelman toteuttamisessa on kiinnitetty huomiota myös johtamiseen, työyhteisötaitoihin, työhyvinvointiin, sisäiseen viestintään sekä arviointiin sekä henkilöstön henkisen tilan seurantaan. Esihenkilötyöskentely on tehostunut yhdessä sovittujen johtamisperiaatteiden mukaisesti.

2. Seurataan seurakunnan jäsentilanteen kehitystä: Vuonna 2021 jatkui sama kehitys, joka on viime vuosien ajan ollut vallitsevana. Seurakunnasta erosi 380 henkeä.

Tämän trendin muuttaminen on osoittautunut vaikeaksi kaikissa seurakunnissa. Valtakunnallisesti korona-aika on hieman vähentänyt kirkosta eroamista. Seurakunnan viestintää on kehitetty merkittävästi. Erityisesti sosiaalisen median käyttäminen lisääntyi merkittävästi kaikilla seurakuntatyön työaloilla. Myös seurakunnan videotuotanto lisääntyi huomattavasti koronavuoden rajoitteiden johdosta.

3. Toiminnan sopeuttaminen talouden tasapainottamiseksi: vuoden 2021 aikana henkilöstösuunnitelman toteuttaminen edistyi merkittävästi ja säästöjä syntyi eri henkilöstöryhmissä. Vuosi 2021 oli poikkeusvuosi myös sen vuoksi, että kustannussäästöjä syntyi toiminnan rajoitteiden vuoksi merkittävästi. Tavoitteena jatkossa on kuitenkin se, että kokoontumisrajoitusten jälkeen toimintaa voitaisiin edelleen kehittää kaikilla seurakuntatyön alueilla sekä taloutta tehostaa.

Tilikauden kustannusten alitus johtuu mm. siitä, että asiantuntijapalvelut ylittyivät 5 969 eurolla, vaikka vastaavasti toisilta tileiltä kustannukset eivät toteutuneet tilikaudella suunnitellusti.

Arviointi: Kirkkoneuvoston tulee seurata seurakunnan strategian tavoitteiden saavuttamista. Seurakunnan yhteisen strategian tavoitteiden saavuttamisella on keskeinen merkitys toiminnan kehittämisessä. Seurakunnan tulee kehittää viestintää niin, että kirkon jäsenyyden merkitys voisi säilyä tärkeänä seurakuntalaisten keskuudessa. Koronavuosi 2021 oli kirkon kannalta sikäli hyvä, että kirkosta erosi vähemmän kuin 2010-luvulla keskimäärin. Myös kirkon merkitys diakoniatyössä korostui ja kirkko sai tunnustusta tekemästään hyvästä työstä.

Tilintarkastus ja valvonta 1011053000

Toiminta-ajatus: Auktorisoitujen tilintarkastajien suorittama tilintarkastus palvelee seurakunnan kehittämistä ja valvoo seurakunnan varojen käyttöä ja hallintoa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tilintarkastukset suoritetaan tilintarkastajien hyväksymän

tarkastussuunnitelman mukaisesti. Tavoitteen toteutuminen: Sopimus tilintarkastuksesta KPMG Oy:n kanssa on tehty vuosille 2019–2022. Päävastuullisena tilintarkastajana KPMG Oy:stä toimii Antti Kääriäinen, JHT, KHT ja avustavana tilintarkastajana Aki Saari, KHT, JHT. Lainmukaisuuden valvonnan lisäksi tilintarkastuksessa on korostunut konsultatiivinen ote ja säännöllinen yhteydenpito pitkin vuotta tapahtuneen tarkastuksen ohessa. Tilikauden aikaisessa tarkastuksessa kartoitettiin lisäksi verotuksellisen aseman arviointia.

Arviointi on laadittu etukäteismateriaalin perusteella. Verotuksellisen aseman arvioinnista on saatu muistio suosituksineen.

Tilikauden kustannusten ylitys talousarvioon verrattuna 1.924 euroa johtuu arvonlisäveroselvityksestä.

Talous- ja tietohallinto 1011050000 ja 1011050010

Toiminta-ajatus: Talous- ja tietohallinto turvaavat edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiselle ja vastuista selviytymiselle. Talous- ja henkilöstöpalvelujen sekä yhteisten toimistopalvelujen tuottaminen. Tietohallinnon ylläpito ja kehittäminen sekä työntekijöiden tukeminen tietotekniikan käytössä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) ja sen järjestelmien tehokkaampi

hyödyntäminen talous- ja henkilöstöhallinnossa. Kirkon palvelukeskus on tehnyt päivityksiä henkilöstö- ja taloushallinnon ohjelmiin ja mm. laatinut uudet tilinpäätösraportit. Kipan palvelumaksut ovat vuosien varrella pienentyneet. Vuonna 2015 palvelumaksuja maksettiin 73.000 euroa ja 57.400 euroa vuonna 2021.

2. Talous- ja henkilöstöhallinnon töistä ja prosesseista laaditaan kuvauksia.

Työn- ja prosessikuvauksia on laadittu näkyvyyden parantamiseksi, osaamisen jakamiseksi ja haavoittuvuuden pienentämiseksi. Suunnitelma työtehtävien uudelleenjärjestelystä on vielä kokoamatta.

3. Tarvittavien ohjelmien hankinta ja olemassa olevien ohjelmien ylläpitäminen sekä niihin liittyvän yhteistyön kehittäminen IT-aluekeskuksen kanssa. Itä-Suomen IT-aluekeskus on hoitanut tarvittavien ohjelmaiden hankinnat ja linjayhteydet sekä huolehtinut niiden ylläpidosta. Laitehankinnat It-aluekeskuksen alueella tehty leasing-rahoituksella.

Taloushallinnossa suurin ylitys oli palvelujen ostoissa rahoitus- ja pankkipalveluissa 2.631 euroa. Ylitys aiheutui suurimmaksi osaksi pankkilainan ylimääräisen erän lyhennyksestä. Suurimmat alitukset talousarvioon verrattuna tulivat henkilöstökuluista 14.581 euroa, palvelujen ostoissa Kipan palvelumaksuissa 9.075 euroa ja postipalveluissa 6.081 euroa. Koneiden ja laitteiden vuokrissa alitus oli 6.264 euroa.

Atk:ssa suurimmat alitukset tulivat yhteistyökorvauksissa 7.999 euroa ja ICT-laitteissa ja tarvikkeissa 27.817 euroa. ICT-laitteiden ja tarvikkeiden alitus johtuu kirjauskäytännön muutoksesta. Aiemmin lisenssit on kirjattu sille vuodelle, mille lasku on tullut ja nyt lisenssimaksuista on kirjattu kaksi kuukautta vuodelle 2021 ja 10 kuukautta vuodelle 2022.

Kirkonkirjojen pito 101107000

Kirkkoherranvirasto 101108000

Toiminta-ajatus: Kirkkoherranvirasto on seurakuntalaisten palvelukeskus, jonka tehtävänä on pitää kirkonkirjoja noudattaen, mitä niistä kirkkolaisissa tai muussa laissa säädetään, taikka niiden nojalla säädetään tai määrätään sekä hoitaa kirkkoherranvirastolle erikseen säädettyjä viranomaistehtäviä, kuten tietopalvelutehtäviä ja avioliiton esteiden tutkintaa. Lisäksi kirkkoherranvirastossa hoidetaan kirkollisten toimitusten tila- ja henkilövaraukset.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kajaanin seurakunnan arkistosääntö ja -muodostussuunnitelma: Kajaanin seurakunnan arkistosääntöön mukaan jokainen seurakunnan viranhaltija/työntekijä (yhdessä työalavastaavan kanssa) on vastuussa omassa työssään syntyvien asiakirjojen arkistoinnista, arkistonmuodostussuunnitelman, arkistoluetteloiden ja rekisteriselosteiden ajantasaisuudesta. Henkilökuntaa on neuvottu asiakirjojen arkistoinnissa.

2. Ammattitaidon ylläpitäminen: Osallistuttiin Kirkkohallituksen järjestämiin koulutuksiin. Koulutuksia oli yhteensä seitsemän ja ne liittyivät kaikki Kirdillä tehtävien virkatodistusten laatimisiin. Koulutukset tapahtuivat Teams:in välityksellä.

3. Viestinnän ja vapaaehtoistyön kehittäminen: On toimittu linkkinä vapaaehtoistyöstä kiinnostuneen ja ao. toiminnan välillä. Vapaaehtoisilta on tullut muutama yhteydenotto.

4. Valmistaudutaan väestökirjanpito tehtävien ja jäsentiedon ylläpitoon liittyvien tehtävien siirtymiseen Kuopion aluekeskusrekisteriin. Pidetään huolta työntekijöiden jaksamisesta muuttuvassa työympäristössä. Keväällä 2021 neuvoteltiin Kuopion aluekeskusrekisterin rekisterijohtaja Mika Pulkkisen kanssa aluekeskusrekisteriin liittymiseen sisältyvistä asioista, joihin liittyi kahden toimistosihteerin siirtyminen aluekeskusrekisterin palvelukseen siten, että heidän toimipaikkanaan säilyy Kajaanin seurakuntakeskus.

Kirkkovaltuusto päätti 14.10.2021 väestökirjanpito tehtävien ja jäsentiedon ylläpitoon liittyvien tehtävien siirtymisestä Kuopion aluekeskusrekisteriin 1.4.2022.

Varasuunnitelma vuodelle 2021: Mikäli koronaepidemia laajenee, toimitaan siten, että Kajaanin seurakuntakeskus suljetaan asiakkailta.

Asiakaspalvelutyötä tehdään ensisijaisesti omista työpisteistä käsin ja toissijaisesti työntekijät voidaan hajauttaa eri toimipisteisiin.

Koronaepidemian laajentuessa kiihtymisvaiheeseen Kajaanin seurakuntakeskus suljettiin asiakkailta. Asiakaspalvelutyötä tehtiin siten, että toinen toimistos sihteeri työskenteli toisessa toimipisteessä vahvan etätyösuosituksen ajan.

Kirkonkirjojenpidossa talousarvio ylittyi toimintatuottojen osalta 1.212 euroa.

Virkatodistustuottoja saatiin 941 euroa ja perintäkuluja 271 euroa. Toinen ylitys tuli sisäisissä kopiointimaksukuluissa 741 euroa. Suurimmat alitukset tulivat henkilöstökuluissa 2.134 euroa sekä koulutuspalveluissa 1.300 euroa ja toimistotarvikehankinnoissa 718 euroa.

Kirkkoherranviraston osalta suurin poikkeama talousarvioon oli ylitys 847 euroa henkilöstökuluissa.

Muu yleishallinto 1011080010, 101080030, 1011080040 ja 1011080050

Toiminta-ajatus: Vahvistetaan henkilöstön työkykyä ja ammattitaitoa kehittämällä työoloja.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Luodaan terveellinen ja turvallinen työympäristö ja tuetaan työssä jaksamista sekä työkyvyn ylläpitämistä.

Työterveyshuollon tekemät työpaikkaselvitykset ovat olleet eri työntekijäryhmiin suunnattuja selvityksiä. Ne tehtiin keväällä toimitilahuoltajille ja syksyllä varhaiskasvatuksen työntekijöille.

Suomen Terveystalo hoitaa seurakunnan työterveyshuollon. Käytössä on varhaisen tuen malli. Työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan merkittävin muutos on työterveyshuoltolain muutos, että työfysioterapeutit siirtyvät työterveyden asiantuntijan roolista työterveyden ammattihenkilön rooliin. Muutoksen myötä jatkossa työntekijä voi varata suoraan ajan työfysioterapeutin vastaanotolle ilman lääkärin lähetettä.

Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueelta tarkastaja Sari Pesonen suoritti työsuojelutarkastuksen 30.11.2021.

Tarkastuksella käsiteltiin myös työsuojeluviranomaisen "Työn psykososiaaliset kuormitustekijät"-kyselyn vastaukset. Kysely toteutettiin Webropol-kyselynä Kajaanin rovastikunnan kaikille työntekijöille ja sen avulla selvitettiin työntekijöiden kokemuksia työn psykososiaalisista kuormitustekijöistä.

Seurakunnassa on toteutettu Työturvallisuuskeskuksen kuormitusvaakakyselyä. Sen tarkoitus on auttaa hahmottamaan yksilön kuormituksen ja voimavarojen välistä tasapainoa työssä ja kohdentamaan toimenpiteitä oikeisiin asioihin. Kyselyn tuloksena voitiin todeta, että kuormitusta ei esiinny.

Työntekijöillä on käytössä E-passi flex sovellus arvoltaan 80 euroa/ vuosi. Lisäksi työntekijöillä on mahdollisuus ruokailuun kaupungin eri ruokaravintoloissa käyttäen E-passi lounas -sovellusta, jonka hinnoittelu vuonna 2021 oli 6,90–10,90 €. Tästä osuudesta työntekijät joutuivat maksamaan 75 %, tai vähintään 6,90 €.

Virkistyspäivä järjestettiin tiimeittäin. Jokainen tiimi sai suunnitella oman virkistyspäivänsä. Korona-aika on siirtänyt virkistyspäivän järjestämisvastuuta kaksi vuotta. Vuoden 2022 virkistyspäivien järjestämisvastuu on nuorisotyöllä.

2. Toteutetaan päivitettyä koulutussuunnitelmaa. Vuodesta 2018 alkaen uudella tavalla toteutettua yhteistyötoimikunnan valmistelemaa ja kirkkoneuvoston hyväksymää, henkilöstön ammatillisen osaamisen tarpeista nousevaa koulutussuunnitelmaa toteutetaan edelleen.

Koronaepidemian vuoksi koulutussuunnitelman mukaiset koulutuksen jäivät pääosin toteutumatta.

3. Esimies- ja alaistaitojen kehittäminen. Jatkettiin kaikkien esimiesten esimiespalavereja yhteisten pelisääntöjen luomiseksi ja vertaistuen vuoksi. Lisäksi pidettiin erillisiä esimiespalavereja toiminnan ja tukitoimintojen puolella käytännön työn ja viestinnän sujuvoittamiseksi.

Seurakunnan yhteistyötoimikunta käsittelee yleiset yhteistoiminnan piiriin kuuluvat asiat. Yhteistyötoimikuntaan kuuluvat työntäjän nimeämät edustajat ja työntekijöiden valitsevat edustajat (pääluottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut).

- puheenjohtajana talousjohtaja, työsuojelupäällikkö Auli Ohtonen 5/5
- kirkkoherra Marko Miettinen 5/5
- varapuheenjohtajana työsuojeluvaltuutettu (toiminta), kanttori Juha Mikkonen 5/5
- työsuojeluvaltuutettu (tukitoimi), toimitilahuoltaja Marikka Halonen 4/5
- JUKO ry:n pääluottamusmies, kappalainen Jyri Kitti 5/5
- Kirkon alat ry:n pääluottamusmies, henkilöstösihteerit Tuija Ohtonen 4/5
- Sihteerinä toimi toimistonhoitaja Ritva Kovalainen ja lokakuusta lähtien Kirsi Rissanen. Sihteerin varahenkilönä toimi toimistosihteerit Maija Karlsson.

Toimikunta kokoontui vuoden 2021 aikana viisi kertaa.

Lausunnot:

- Työntäjän korvaushakemus työterveyshuollon kustannuksista
- Työterveyshuollon toimintasuunnitelma vuodelle 2021
- Tasa-arvosuunnitelma
- Varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan kahden lastenohjaajan toimen sekä varhaiskasvatuksen ohjaajan viran rekrytoinnit
- Harjoittelijan ohjauspalkkiosta luopuminen
- Neuvottelu keskusrekisteriin liittymisestä
- Vuoden 2021 koulutussuunnitelman täytäntöönpanon seuranta
- Kirkkoherranviraston toiminta, tehtävien siirto Kuopion aluekeskusrekisteriin 1.4.2022 alkaen
- Vuoden 2022 koulutussuunnitelma

Yhteistyötoimikunta 2022–2025: työnantajan edustajina toimivat seurakunnan työsuojelupäälliköksi toistaiseksi valittu talousjohtaja Auli Ohtonen ja kirkkoherra Marko Miettinen sekä henkilöstöedustajina työsuojeluvaltuutettu, toimitilahuoltaja Marikka Halonen, työsuojeluvaltuutettu, diakoni Satu Virrankari, Kirkon alat ry:n pääluottamusmies, diakoni Paula Sirviö ja JUKO ry:n pääluottamusmies, kappalainen Jyri Kittinen.

Yhteistyötoiminnan piiriin kuuluvaa työkykyä ylläpitävää ja työssä jaksamista edistävää toimintaa varten on perustettu työryhmä eli tyky-työryhmä. Se käsittelee työsuojelua ja työterveyshuoltoa koskevia asioita, jotka sitten siirtyvät yhteistyötoimikunnan käsittelyyn. Tyky-työryhmään kuuluvat työnantajan nimeämät edustajat ja työntekijöiden valitsevat edustajat (työsuojeluvaltuutetut). Työryhmä kokoontuu pääasiassa kaksi kertaa vuodessa.

Tyky-työryhmän jäsenet:

- puheenjohtajana talousjohtaja, työsuojelupäällikkö, vt. talousjohtaja Auli Ohtonen
- kirkkoherra Marko Miettinen
- varapuheenjohtajana 1. työsuojeluvaltuutettu (toiminta), kanttori Juha Mikkonen
- 1. työsuojeluvaltuutettu (tukitoimi), toimitilahuoltaja Marikka Halonen
- sihteerinä toimi Kirsi Rissanen
- kutsuttuina työterveyslääkäri Pekka Ikäheimo ja työterveyshoitaja Päivi Kyllönen

Kokouksissa käsiteltäviä asioita olivat mm. työpaikkaselvitysten loppuraportit, sairauslomat ja työterveyshuollon toimintasuunnitelma 2022.

Yleishallinnossa talousarvio ylittyi toimintatuotoissa 1.732 euroa, kun työterveyshuollon korvaukset olivat 1.908 euroa budjetoitua suuremmat. Edellisvuosien tapaan suurimmat alitukset tulivat palveluiden ostoissa 55.389 euroa, josta koulutuspalvelut alittuivat 17.887 euroa ja työterveyshuollon palvelut 36.777 euroa.

Hallinnon talousarvion toteutuminen yhteensä

	TA kuluva	TA muutokset	TA Yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	44 150	0	44 150	46 862,99	-2 712,99	106,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 124 100	0	-1 124 100	-962 372,30	-161 727,70	85,6
Toimintakate 1	-1 079 950	0	-1 079 950	-915 509,31	-164 440,69	84,8
Toimintatuotot (sisäiset)	16 250	0	16 250	22 760,29	-6 510,29	140,1
Toimintakulut (sisäiset)	-126 596	0	-126 596	-104 133,01	-22 462,99	82,3
Toimintakate 2	-1 190 296	0	-1 190 296	-996 882,03	-193 413,97	83,8
Laskennalliset erät						
Sisäiset vyörytyserät	1 062 441	0	1 062 441	856 493,17	205 947,83	80,6
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-127 855	0	-127 855	-140 388,86	12 533,86	109,8

Jumalanpalveluselämä 1012010000

Toiminta-ajatus: Kajaanin seurakunta kutsuu jäseniään jumalanpalveluselämän osallisuuteen, jotta he voisivat kohdata Kristuksen Sanassa ja sakramenteissa.

Toiminnan yleiskatsaus: Kajaanin seurakunnassa on jumalanpalveluselämän vastuuta hoitanut jumalanpalvelustiimi, johon on kuulunut neljä jumalanpalvelusyhteisöä, pääkirkon, Linnantauksen, Lehtikankaan ja Vuolijoki-Otanmäen yhteisöt.

Kajaanin seurakunta järjesti toimintavuonna 2021 yhteensä 135 jumalanpalvelusta (v. 2020, 123), joihin osallistui yhteensä 5 296 henkeä (v. 2020, 6 020 henkeä).

Pääkirkossa vietettiin kymmenen (10) konfirmaatiomessua, joissa läsnä oli yhteensä 1 483 henkilöä (v. 2020, 2 747 hlöä). Konfirmaatiomessujen osallistujamääriä jouduttiin rajoittamaan.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Jumalanpalvelusten laadukas valmistelu ja toimittaminen: Seurakunnassa on toteutettu monia aktiivisia toimia seurakuntalaisten rohkaisemiseksi messuun.

Jumalanpalveluksista ja musiikkitilaisuuksista kerättiin huhtikuussa ja marraskuussa palaute kaikissa kirkoissa. Saarna ja musiikki saivat erityistä kiitosta.

2. Kirkollisten toimitusten huolellinen valmistelu ja toteuttaminen: Toimitusten laadukas hoitaminen on korostunut pandemian aikana. Isomman tilan tarjoaminen kastekodeille mm. kirkkotila, on mahdollistanut kasteiden toteuttamisen.

Seurakuntalaisilta saatu palaute on pääosin positiivista.

Työnantajan puolesta papeille on annettu riittävästi aikaa toteuttaa kirkolliset toimitukset, mikä on edellytys sille, että kirkollisista toimituksista jää osallistujille myönteinen kokemus.

3. Viestinnän kehittäminen jumalanpalveluselämän näkökulmasta nuoria aikuisia tavoittamalla sosiaalisen median kanavien kautta: Nuorille suunnattiin YouTube-videoita ja hartauksia. Sunnuntaisin pääkirkossa pidetyt saarnat voi kuunnella jälkikäteen netissä kahden viikon ajan. Messuista saatu palaute ei tule selvästi näkyville YouTube-sivustolla. Pääkirkon uudet striimauslaitteet välittävät laadukkaan kuvan nettiin.

4. Eri-ikäisten ja eri elämäntilanteessa olevien vapaaehtoisten lisääminen: Vapaaehtoistyötä kehitettiin edelleen vapaaehtoistyön koordinaattorin johdolla. Kun yhteiskunta sulkeutuu, myös vapaaehtoistoiminta hiipuu. Vuonna 2021 vapaaehtoistyön esillä pitäminen oli haastavaa, kun vapaaehtoiset eivät päässeet rajoitusten vuoksi toimimaan suunnitellusti.

Talousarvion toteutuminen: Oleellisia eroja talousarvioon verrattuna tuli palvelujen ostoissa, jossa suurimmat alitukset tulivat oman henkilökunnan matkakustannuksista 9.876 euroa, kuljetuspalveluissa 5.915 euroa ja retket, musiikki- ja ohjelmapalvelut 18.112 euroa sekä sisäisissä ruokapalvelukuluissa 11.156 euroa. Suurin ylitys tuli tilillä lahjaesineet ja huomionosoitukset 7.010 euroa.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	6 000	0	2 000,00	4 000	33 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-342 250	0	-278 177,52	-64 072	81 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-336 250	0	-276 177,52	-60 072	82 %
Toimintakulut (sisäiset)	-16 000	0	-6 798,75	-9 201	42 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-352 250	0	-282 976,27	-69 274	80 %

Arviointi: Vuonna 2021 järjestettiin mahdollisimman monenlaisia jumalanpalveluksia, ja kohdennettiin niitä tietyille seurakunnan strategian linjaamille ryhmille. Erityisesti tärkeitä ovat koulu- ja oppilaitosjumalanpalvelukset. Pandemian aikaan näitä toteutettiin videoiden avulla kouluihin. Kajaanin seurakunnassa kirkolliset toimitukset hoidetaan hyvin. Kirkollisista toimituksista on tehtävä säännöllisesti artikkeleita ja haastatteluja medialle. Näin pidämme näkyvänä ihmisen elämänkaareen liittyvät tärkeät kirkolliset toimitukset.

Some-viestintä on ollut erittäin tärkeässä roolissa pandemian aikana. Seurakunta on mukana Facebook-, Instagram-, YouTube- ja Twitter-tileillä. Jumalanpalvelukset ja hartaudet verkossa ovat tuoneet monelle lohtua ja toivoa.

Hautaansiunaaminen 1012020000

Talousarvion toteutuminen: Suurimmat alitukset tulivat, kun tileille Lahjaesineet ja huomionosoitukset sekä kirjat, lehdet kuva- ja äänimateriaali varatut kulut eivät toteutuneet.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys/alitus	Toteuma- %
Toimintakulut (ulkoiset)	-200 650	0	-188 513,34	-12 137	94 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-200 650	0	-1885 13,34	-12 137	94 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-200 650	0	-188 513,34	-12 137	94 %

Muut kirkolliset toimitukset 1012030000

Talousarvion toteutuminen: Alitukset johtuivat siitä, että lahjaesineet ja huomionosoitukset tilille varattua 10 000 euroa ei käytetty ja palkkakuluissa tuli säättöä.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys/alitus	Toteuma- %
Toimintakulut (ulkoiset)	-105 100	0	-90 038,91	-15 061	86 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-105 100	0	-90 038,91	-15 061	86 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-105 100	0	-90 038,91	-15 061	86 %

Aikuistyö 1012040000

Talousarvion toteutuminen: Koronarajoitusten vuoksi ei voitu järjestää kaikkia suunniteltuja tilaisuuksia, joissa olisi ollut tarjoilua, mikä selittää sisäisten toimintakulujen merkittävän alituksen.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys/alitus	Toteuma- %
Toimintakulut (ulkoiset)	-600	0	-1,95	-598	0 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-600	0	-1,95	-598	0 %
Toimintakulut (sisäiset)	-5 000	0	-1 306,80	-3 693	26 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-5 600	0	-1 308,75	-4 291	23 %

Muut seurakuntatilaisuudet 1012050000

Talousarvion toteutuminen: Sisäiset toimintakulut ylittyivät, koska järjestettiin mm. hautausmailla glögitarjoilu 6.11. Talousarvioon varatut määrärahat useiden tilien osalta eivät toteutuneet, joka selittää toimintakulujen alituksen.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintakulut (ulkoiset)	-37 250	0	-31 645,64	-5 604	85 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-37 250	0	-31 645,64	-5 604	85 %
Toimintakulut (sisäiset)	0	0	-1 346,21	1 346	0 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-37 250	0	-32 991,85	-4 258	89 %

Tiedotukset ja viestintä 1012100000

Toiminta-ajatus: Tiedottamisen ja viestinnän tehtävänä on seurakunnan perustehtävän mukaisesti rohkaista seurakuntalaisia elämään kristittyinä. Tämä tapahtuu sisäisen ja ulkoisen viestinnän keinoin.

Toiminnan yleiskatsaus: Kajaanin Kotiseurakuntani-lehti julkaistiin yhdeksän kertaa vuoden aikana. Pääkirjon jumalanpalvelukset striimattiin ja radioitiin sunnuntaisin ja juhlapyhinä. Seurakunta otti käyttöön uuden striimauslaitteiston, jonka myötä suorat lähetykset siirtyivät seurakunnan YouTube-kanavalle. Juttuaiheita tarjottiin aktiivisesti toimittajille ja seurakunta sai runsaasti näkyvyyttä paikallismedioissa. Seurakunnan työtä tehtiin näkyväksi myös tienvarsien jättinäytöissä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

- 1. Tiimien viestintätarpeiden tukeminen:** Tiedottaja osallistui 1–2 kertaa vuoden aikana julistus-, kasvatus- ja palvelutoiminnan tiimipalaveriin, joiden yhteydessä terävöitettiin seurakunnan yhteistä viestintää, liitettiin tiimien toiminta osaksi seurakunnan viestintää sekä lisättiin seurakunnan tiimien ja tiedotuksen välistä vuoropuhelua. Edistyneille viestijöille järjestettiin valokuvauksen ja videotuotannon jatkokurssi Kainuun ammattiopiston kautta. Tiedottajalla oli työharjoittelussa Kainuun ammattiopiston media-alan opiskelijoita, jotka olivat toteuttamassa tiimien ja työmuotojen viestintää.
- 2. Välitämme sanomaa ennakkoluulottomasti ja vuorovaikutteisesti myös nettiympäristössä ja sosiaalisen median välityksellä:** Kukin työmuoto päivitti vuorollaan seurakunnan yleisiä some-kanavia. Sosiaalista mediaa on päivitetty pitkään Facebookin ehdoilla, mutta tulevaisuudessa some-viikkojen painopiste tulisi siirtää Instagramiin, jossa ovat seurakunnan haasteellisin ryhmä, alle 35-vuotiaat.

Myös päivitysten tykkääjämääriä ja seuraajien kommentointia pitäisi seurata, jotta voisimme oppia, minkälainen sisältö kiinnostaa seuraajia, ja kanavissa voisi syntyä aitoa vuorovaikutusta.

3. Sisäisen viestinnän kehittäminen: Seurakunnan intranet-sivujen päivitystä ja kehitystä jatkettiin. Käytännössä intranetistä löytyvät kootusti keskeisimmät seurakunnan toiminta- ja viestintäohjeet. Sisäisen viestinnän saralla seurakunnan intranet on vakiintunut seurakunnan työyhteisön virallisen sisäisen viestinnän kanavaksi.

Tiimit jatkoivat uutiskirjeiden tekemistä. Uutiskirjeiden jatkaminen nähtiin tarpeelliseksi, koska niiden kautta tiimeillä on mahdollisuus tiedottaa toiminnastaan koko työyhteisölle.

Viestintätaitokortti otettiin osaksi uusien työntekijöiden perehdytystä. Tiedottaja kävi kaikkien uusien työntekijöiden kanssa viestintätaitokortin ja seurakunnan viestinnän toimintaohjeet. Uudet työntekijät esiteltiin myös Kotiseurakuntani-lehdessä seurakuntalaisille.

Talousarvion toteutuminen: Tiedotuksen talousarvio toteutui alijäämäisesti.

Seurakuntalehden painon ja jakelun kustannukset alittuivat, koska budjetissa oli varauduttu lehden mahdollisiin paino- ja jakelukustannusten nousuun.

Kotiseurakuntani-lehden painoa ja jakelua ei kuitenkaan kilpailutettu, koska seurakunta pääsi sopimukseen Suomalaisen lehtipainon kanssa optiovuoden käytöstä.

Tiedotuksen budjettiin varatut määrärahat kuva- ja taittopalveluista alittuivat.

Kotiseurakuntani-lehden ulkopuoliselle taittopalvelulle ei ollut yhtä suuressa määrin tarvetta, koska koronavuoden aikana ilmoittelua oli vähemmän, ja osa työntekijöistä pystyi toimittamaan valmiit ilmoitukset lehteä varten.

Mainonta- ja markkinointipalveluita varten oli varattu määrärahat segmenttilähtöisten ilmoitusten tekemistä varten. Segmentti- ja kohderyhmälähtöinen ajattelu vaatii kuitenkin vielä työstämistä seurakunnassa, jotta tällaiselle palvelulle olisi tarvetta.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	450	0	490,95	-41	109 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-158 300	0	-123 566,71	-34 733	78 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-157 850	0	-123 075,76	-34 774	78 %
Toimintakulut (sisäiset)	-350	0	-419,62	70	120 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-158 200	0	-123 495,38	-34 705	78 %

Arviointi: Tiedotuksen näkökulmasta vuosi oli työntäyteinen. Koronarajoitukset lisäsivät tiedotuksen tärkeyttä, koska kaikkea kokoavaa toimintaa ei voitu järjestää. Tiedottajan työnkuva on muuttunut enemmän viestinnän koordinoinniksi työyhteisössä, mikä on mahdollistanut työn rajaamisen ja keskittämisen viestinnän kehittämiseen.

Musiikki 1012220000

Toiminta-ajatus: Musiikki on Jumalan hyvä luomisteko. Se on keskeinen osa Kajaanin seurakunnan elämää.

Toiminnan yleiskatsaus: Seurakunnan musiikkitoiminta sisältää jumalanpalvelusten ja toimitusten musiikki sekä kuorot, konsertit ja muskarit. Vuosi 2021 alkoi Kajaanin seurakunnan musiikkityössä koronasta johtuvien rajoitusten värityksenä. Kuorot olivat tauolla ja vain osa keväälle suunnitelluista konserteista toteutettiin, nekin verkkotapahtumina. Edellisvuoden tapaan musiikkia sisältävät verkkotapahtumat ja striimaukset keräsivät runsaan yleisön.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kirkkomusiikin kiinnostavuuden lisääminen: Haastavan koronatilanteen vuoksi seurakunnan normaali musiikkitoiminta oli lähes jäissä kevätkauden ajan. Kanttoritiimissä reagoitiin tilanteeseen ja julkaistiin mm. Yhteisvastuukonsertti YouTubessa. Syyskaudella kuorojen harjoitukset ja muu musiikkitoiminta palautui lähes normaaliksi. Myös konsertteihin oli mahdollisuus ottaa yleisöä paikan päälle. Silti osa konserteista myös striimattiin. Yleisömäärä konserteissa paikan päällä oli odotusten mukainen.

2. Pyydetään vapaaehtoisia muusikoita ja ryhmiä musisoimaan

jumalanpalveluksissa, seurakunnan tapahtumissa ja tiloissa: Yhteistyötä paikkakunnan kuorojen kanssa pystyttiin virittelemään syyskaudella jonkin verran. Valitettavasti esimerkiksi Keskuskoulun musiikkiluokkien kuorot eivät kuitenkaan pystyneet haastavasta koronatilanteesta johtuen osallistumaan messuihin. Sen sijaan messuihin saatiin palvelemaan jonkin verran yksittäisiä muusikoita. Virsiipiiri ja Hengelliset yhteislaulut toimivat syyskaudella vapaaehtoisten vetäjien voimin.

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui pääasiassa suunnitellusti, mutta konserttien ohjelmatuotto jäi arvioidusta merkittävästi, kun osa konserteista jouduttiin perumaan ja osa toteutettiin maksuttomina verkkotapahtumina. Tästä johtuen musiikkirahaston toimintatuottoarviosta toteutui vain 38 %.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	500	0	188,72	311	38 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-132 550	0	-127 691,00	-4 859	96 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-132 050	0	-127 502,28	-4 548	97 %
Toimintakulut (sisäiset)	-1 500	0	-1 628,54	129	109 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-133 550	0	-129 130,82	-4 419	97 %

Arviointi: Vuodelle 2021 asetetut musiikkitoiminnan tavoitteet eivät toteutuneet aivan sillä tavalla, kuin etukäteen ajateltiin. Alati muuttuvaan koronatilanteeseen, kokoontumisrajoituksiin ja epävarmuuteen pystyttiin siis reagoimaan riittävän hyvällä tavalla, vaikka näistä seikoista aiheutuikin kuormitusta työntekijöille. Kanttoritiimin yhteistyö toimi kiitettävästi ja sen hedelmistä nauttivat sekä kanttorit että seurakuntalaiset.

Päiväkerhotyö 1012310000

Toiminta-ajatus: Päiväkerhon avulla rohkaistaan sekä lapsia että heidän perheitään elämään kristittyinä.

Toiminnan yleiskatsaus: Päiväkerhoryhmien nimet muutettu PikkuPuuhareiksi ja kaksivuotiaitten toimintana on ollut Naperokerho. Yhteistyötä on tehty kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa. Joululaulukirkkohetki pystyttiin toteuttamaan koronarajoitusten mukaisesti, ja tästä tuli paljon myönteistä palautetta sekä päiväkotien lapsilta että aikuisilta

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Viestinnän hyödyntäminen ja vahvistaminen seurakunnan

varhaiskasvatuksessa: digimaailmaa on otettu "haltuun" ja opeteltu sitä kautta tavoittamaan toiminnassa mukana olevia perheitä ja uusia perheitä, on tuotettu monenlaista materiaalia perheitten käyttöön, mainonnassa käytetty maksullista kohderyhmämainontaa, oma varhaiskasvatuksen Nöpö-pupu maskotti saatiin käyttöön, joka seikkailee maskottina somessa ja sarjakuvahahmona seurakuntalehdessä ja pehmolelu Nöpöä annetaan lahjaksi 1-vuotissyntäreillä.

2. Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuudet varhaiskasvatuksessa: koronan takia vapaaehtoistoiminnan kehittäminen ja mahdollisuuksien kartoittaminen jäi vähäiseksi, kuitenkin muutamia uusia vapaaehtoisia löytyi, mutta heidän osallistumisensa toimintaan jäi vähäiseksi. Opiskelijoita on ollut työssäoppimassa ja heistä on ollut suuriapu päivittäisessä toiminnassa. Soitettiin vapaaehtoisille.

3. Uusien lapsien ja perheitten mukaan löytyminen seurakunnan

varhaiskasvatukseen: kerhotoiminnassa on ollut mukana 70 perhettä, osa heistä entisiä ja osa uusia.

Perustelut alituksille: talousarvio toteutui 84-prosenttisesti. Kesälle suunniteltu retkitoiminta ei toteutunut koronan takia.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	1 100	0	2 803,32	-1 703	255 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-159 900	0	-143 286,81	-16 613	90 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-158 800	0	-140 483,49	-18 317	88 %
Toimintakulut (sisäiset)	-3 600	0	-1 525,69	-2 074	42 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-162 400	0	-142 009,18	-20 391	87 %

Arviointi: Päiväkerhopaikkoja ja -toimintaa pystyttiin järjestämään perheitten toiveita kuunnellen. Monipuolisen viestinnän avulla on tavoitettu uusiakin perheitä.

Pyhäkoulu 1012320000

Toiminta-ajatus: Pyhäkouluissa lasta ja hänen perhettään rohkaistaan elämään kristittyinä.

Toiminnan yleiskatsaus: Vapaaehtoisia on ollut toiminnassa mukana 12.

Kansainvälisen kasvatuksen kautta on tulossa kaksi nuorta pitämään lähetyspyhäkoulua. Toivottavasti tämä uusi pyhäkoulu tuo piristystä toimintaan. Koronatilanne on vähentänyt kävijöitä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

- 1. Uusien pyhäkoululaisten löytyminen:** kevätkaudella oli pyhäkouluihin osallistujia, mutta syyskaudella oli tosi vähäinen osallistujamäärä. Tavoite ei toteutunut suunnitellulla tavalla.
- 2. Pyhäkoulun esiintuominen ja toiminnan uudistaminen:** viestintää ja tiedottamista on tehty seurakunnan varhaiskasvatuksen sivujen kautta sekä sosiaalisessa mediassa.
- 3. Vapaaehtoistoiminnan arvostaminen pyhäkoulutyössä, uusien ohjaajien mukaan saaminen sekä pyhäkouluohjaajien tukeminen toiminnan toteuttamisessa:** kiinnostusta tulla mukaan on kartoitettu vapaaehtoistyö.fi-sivujen kautta. Varhaisnuorisotyön kautta tuli neljä nuorta mukaan avustaviin tehtäviin.

Pyhäkouluohjaajille on ollut säännöllisesti toimintaa tukevia kokouksia ja ne on koettu vertaistukea antaviksi.

Perustelut alituksille: Kesälle suunniteltua retkeä sekä pyhäkouluja ”mainostavia” ohjelmallisia tapahtumia ei voitu järjestää koronan takia ja syyskauden vähäisen osallistujamäärän takia toimintaan suunniteltuja varoja ei tarvinnut käyttää.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys/ alitus	Toteuma- %
Toimintakulut (ulkoiset)	-20 550	0	-14 862,77	-5 687	72 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-20 550	0	-14 862,77	-5 687	72 %
Toimintakulut (sisäiset)	-1 450	0	-549,75	-900	38 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-22 000	0	-15 412,52	-6 587	70 %

Arviointi: On hyvä, että pyhäkouluista vastuun ottanut työntekijä pääsi aloittamaan syyskauden aikana. Se, että jollakin on kokonaisvastuu ja paneutuminen sekä pyhäkouluihin että vapaaehtoisin tuo varmasti omalta osaltaan ”nostetta osallistujamääriin”.

Varhaisnuorisotyö 1012330000

Toiminta-ajatus: Toiminta-ajatuksena on tukea ja mahdollistaa varhaisnuoren kristillistä kasvua ja antaa perusta läpi elämän kantavalle uskolle sekä tukea vapaaehtoisia leiri- ja kerhonohjaajia seurakuntayhteyteen kasvamisessa.

Toiminnan yleiskatsaus: Varhaisnuorisotyö Kajaanin seurakunnassa toteutuu tällä hetkellä sijaisvoimin, kun toinen varsinaisista viranhaltijoista on jäämässä eläkkeelle ja toinen irtisanoutui maaliskuun 2022 loppuun. Kevät ja kesä, sekä syksyn aloitus pystytään turvaamaan sijaisjärjestelyin, mutta vakituisten viranhaltijoiden rekrytointi on ajankohtaista.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

- 1. Lisätään varhaisnuorisotyön vaikuttavuutta perheisiin päin:** Tavoite saavutettu kohtalaisesti. Vuoden 2021 aikana suunniteltiin järjestettäväksi päiväleiri isovanhemmille ja heidän lapsenlapsilleen sekä kaksi isä-lapsi-leiriä. Lopulta vain toinen isä-lapsileiri voitiin toteuttaa. Varhaiskasvatuksen kanssa perustettiin postituslista, josta perheet saavat tietoa tulevista tapahtumista ja leireistä.
- 2. Järjestetään leiritoimintaa Kajaanin keskustan ulkopuolisille kylille:** Tavoite toteutui hyvin.

Kesällä järjestettiin yhteistyössä Kajaanin kaupungin nuorisopalveluiden kanssa päiväleirejä Otanmäellä, Vuolijoella, Jormuassa, Kirkkoaholla ja Paltaniemessä. Päiväleirit olivat suosittuja ja niistä tuli hyvää palautetta niin lapsilta kuin heidän vanhemmiltaan.

3. Opiskelijoiden aktivoiminen vapaaehtoistyöhön kerhonojajiksi: Tavoite toteutui kohtalaisesti. Kerhonojajia on vuoden 2021 aikana ollut riittävästi, eikä tarvetta rekrytoinnille ole ollut. Kuitenkin tulevaisuuden varalle kerhonojajat tekivät videomainoksen, joka pystyy tarvittaessa lähettämään Kajaanin oppilaitoksiin opiskelijoille jaettavaksi.

Perustelut talousarvion alituksille/ylityksille: Koronan vaikutukset näkyvät talousarviossa varhaisnuorisotyönbudjetissa sekä harrastetoiminnanbudjetissa toimintatuottojen ja toimintakulujen täsmäämättömyytenä. Koronan vuoksi leirejä on jouduttu vuoden 2021 aikana muuttamaan päiväleireiksi, joka on vaikuttanut leireistä saatuihin tuloihin sekä menoihin. Lisäksi muutamia leirejä on jouduttu vuoden aikana perumaan vähäisen osallistujamäärän vuoksi.

Yhteistyössä Kajaanin kaupungin nuorisopalveluiden kanssa olemme saaneet Aluehallintovirastolta avustuksen kerhotoimintaa varten. Olemme voineet laskuttaa Kajaanin kaupunkia syksyn 2021 syrjäkylillä tapahtuvien kerhojen kustannuksista yhteensä 2.758 €.

Varhaisnuorisotyö

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	26 450	0	11 448,39	1 5002	43 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-125 200	0	-105 473,00	-19 727	84 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-98 750	0	-94 024,61	-4 725	95 %
Toimintakulut (sisäiset)	-21 950	0	-101 43,13	-11 807	46 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-120 700	0	-104 167,74	-16 532	86 %

Lasten/nuorten paikallinen harrastustoiminta

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	0	0	2 758,00	-2 758	0 %
Toimintakulut(ulkoiset)	-33 100	0	-19 044,27	-14 056	58 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-33 100	0	-16 286,27	-16 814	49 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-33 100	0	-16 286,27	-16 814	49 %

Arviointi: Vuosi 2021 on ollut varhaisnuoristyössä osaksi haastava. Korona on vaikuttanut suunniteltujen toimintojen toteutukseen. Osa leireistä on jouduttu lyhyelläkin aikavälillä muuttamaan päiväleireiksi terveysturvallisuuden takaamiseksi. Lisäksi varhaisnuorityön toteuttaminen on ollut ison osan vuodesta yhden työntekijän vastuulla.

Partio 1012340000

Toiminta-ajatus: Kajaanin seurakunta tukee partiotyötä, jotta kajaanilaiset lapset ja nuoret voisivat toteuttaa elämässä partioihanteita ja samalla kasvaa seurakuntayhteyteen.

Toiminnan yleiskatsaus: Kajaanin seurakunta toimii taustayhteisönä Kajaanin Korvenpojille ja Kainuun Katajille. Kajaanin Korvenpoikien kanssa yhteistyö on tiivistä ja toimivaa. Katajilla ei tällä hetkellä ole toimintaa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

- 1. Luodaan taustayhteisösopimuksen mukaisesti partiolaisten mahdollisuuksia ja edellytyksiä liikkua ja yöpyä luonnossa, harjaantua retki-, leiri- ja partiotaidoissa ja kokea Jumalan suuruus luonnossa:** Korvenpojat järjestivät kesäleirin Koskikartanolla ja syysleirin Joutenlammella. Leireille osallistui paljon partiolaisia. Ryhmät järjestivät ryhmäkohtaisesti retkiä. Partioleirit ja -retket olivat hyvin suunniteltuja ja toteutettuja.
- 2. Tuetaan lippukuntien viikkotoimintaa:** Partiorhmiä kokoontui Linnantauksessa, Lehtikankaalla ja Saappaan tiloissa Koskiportilla. Partiolaisten määrä on hienoisessa kasvussa ja viikkotoiminta koetaan mielekkääksi. Ryhmiä oli yhteensä kahdeksan, joista uusia kaksi. Lisäksi aikuispartio ja perhepartio kokoontui sovitusti. Viikkotoimintaan osallistui keskimäärin 79 partiolaista.
- 3. Vapaaehtoisten tukeminen:** Partionjohtajille järjestettiin Vaellus Saariselän maastoihin heinä-elokuun taitteessa. Reissun palautteen perusteella vaellus järjestetään toistekin. Perinteinen johtajien joulujuhla pidettiin Joutenlammella.
- 4. Partiotyötä tehdään näkyväksi:** Partioiminta oli näkyvästi esillä etenkin sosiaalisessa mediassa.

Perustelut alituksille: Talousarvio alittui, koska koronan vuoksi johtajahuoltoa ei voinut järjestää niin laajasti kuin aiempina vuosina. Lisäksi tuettavia leirejä oli vähemmän kuin aiemmin.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	3 000	0	450,26	2 550	15 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-19 050	0	-12 617,11	-6 433	66 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-16 050	0	-12 166,85	-3 883	76 %
Toimintakulut (sisäiset)	-7 150	0	-4 132,86	-3 017	58 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-23 200	0	-16 299,71	-6 900	70 %

Arviointi: Yhteistyö seurakunnan ja Kajaanin Korvenpoikien välillä on toimivaa ja yhteisten tilaisuuksien järjestäminen on ollut vaivatonta. Johtajahuoltoon osallistuneet ovat kokeneet saavansa tukea ja virkistystä, joka motivoi jatkamaan omassa tehtävässään.

Rippikoulu 1012350000

Toiminta-ajatus: Rippikoulutyön tarkoituksena on vahvistaa (konfirmoida) nuoria siinä uskossa, johon heidät on pyhässä kasteessa otettu.

Toiminnan yleiskatsaus: Rippikouluun hakeudutaan edelleen kiitettävästi Kajaanin seurakunnassa. Kajaanin 15-vuotiaiden ikäluokasta rippikoulun käy reilusti yli 80 %. Kajaanin seurakunnan rippikoulua arvostetaan kokemuksena nuorten parissa, sillä vuonna 2021 kokonaisarvosana oli 9,2/10.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Rippikoulun paikallisuunnitelma tukee rippikoulun muotoon tehtyjä

muutoksia: Tavoite ei toteutunut vielä vuonna 2021, vaan paikallisuunnitelma valmistuu vastuutyöntekijän kurssityönä vuoden 2022 aikana. Suunnitelmassa tullaan myös entistä enemmän huomioimaan koronan vaikutukset nuorten mielenterveyteen.

2. Rippikouluopetuksessa hyödynnetään isosten kokemusta nuoren elämästä:

Tavoite säilyi vuodelta 2020 toimintasuunnitelmassa. Rippikoulupalaverissa jaettujen kokemusten mukaan koronan kurittama isoskoulutus kykeni edelleen tuottamaan leireille hyviä isosia. Koulutuksen puute näkyi kuitenkin jonkin verran juuri isosten käyttämisessä opetuksessa. Onnistumisen kokemuksia leireiltä saatiin erityisesti niissä tilanteissa, joissa rippikoulunohjaaja oli lisäkouluttanut isosia ja käyttänyt heidän kanssaan runsaasti aikaa jo kevään aikana rippileiriä valmistaessaan.

3. Jokaisesta rippikouluryhmästä viestitään somessa:

Tavoite toteutui osittain. Osassa rippikouluryhmiä oli isosia, jotka tuottivat materiaalia someen.

Mielekkään, kaikille työntekijöille sopivan, someviestinnän kehittäminen rippikouluihin on osoittautunut haastavaksi tehtäväksi. Voikin olla tarpeellista tavoitella tätä tavoitetta jatkossa isoskoulutuksen, ja erillisen nuorten someviestintäryhmän kautta. Vastaavasti yhteydenpito kotiin koettiin perheidenkin yksittäisten palautteiden kautta onnistuneeksi. Erityisen positiivisena nähtiin keväällä pidetyt vanhempainillat, joihin saattoi osallistua joko paikan päällä tai etänä Teamsin kautta. Tällä tavoin saavutettiin lähes jokainen rippikoulukoti.

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui muuten suunnitellusti, mutta pandemian takia, pitämättä jääneet isosleirit toivat säästöjä.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	3 050	0	4 568,00	-1 518	150 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-231 200	0	-215 366,02	-15 834	93 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-228 150	0	-210 798,02	-17 352	92 %
Toimintakulut (sisäiset)	-53 450	0	-36 405,20	-17 045	68 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-281 600	0	-247 203,22	-34 397	88 %

Arviointi: Rippikoulutyö joutui muiden työmuotojen ohella kohtaamaan toisen perättäisen poikkeusvuoden. Siitä kuitenkin selvittiin erinomaisesti. Erityisesti sähköiseen ilmoittautumiseen siirtyminen osoittautui oikeaksi ratkaisuksi, koska sitä kautta saatiin nopea viestiyhteys rippikoululaisiin ja heidän huoltajiinsa.

Nuorisotyö 1012360000

Toiminta-ajatus: Toiminnan tarkoituksena on järjestää nuorille mahdollisuus kasvaa ja vahvistua siinä uskossa, johon heidät on kastettu. Nuoria kannustetaan seurakuntayhteyteen ja ehtoolliselle sekä ottamaan vastuuta Jeesuksen antamasta tehtävästä.

Toiminnan yleiskatsaus: Nuorisotyö nojaa vahvasti leireihin, ja niiden tuottamaan innostukseen kulkea mukana isostoiminnassa. Kun leirejä on jouduttu perumaan, on nuorten innostus ja yhteys isostoimintaan laskenut. Merkittävää on ollut myös toisen viranhaltijan poissaolo virkavapaan vuoksi.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Nuorisotyön retkitoimintaa kehitetään: Retkiä ei ollut lupa järjestää koronavarautumisen vuoksi keväällä eikä syksyllä. Pari yksittäistä retkeä järjestettiin syksyllä pienemmällä avu-ryhmällä; yksipäiväiset retket tehtiin Joutenlammelle turvavälit huomioiden. Näin ollen retkitoiminnan kehittämiseen ei ollut edellytyksiä; mm. Kuopion hiippakunnan nuorisotapahtuma peruttiin vuodelta 2021.

2. Kootaan isokoulutuksen jälkeen nuorten ryhmä: Heinäkuun lopussa paikallisesti uudelleen eskaloitunut pandemia vaikutti monella tavalla nuorten arkeen; tuossa tilanteessa oli nuorten kannalta tärkeää, että koulutyö ja opiskelu pääsivät alkamaan lähes suunnitellusti.

Näin uusien nuorten ryhmien koollekutsumiseen ja kokoontumiseen ei ollut edellytyksiä. Myös itse nuoret olivat arjen toiminnoissaan varautuvia kaikkien yhteiseksi hyväksi. Näin ollen isokoulutuksen jälkeistä toimintaa ei ollut mahdollista eikä perusteltua toteuttaa.

3. Nuorten viestintäryhmä: Viitaten kohtaan 2, kun perusryhmien toiminnot olivat vaikeutuneet, myöskään viestintäryhmän perustaminen ei ollut perusteltua.

Talousarvion toteutuminen: Kokonaisuutena poikkeuksellisen vuoden ulkoiset talousarvion nettomenot alittuivat reilusti (67 %). Säästöä syntyi koronan takia toteutumattoman toiminnan osalta.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	5 400	0	540	4 860	10 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-96 600	0	-64 841,31	-31 759	67 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-91 200	0	-64 301,31	-26 899	71 %
Toimintatuotot (sisäiset)	0	0	400,00	-400	0 %
Toimintakulut (sisäiset)	-14 850	0	-7 569,79	-7 280	51 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-106 050	0	-71 471,10	-34 579	67 %

Arviointi: Vuosi 2021 oli toiminnallisesti toinen poikkeuksellinen vuosi peräkkäin. Nuorisotyössä, erityisesti isostoiminnassa, on useamman vuoden ajan seurattu ja havaittu trendi, että nuoret eivät enää kiinnity niin tiukasti ryhmätoimintaan. Kokoontumisten kävijämäärät vaihtelevat suuresti, ja tietynlainen välinpitämättömyys läsnäoloa kohtaan on lisääntynyt selkeästi. Tämän trendin kääntämiseen on syytä jatkossa keskittyä entistä enemmän.

Näytelmätoiminta 1012360010

Toiminta-ajatus: Toiminnan tarkoituksena on draaman keinoin rohkaista seurakuntalaisia elämään kristittyinä.

Toiminnan yleiskatsaus: Näytelmätoiminnassa nojataan vahvasti yhteistyökumppanuuksiin, erityisesti Kajaanin kaupunginteatterin kanssa. Koronan väistyttyä yhteistyötä pyritään jatkamaan samalla, hyvällä hengellä kuin aiemminkin.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Valmistellaan ja toteutetaan varhaisnuorten näytelmäproduktio yhdessä

kaupunginteatterin kanssa: Koronan eskaloiduttua paikallisesti heinäkuussa, kaikki suunnitelmat syksylle ajoitetun näytelmän valmistelemiseksi sovittiin pysäytettäväksi tekijöiden ja teatterin johtajan kanssa. Edellytyksiä harjoituksille eli nuorten säännöllisille kokoontumisille ei ollut näköpiirissä, saati mahdolliselle esitystoiminnalle.

2. Tehdään nuorten kanssa draamallinen kollaasi, jota esitetään seurakunnan

tiloissa: Korona-rajoitusten puitteissa ryhmän koollekutsuminen ja kollaasin suunnitellun kokonaisuuden aloittaminen ei ollut perusteltua eikä järkevää, kun tiedossa ja näköpiirissä ei ollut projektin valmistuminen.

Talousarvion toteutuminen: Talousarviosta käytettyä tuli ainoastaan työntekijän palkkakulut, jotka olivat varattu tälle tehtäväalueelle.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	300	0	0,00	300	0 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-17 750	0	-4 427,75	-13 322	25 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-17 450	0	-4 427,75	-13 022	25 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-17 450	0	-4 427,75	-13 022	25 %

Arviointi: Koronan takia vuosi oli väli vuosi näytelmätoiminnan osalta. Koska tämä työmuoto on osa yhden työntekijän työnkuvaa, hänen työpanostaan kyettiin ohjaamaan muualle, kuten striimaukseen.

Lähetys ja kansainvälinen työ 1012360020

Toiminta-ajatus: Lähetyskasvatuksen tehtävänä on edistää kristinuskoon perustuvaa ihmisarvoa, oikeudenmukaisuutta, osallisuutta ja lähimmäisenrakkautta kajaanilaisten nuorten ja aikuisten keskuudessa. Lähetyskasvatus ottaa huomioon myös maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyvät haasteet.

Toiminnan yleiskatsaus: Työmuodon tehtäväksi on muotoutunut nuorten tavoittaminen ja heidän saamisensa tietoisiksi kansainvälisestä vastuusta. Lisäksi tehtävänä on innostaa nuoria mukaan toimintaan. Työ tapahtuu pääasiallisesti kouluissa sekä seurakunnan omien nuorten ryhmien kautta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Safariryhmän toiminnan vahvistaminen niin, että ryhmä toimii itsenäisesti ilman työntekijää kaikilla seurakunnan rippikoululeireillä:

Safariryhmän toiminnan vahvistaminen onnistui yli odotusten, koska työmuoto sai lisävahvistusta harjoittelijasta. Harjoittelija otti vastuulleen isoksi laajentuneen safariryhmän pyörittämisen puoliksi nuorisotyönohjaajan kanssa. Näin ryhmää pystyttiin vetämään koronarajoitusten sallimissa rajoissa ja nuorten omasta toiveesta kahtena erillisenä päivänä, jolloin mahdollisimman monella oli mahdollisuus osallistua toimintaan. Kesällä ryhmän toimintaa jouduttiin jälleen koronan takia muokkaamaan. Alkukesän rippikouluissa safariryhmä veti oman osuutensa pelkästään nuorten voimin, ja juhannuksen jälkeiset rippikoulut hoituivat koronakuplan takia rippikoulun omilla isosilla.

2. Kansainvälinen kasvatus osaksi varhaisnuorisotyötä: Kansainvälinen kasvatus asettui luontevasti osaksi varhaisnuorisotyötä ja sekä kevätkaudella että syyskaudella kerhoissa toimittiin yhdellä kerhokerralla lähetystyön parissa. Lisäksi kevätkaudella pidettiin kansainvälisen kasvatuksen leiripäivät Joutenlammella. Syyspuolella touhuttiin Nenäpäivän merkeissä Lohtajan nuorisotalolla ala- sekä yläkoululaisten parissa. Syyskaudella toteutettiin myös Keskuskoulun ja Lohtajan koulun nelosluokkalaisille pakohuonepeli kirkon ammateista.

3. Yläkoulujen uskonnon opettajien tukeminen ja yhteistyö kansainvälisessä kasvatuksessa sekä sellaisen materiaalin tuottaminen, jota voidaan käyttää myös etäyhteyksien avulla: Kevään 2021 aikana syntyi harjoittelijan toimesta Kajaanin seurakunnan oma infovideo siitä mitä lähetystyö oikeastaan on. Video oli tarkoitettu uskonnonopettajien tueksi kahdeksansien luokkien uskonnon opetukseen, mutta syksyllä avautui hetkeksi mahdollisuus käydä opettamassa kahdeksaluokkalaisia kouluilla, joten videota käytettiin hyödyksi näillä tunneilla nuorisotyönohjaajan toimesta.

Talousarvion toteutuminen: Talousarvion alitus johtui koronapandemiasta, jonka myötä mm. perinteiset reissut lähetysjärjestöjen kesäjuhlille peruuntuivat. Lisäksi kouluille ei voinut järjestää ulkopuolisia esiintyjiä, jolloin ohjelmapalveluihin varatut rahat jäivät osin käyttämättä.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	1 850	0	2 645,11	-795	143 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-181 500	0	-163 365,72	-18 134	90 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-179 650	0	-160 720,61	-18 929	89 %
Toimintakulut (sisäiset)	-5 300	0	-1 030,54	-4 269	19 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-184 950	0	-161 751,15	-23 199	87 %

Arviointi: Kansainvälinen kasvatus onnistui kaikissa tavoitteissaan koronarajoituksista ja muuttuvista olosuhteista huolimatta hyvin. Toinen koronavuosi opetti, että toiminnassa on hyvä olla tietynlaista väljyyttä muuttaa suunnitelmia nopealla aikataululla ja tarttua aina rajoitusten hellitettyä niihin mahdollisuuksiin mitä eteen ilmaantuu, muistaen kuitenkin toimintasuunnitelmaan asetetut tavoitteet.

Erityisnuorisotyö 1012370000

Toiminta-ajatus: Erityisnuorisotyö on etsivää, kohtaavaa ja läsnä olevaa työtä, jossa toimitaan niiden lasten, nuorten ja perheiden kanssa, jotka tarvitsevat elämässään erityistä tukea.

Toiminnan yleiskatsaus: Erityisnuorisotyön pienryhmissä tavoitetaan hyvin niitä nuoria, jotka ovat haastavassa tilanteessa. Yhtä lailla erityisnuorisotyön alle kuuluvassa Saapas-toiminnassa tavoitetaan ihan kaikenlaisia nuoria sekä livenä että netissä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Nuorten ulkopuolisuutta ehkäistään liikunnallisilla keinoilla:

Pienryhmätoiminnassa liikunnalliset toiminnot lisääntyivät merkittävästi. Ulkoliikunta oli erittäin isossa roolissa. Kiekkokerhon osallistujamäärä tuplaantui vuoden aikana.

2. Yhteistyötä Tyttöjen Tuvan kanssa kehitetään: Viranhaltija toimi Tyttöjen Tuvan ohjausryhmässä, mutta yhteistä retkitoimintaa ei voitu toteuttaa korona-ajan vuoksi.

3. Vapaaehtoisten osallisuuden ja viestinnän vahvistaminen: Vapaaehtoiset kohtasivat nuoria somessa eri alustoilla ja tiedottivat erityisnuorisotyön toiminnoista viranhaltijoiden rinnalla. Kajaanin moottoripajan Facebook-sivuston seuraajamäärät kasvoivat. Saappaan ja Moottoripajan vapaaehtoiset päivittivät myös valtakunnallisia sometilejä.

Talousarvion toteutuminen: Merkittävät säästöt johtuvat poikkeusvuoden toimintojen rajoituksista eritoten leiri- ja retkityön sekä Moottoripajan kisaviikonloppujen osalta.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	2 050	0	1 689,50	361	82 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-149 200	0	-129 735,00	-19 465	87 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-147 150	0	-128 045,50	-19 105	87 %
Toimintatuotot (sisäiset)	7 500	0	1 221,50	6 279	16 %
Toimintakulut (sisäiset)	-9 000	0	-10 832,63	1 833	120 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-148 650	0	-137 656,63	-10 993	93 %

Arviointi: Liikunnalliset menetelmät ovat toimineet hyvin, koska niitä on voitu toteuttaa rajoituksista huolimatta. Myös liikunnan positiivinen vaikutus ihmisen psyykkeeseen on edesauttanut nuorten jaksamista vaikeana aikana. Koskiportin uusi Saappaan tila osoittautui erittäin toimivaksi. Tilan käyttöaste oli hyvä.

Perhekerhotyö 1012380000

Toiminta-ajatus: Perhekerhojen avulla rohkaistaan lapsia sekä aikuisia elämään kristittyinä

Toiminnan yleiskatsaus: Yhteistyö Kainuun soten ja Kajaanin Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa on sujunut hyvin. Omaa toimintaa on myös voitu monipuolistaa ja vastata perheiltä tulleisiin toiveisiin. Muskaritoimintaan on ollut jonotusta ja kaikki halukkaat eivät ole mahtuneet ryhmiin mukaan, mutta heille on pyritty tarjoamaan muuta toimintaa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

- 1. Uusien perheitten tavoittaminen:** Uusien toimintojen myötä on tavoitettu paljon myös uusia perheitä. Lohtajan pesäkolossa, eka vauva ryhmässä, vauvamuskarissa ja vauvatouhulassa on ollut runsaasti uusia vauvaperheitä. Perhekerhoissa, perhemuskareissa ja perheliikunnassa on ollut mukana leikki-ikäisten lasten perheitä, osa uusia ja osa aikaisemminkin mukana olleita. Somessa muskareilla sekä muilla julkaisuilla on ollut vaihteleva määrä osallistujia.
- 2. Viestinnän tehostaminen ja vapaaehtoistoimintaan kutsuminen:** tiimille järjestettiin koulutusta: varhaiskasvatusta ja perhetoimintaa digitaalisessa ympäristössä, viestinnän hoitamiseen annettiin enemmän työtunteja, erilaisia somekanavia käytettiin viestinnässä ja muutamia uusia vapaaehtoisia on löytynyt, jotka odottavat koronatilanteen helpottamista, että voivat tulla mukaan toimintaan.

Perustelut alituksille: kaikkia suunniteltuja tilaisuuksia ei voitu järjestää, elintarvikkeita kului vähemmän, henkilökunnan matkakuluja oli suunnittua vähemmän.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys/ alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	1 100	0	2 803,32	-1 703	255 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-159 900	0	-143 286,81	-16 613	90 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-158 800	0	-140 483,49	-18 317	88 %
Toimintakulut (sisäiset)	-3 600	0	-1 525,69	-2 074	42 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-162 400	0	-142 009,18	-20 391	87 %

Arviointi: Yhteistyössä toisten kanssa toimiminen on tulevaisuudessakin tärkeää. Resursseja suunnataan enenevässä määrin pienlapsitoimintaan. Nämä toiminnot tukevat nimenomaan perheiden arjessa jaksamista ja antavat mahdollisuuden kohdata samassa elämän tilanteessa olevia.

Iltapäivätoiminta 1012390000

Toiminta-ajatus: Seurakunnan toteuttaman koululaisten iltapäivätoiminnan avulla rohkaistaan sekä lapsia että heidän perheitään elämään kristittyinä

Toiminnan yleiskatsaus: Iltapäiväryhmiä on ollut kuusi, joissa on ollut vuoden aikana 191 kerholaista. Koronatilanteesta huolimatta on voitu toimia lähes normaalisti terveysturvallisuus huomioiden.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Viestinnän hyödyntäminen ja vahvistaminen iltapäivätoiminnassa:

vastavuoroista viestintää: kuuntelua ja kannustusta vaalitaan perheitä kohdatessa, WhatsAppin kautta tapahtumaa viestintää on kiitelty huoltajien taholta ja pieniä kerhoryhmän videoiteja ja kuvaamisia on jaettu omille ryhmille sekä mediakasvatus on ollut osa kerhotoimintaa.

2. Vapaaehtoistoiminnan mahdollisuudet iltapäivätoiminnassa: vapaaehtoisia ei ole voitu käyttää koronatilanteen takia ja opiskelijoita on ollut mukana toiminnassa.

3. Uusien kouluikäisten ja perheiden mukaan löytyminen seurakunnan toimintaan: uusia perheitä on saatu mukaan iltapäiväkerholaisten perheistä.

Perustelut ylityksille/alituksille: Valtiolta tuleva tuki on toteutunut 101-prosenttisesti ja vanhemmilta tulevat toimintamaksut 89-prosenttisesti eli tosi hyvin. Tilikauden aikana tehdyt ostot ovat toteutuneet 91-prosenttisesti mm. elintarvike menoissa on alitusta.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys/ alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	149 450	0	146 820,69	2 629	98 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-445 000	0	-372 445,39	-72 555	84 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-295 550	0	-225 624,70	-69 925	76 %
Toimintakulut (sisäiset)	-1 800	0	-1 416,60	-383	79 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-297 350	0	-227 041,30	-70 309	76 %

Arviointi: Iltapäivätoiminnan kautta tavoitetaan niitä perheitä, jotka eivät tulisi muuten seurakunnan toiminnan piiriin.

Koulu- ja oppilaitostyö 1012392000

Toiminta-ajatus: Oppilaitostyön tehtävänä on tukea kajaanilaisten opiskelijoiden ja oppilaitosten henkilökunnan hyvinvointia.

Toiminnan yleiskatsaus: Oppilaitostyötä tekevän papin virassa on aiempina vuosina ollut paljon vaihtuvuutta. Nyt kun virassa on ollut jo useamman vuoden sama viranhaltija, joten myös toiminta osana toisen asteen oppilaitosten oppilashuoltoa muotoutunut luontevasti. Oppilaitostyötä tekevä pappi tunnetaan, ja häntä osataan kysyä mukaan eri tilanteisiin. Työmuodon näkymät ovat hyvät.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Yhteistyön tiivistäminen kaupungin nuorisotyöntekijöiden kanssa ja yhteiset päivystykset oppilaitoksissa: Tavoite on toteutunut erittäin hyvin.

Oppilaitostyössä on vuonna 2021 korostunut yhä vahvemmin tiimityö kaupungin nuorisotyön kanssa. Yhteisiä päivystyksiä on toteutettu kaikissa oppilaitoksissa niin paikan päällä kuin etänäkin. Päivystykset ovat madaltaneet kynnystä ottaa yhteyttä oppilaitospappiin. Päivystykset ovat saaneet myönteistä palautetta niin opiskelijoilta kuin henkilökunnaltakin.

2. Opiskelijoiden jaksamisen tukeminen: Tavoite on toteutunut hyvin. Pitkittyneen koronapandemian myötä opiskelijoiden hyvinvointi on tutkimusten ja kyselyiden valossa heikentynyt. Tämä on näkynyt myös oppilaitospapin työssä yhteydenottojen määrän kasvuna. Opiskelijoiden kysymykset ovat liittyneet esimerkiksi arjenhallintaan, sosiaalisiin suhteisiin ja omaan elämänselitykseen. Oppilaitospapin tehtävänä on ollut muiden ammattilaisten ohella tarjota työkaluja, joiden avulla selvitä pandemia-ajasta. Erityisen kuormittava tekijä opiskelijoille on ollut etäopiskelu. Etäopiskeluun liittyvät haasteet ovat koskeneet esimerkiksi yksin jäämistä sekä rutiinien ja motivaation puutetta. Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijoiden hyvinvointia mittaavassa kyselyssä oppilaitospapin roolia keskustelukumppanina on kiiteltu. Myös henkilökunnan palaute on ollut rohkaisevaa.

3. Yhteistyö oppilaitoksissa seurakunnan diakoniatyöntekijän kanssa: Tavoite ei toteutunut hyvin. Seurakunnan diakoniatyöntekijän kanssa suunnitellut yhteiset päivystykset oppilaitoksissa eivät toteutuneet koronapandemian vuoksi. Keväälle 2021 suunniteltuja tapahtumia, kuten elintarvikkeiden jakelua, ei voitu järjestää opiskelijoiden etäopetuksen vuoksi. Sen sijaan opiskelijoita on ohjattu hakemaan

maksutonta ruoka-apua Kajaanin kaupungin pitämältä nuorisotalolta.

Diakoniatyöntekijä on osallistunut näihin lahjoitusruoanjakoihin.

Talousarvion toteutuminen: Rajoitukset estivät toiminnan toteutumista ja koronapandemian vuoksi esimerkiksi kevään 2021 erityiskirkot jouduttiin perumaan kokonaan. Suurimmat säästöt tulivat retket, musiikki- ja ohjelmalvelut -tililtä sekä henkilöstön matkakuluista yhteensä 2.979 euroa.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	0	0	205,85	-206	0 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-22 650	0	-15 276,79	-7 373	67 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-22 650	0	-15 070,94	-7 579	67 %
Toimintakulut (sisäiset)	-300	0	-143,66	-156	48 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-22 950	0	-15 214,60	-7 735	66 %

Arviointi: Pitkittynyt korona-aika on osoittanut, että opiskelijat kaipaavat keskusteluapua ja on tärkeää, että oppilaitospappi on helposti lähestyttävä. Kirkon työntekijöiden jalkautuminen oppilaitoksissa on ensiluokaisen tärkeää. Oppilaitoksissa kaivataan seurakunnan työntekijöiden läsnäoloa ja heidät nähdään arvokkaina yhteistyökumppaneina.

Diakonia 1012410000

Toiminta-ajatus: diakonia kuuluu kirkon perusolemuksen ja on jokaisen seurakunnan ja sen yksittäisen jäsenen tehtävä. Diakoniatyö on heikoimmassa asemassa olevien ihmisten kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä ja tukemista.

Toiminnan yleiskatsaus: Koronavaikutusten seurauksena työala painottuu entistä vahvemmin vähäosaisten kohtaamiseen ja taloudelliseen avustamiseen, ammatilliseen **verkostoyhteistyöhön** sekä aktiiviseen viestintään. Työssä ei ole tyhjäkäyntiä ja työntekijät pysyvät toimimaan haasteellisissakin työolosuhteissa toimintaa korjaavasti. Elintarvikeavustuksia myönnetään runsaasti. Työala on saanut asiakkailleen paljon raha- ja tavaralahjoituksia. Kokoavaa toimintaa toteutetaan koronarajoitusten mukaisesti.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

1. Jatketaan vuonna 2020 käynnistettyä tavoitetta saavuttamalla 15–18-vuotiaita irrallisten segmenttiin kuuluvia nuoria mukaan toimintaan ja vahvistamalla heidän haluaan kuulua kirkkoon. Seurakunnan Olohuoneesta lähetettiin eri kohderyhmille suunnattuja lähetyksiä. Kaupunginnuorisotyön ja koulujen kanssa tehtävä yhteistyö oli koronarajoitusten vuoksi erittäin vähäistä.

Kohderyhmää tavoitettiin hieman suunniteltua vähemmän. Jatkossa diakoniatyön tunnettavuutta nuorison parissa tehostetaan TikTokin avulla. Työala viesti monipuolisesti, mutta koki seurakuntamme nopeatempoisesti laajenevan viestinnän vievän ajoittain liikaa resursseja varsinaisesta asiakastyöstä.

2. Vahvistetaan yhteistyötä vapaaehtoista ystäväpalvelutoimintaa toteuttavien tahojen kanssa:

Koronatilanne esti ystäväpalvelutoiminnan lähitapaamisia sekä seurakunnassamme että muiden toimijoiden keskuudessa. Osa vapaaehtoisistamme toimi **puhelinystävänä**. Vuolijoki-Otanmäen-alueen vanhusten toiveita kyseltiin myös heille kohdennetun puhelinkierroksen avulla. Työalan järjestämiin korona-ajan elintarvikejakelutilaisuuksiin osallistui omien vapaaehtoistemme lisäksi Kajaanin Työvoimayhdistyksen sekä SPR:n vapaaehtoista. Toimintaan osallistuneilta sekä yhteistyökumppaneilta saatiin poikkeuksellisen paljon myönteistä palautetta.

Perustelut alituksille: kokoavaa toimintaa ei juurikaan pystytty järjestämään, matkakuluja oli arvioitua vähemmän. Säästyneitä varoja käytettiin avustustoimintaan.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	500	0	3 978,50	-3 479	796 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-349 750	0	-330 406,23	-19 344	94 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-349 250	0	-326 427,73	-22 822	93 %
Toimintakulut (sisäiset)	-8 500	0	-4 629,96	-3 870	54 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-357 750	0	-331 057,69	-26 692	93 %

Arviointi: Työala toimi strategiamme mukaisesti ja keskittyi vahvistamaan toivoa. Asiakasmäärä pysyi korkeana ja verkostoyhteistyö oli runsasta ja luontevaa. Työntekijät osoittivat vahvaa sitoutumista ja ammattitaitoa työtehtävissään. Työalan resurssit suuntautuvat lähitulevaisuudessa ennen kaikkea koronan jälkityöhön sekä pakolaisten vastaanottotyöhön.

YV-keräys 1012410020

Perustelut talousarvion alituksille: yhteisvastuutilaisuuksia ja lipaskeräystapahtumia ei koronarajoitusten vuoksi voitu järjestää siinä määrin kuin oli suunniteltu.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	7 000	0	2 036,75	4 963	29 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-10 250	0	-4 048,85	-6 201	40 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-3 250	0	-2 012,10	-1 238	62 %
Toimintakulut (sisäiset)	-1 000	0	-1,38	-999	0 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-4 250	0	-2 013,48	-2 237	47 %

Yhteinen keittiö 1012410070

Perustelut talousarvion alituksille: yhteisen keittiön tilaisuuksia ei koronarajoitusten vuoksi voitu järjestää siinä määrin kuin oli suunniteltu.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintakulut (ulkoiset)	-7 500	0	-452,6	-7 047	6 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-7 500	0	-452,6	-7 047	6 %
Toimintakulut (sisäiset)	0	0	-208,16	208	0 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-7 500	0	-660,76	-6 839	9 %

Perheneuvonta 1012420000

Toiminta-ajatus: Kajaanin perheasiain neuvottelukeskus tarjoaa ammatillista keskustelua parisuhteen ja perheen kysymyksissä.

Toiminnan yleiskatsaus: Neuvottelukeskuksessa on kaksi virkaa. Kaikkein kysyntään ei pystytty vastaamaan. Erityisesti perheneuvonta tavoitti nuoria aikuisia, pienten lasten vanhempia ja seurakunnasta kauempana olevia ihmisiä. Koronapandemian kiihtymisvaiheiden aikana asiakkaat on tavattu joko videovälitteisesti tai puhelimitse. Avun kysynnän määrä on lisääntynyt ja perheet ovat kohdanneet uudenlaisia ongelmia, jotka rasittavat parisuhdetta.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

- 1. Jatketaan perinteisen viestinnän rinnalle otettua sosiaalisen median kautta tapahtuvaa viestintää:** Sosiaalista mediaa hyödynnettiin monipuolisesti koko vuoden ajan, mutta erityisesti valtakunnallisella Parisuhdeviikolla. Someviestinnän tavoitavuudesta ja lehtikirjoituksista on saatu hyvää suullista palautetta. Verkkoluennot eivät juurikaan tavoittaneet ihmisiä. Jatkossa tallentamista on suunniteltava siten, että ne olisivat katsottavissa ihmisille parhaiten sopivaan aikaan.
- 2. Aloitetaan parisuhteiden hyvinvoinnin lisäämiseksi ´Halataan – parisuhteen rakkaustalkoot´ -kampanja, jossa koulutetut vapaaehtoiset toimivat parisuhteen kuntokartoituskeskustelun vetäjinä:** Kampanja käynnistettiin ja siihen koulutettiin vapaaehtoisia. Keskusteluihin ei vielä ollut tulijoita. Toiminnan vakiinnuttamisessa riittää haastetta tuleville vuosille.

Talousarvion toteutuminen: Vuoden 2021 talousarviossa tulojen osalta toteuma oli 126 %.

Muista seurakunnista tulevien asiakkaiden määrä vaihtelee vuosittain, mikä näkyy tulojen määrässä. Toimintamenoissa säästyivät virkamatkoihin 2.525 euroa, koska osa virkamatkoihin liittyvistä tapahtumista toteutettiin verkossa. Vastaavasti ravitsemuspalvelut muille ylittyi 2.754 euroa, koska tilille ei oltu arvioitu menoja. Vuokriin oli varattu 12.000 euroa, mutta laskua vuokrista ei ole kyselyistä huolimatta saatu.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	16 000	0	20 134,20	-4134	126 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-135 750	0	-106 813,95	-28 936	79 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-119 750	0	-86 679,75	-33 070	72 %
Toimintakulut (sisäiset)	-700	0	-801,78	102	115 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-120 450	0	-87 481,53	-32 968	73 %

Arviointi: Hoidollista työtä oli hieman edellisvuotta vähemmän. Työaika vei paljon uuden ennalta ehkäisevän toimintatavan Rakkaustalkoiden käynnistäminen, perheneuvonnan juhluvuosijärjestelyt, useiden somevideoiden tekeminen ja toisen perheneuvojan koulutukset. Koronapandemian tuomat muutokset näkyvät perheissä. Kysyntään vastaaminen ja avun antamisen oikea-aikaisuus täytyivät vain osittain. Avunhakijoita ohjattiin säännöllisesti hakemaan kiireellistä ensiapua kriisikeskuksesta ja sitten jonotuksen kautta pääsemään perheneuvonnan asiakkaaksi. Sen vuoksi on tärkeää miettiä kahden viran työajasta puuttuvan 20 %:n täyttämistä. Koronapandemian aktivoimat etätapaamiset videovälitteisesti tulevat jatkossa olemaan osa asiakastyötä.

Sairaalasielunhoito 1012430000

Toiminta-ajatus: Sairaalasielunhoidon päätehtävänä on tarjota seurakuntamme alueen sairaaloissa henkilökohtaista ja yhteisöllistä sielunhoitoa potilaille, omaisille, läheisille ja henkilökunnalle rohkaisten elämään kristittynä tuomalla toivon, armon ja anteeksiannon sairauden, kivun ja kuolevaisuuden keskelle.

Toiminnan yleiskatsaus: Sairaalasielunhoidon ydintehtäviä ovat sielunhoidolliset keskustelut, ehtoollisen vietot, rukoushetket kuolevan luona, saattohartaudet ja papin ryhmät. Näitä pystyttiin toteuttamaan vuoden aikana koronasta huolimatta. KAKS:n kappelissa toimitettiin hautaan siunaamisia.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

- 1. Sairaalasielunhoidon viestintä:** Kainuun keskussairaalan sähköisten näyttötaulujen kautta tapahtuvaa viestinnässä oli haasteena koronapandemia ja uuden sairaalan organisaatiossa yhteistyön tahon löytäminen. Loppuvuodesta yhteistyö alkoi kuitenkin sujumaan. Koronan takia seurakunnassa ei pidetty sairaalasielunhoidon 50-vuotisjuhlaa vaan sitä siirrettiin seuraavalle vuodelle. Uuden Kainuun keskussairaalan siunaaminen pystyttiin toteuttamaan syksyllä.
- 2. Näkyminen sosiaalisessa mediassa:** YouTubeen perustettiin "Jaana-papin runotuokio"-tili, jonne tuotettiin sisältöä. Tavoite onnistui hyvin.
- 3. Saattohoidon tukihenkilötoiminta vakiintuu:** Tavoite toteutui yllättävän hyvin olosuhteisiin nähden, mutta koronapandemia tietenkin hankaloitti toimintaa. Tukihenkilötoiminta liittyi osaksi OLKA-hanketta.
- 4. Poikkeusolojen toiminnan järjestäminen:** Koronapandemia on estänyt sairaalassa kokoavan toiminnan somaattisilla osastoilla. Poikkeusoloissa kokoava toiminta sai tietyillä edellytyksillä jatkua psykiatrisella osastolla ja kuntoutuskodeissa. Sairaalakoulun aamunavaukset toteutettiin syyslukukaudella Teamsin välityksellä.

Talousarvion toteutuminen: Toimintaan varattuja määrärahoja jäi käyttämättä, koska tilaisuuksia peruttiin. Saattohoidon tukihenkilöiden opintokäynti saattohoitokotiin ja matka Maailman saattohoitopäivään Kuopioon jäi toteutumatta koronan ja huonojen kulkuyhteyksien takia. Työvälineet-momentin ylitys on tapahtunut kuvankäsittelyohjelman maksujen takia.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintakulut (ulkoiset)	-80 950	0	-74 990,00	-5 960	93 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-80 950	0	-74 990,00	-5 960	93 %
Toimintakulut (sisäiset)	-1 350	0	-273,19	-1 077	20 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-82 300	0	-75 263,19	-7 037	91 %

Arviointi: Uuden sairaalan siunaaminen toi näkyvyyttä pienelle työmuodolle. Koronaan liittyvät rajoitukset vaihtelivat vuoden aikana usein, tämä vaikeutti suunnittelua ja toteutusta ja teki niistä epävarmaa. Akuuttiyksikön muutto keskussairaalan tiloihin tarkoittaa sitä, että työaika ei enää kulu siirtymiseen paikasta toiseen. Tukihenkilötoiminnan rahoitus on syytä huomioida jatkossa (opintokäynnit ja koulutuspäivät). Sairaalasielunhoidon on hyvä olla jatkossakin esillä seurakunnan sosiaalisessa mediassa.

Vammaistyö 1012450000

Toiminta-ajatus: Vammaistyössä kohdataan eri tavalla vammaisia ihmisiä, autetaan heitä ymmärtämään evankeliumin sanoma edistämällä saavutettavuutta sekä sielunhoidollisesti tuetaan kehitysvammaisia, kuulo- ja näkövammaisia sekä muita vammaisia ja heidän omaisiaan ja hoitajiaan Kainuun alueella.

Toiminnan yleiskatsaus: Vammaistyön papin virkaan sisältyy rovastikunnallisen sopimuksen mukaan 70 % kehitysvammaistyötä ja 30 % muuta vammaistyötä, josta 10 % kuurojen työtä ja 20 % näkövammais- ja muuta vammaistyötä seurakuntien tarpeiden mukaan.

- 1. Vammaistyön viestintä:** Poikkeustilanteessa on pidetty vammaistyötä esillä pitämällä yhteyksiä sähköpostitse tai puhelimitse koko Kainuun rovastikunnan alueella. Vammaistyön sosiaalisen median kehittäminen on jatkunut. Kainuun vammaistyön Instagram-tilin säännöllinen päivittäminen on alkanut vuoden alussa. Tietoisuutta sosiaalisen median toiminnasta on levitetty vierailukäynneillä.
- 2. Vapaaehtoistyön kehittäminen:** Vapaaehtoistyötä on kehitetty osallistumalla Olohuone-työryhmään palvelutoiminnan tiimin edustajana. Toiminnan kehittäminen hidastui rajoitusten takia. Selkomessuihin osallistui jonkin verran vapaaehtoisia.
- 3. Nuorten aikuisten tavoittaminen:** Nuoria aikuisia on tavoitettu jonkin verran some-toiminnan kautta. Heille on tiedotettu sielunhoidollisen tuen mahdollisuudesta sekä tapahtumista. Suunniteltu retki Joutenlammelle siirtyi eteenpäin.
- 4. Poikkeusolojen toiminnan järjestäminen:** Viestintää on vahvistettu sekä suorilla yhteydenotoilla että some-kanavilla. Hartauksia on tehty videoituna YouTubeen ja Facebookiin striimattuna. Tilanteen salliessa on pidetty hartaushetkiä ulko- ja sisätiloissa. Loppuvuodesta päästiin käymään vierailuilla melkein kaikissa yksiköissä. Viranhaltija on osallistunut valtakunnalliseen kirkon vammaistyön Selkokassityöryhmään. Kaikkiaan toimintaa on muovattu joustavaksi ja helposti pystytettäväksi, ja tarvittaessa muunneltavaksi ja peruttavaksi. Nopea tiedonkulku muutoksista ja peruutuksista on ollut tärkeää.

Talousarvion toteutuminen: Huomattavimmat poikkeamat olivat matkakustannuksissa ja sisäisissä tarjoilukuluissa. Kokoontumisrajoitukset ja muuttuneet kokouskäytännöt vähensivät viranhaltijan matkakuluja alle puoleen. Tarjoilukuluista toteutui noin puolet kokoavan toiminnan vähenemisen takia.

Ylitystä tuli asiantuntijapalveluissa viittomakielen tulkkien osalta; johtuen matkakuluista toiselta paikkakunnalta sekä sunnuntaillisästä.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	41 200	0	33 746,06	7 454	82 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-74 150	0	-59 146,32	-15 004	80 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-32 950	0	-25 400,26	-7 550	77 %
Toimintakulut (sisäiset)	-4 900	0	-2 327,14	-2 573	47 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-37 850	0	-27 727,40	-10 123	73 %

Arviointi: Toinen poikkeuksellinen vuosi 2021 on suuresti vaikuttanut vammaistyön kuvaan ja nostanut esiin asiakkailta, läheisillä ja henkilökunnalla paljon henkisen tuen ja sielunhoidon tarvetta. Vammaistyön papin viran kehittäminen jatkuu edelleen.

Yhteiskunnallinen työ 101250000

Toiminta-ajatus: Kirkon yhteiskunnallisen työ tuo yhteiskunnalliseen keskusteluun luterilaiseen etiikkaan liittyviä näkökulmia, kuten jokaisen ihmisen ja luomakunnan arvokkuus sekä lähimmäisenrakkaus.

Toiminnan yleiskatsaus: kirkon yhteiskunnallisen työn keskeinen piirre on pitää esillä jokaisen ihmisen luovuttamatonta arvoa. Tämä tapahtuu ennen kaikkea ennakkoluulottoman kohtaamisen ja jalkautumisen kautta niin yksilö- ja ryhmätoimintana terveysturvallisuuden sallimissa rajoissa. Koronapandemian vaikutukset ovat olleet nähtävillä yhteiskunnallisen työn arjessa lisääntyvänä yksinäisyytenä, taloudellisina ongelmina ja yhteisöllisyyden kaipuuna. Kirkon yhteiskunnallisella työllä on merkittävä paikka yhteiskunnallisena keskustelijana, toimijana sekä arjen kristillisyyden osoittajana. Yhteiskunnallisen työn perusluonteeseen kuuluu moniammatillisuus, eri toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö ja arkeen jalkautuminen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

1. Osallistuminen Lähiötupa –toimintaan yhdessä muiden tahojen kanssa:

Diakoniatyöntekijä on vierailut säännöllisesti Lähiötuvalla kohtaamassa Lohtajan alueella asuvia ihmisiä. Lähiötuvalla käyvien ihmisten suhde kirkkoon ja paikalliseen seurakuntaan on etäinen. Työllään ja olemuksellaan työntekijä on välittänyt mielikuvaa kirkosta, jonne kaikki taustaan katsomatta ovat tervetulleita. Toiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa on ollut hyvin palkitsevaa.

2. Kaikkein heikoimmassa asemassa olevien ihmisten ihmisarvon

puolustaminen: Viranhaltijat ovat kohdanneet erityisesti niitä ihmisiä, joiden arjessa evankelisluterilainen kirkko näyttäytyy vieraana. Yhteistyö Kajaanin kaupungin ja kolmannen sektorin kanssa on ollut kannattavaa. Vuoden 2021 aikana seurakunta toteutti yhdessä Kajaanin Työvoimayhdistys Ry:n ja Suomen Punaisen Ristin Kajaanin osaston kanssa kolme ruokakassinjako -kampanjaa. Lisäksi diakoniatyöntekijä on tavannut päihde- ja huumeasiakkaita viikoittain neulojen vaihtopisteellä. Aikuissosiaalityön kanssa pidetyt päihdeleirit ovat olleet onnistuneita ja saaneet paljon kiitettävää palautetta.

Perustelut alituksille: kokoavaa toimintaa ei juurikaan pystytty järjestämään ja muitakin kuluja oli arvioitua vähemmän. Työala tuki elintarvikeaputoimintaa.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintakulut (ulkoiset)	-41 600	0	-37 731,05	-3 869	91 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-41 600	0	-37 731,05	-3 869	91 %
Toimintakulut (sisäiset)	0	0	-42	42	0 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-41 600	0	-37 773,05	-3 827	91 %

Arviointi: Kuluneena vuonna korostui yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Tämä yhteistyö on osoittautunut ensiluokkaisen tärkeäksi ihmisten kokonaisvaltaisessa auttamisessa ja kohtaamisessa. Koronapandemian pitkittymisen myötä eriarvoisuus ja hyvinvointiin kietoutuvat kysymykset ovat edelleen pinnalla. Seurakunnalla on merkittävä rooli yhteiskunnallisena toimijana etenkin haastavina aikoina. Yhteiskunnallinen työ tavoittaa erityisesti niitä kajaanilaisia, joiden suhde kirkkoon on ohut ja tätä voidaan pitää yhtenä työn suurimpana ansiona. Tärkeäksi nousee myös seurakunnan hengellinen sanoma: aina on toivoa.

Sielunhoito 1012550000

Talousarvion toteutuminen

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintakulut (ulkoiset)	-18 700	0	-15 153,79	-3 546	81 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-18 700	0	-15 153,79	-3 546	81 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-18 700	0	-15 153,79	-3 546	81 %

Lähetysrengas 1012600010

Talousarvion toteutuminen

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys/alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	0	0	4 202,15	-4 202	0 %
Toimintakulut (ulkoiset)	0	0	-4 202,15	4 202	0 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	0	0	0	0	0 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	0	0	0	0	0 %

Ystävyyssseurakuntatoiminta 1012700010

Toiminta-ajatus: Toiminnan tarkoituksena on edistää kanssakäymistä ja uskonyhteyttä ystävyyssseurakuntien kanssa. Työn pohjana on kirkkomme yhteistyö Suomen sukukansojen ev.lut. sisarkirkkojen kanssa.

Toiminnan yleiskatsaus: Kajaanin seurakunnalla on kaksi ystävyyssseurakuntasopimusta, joista pidempään voimassa ollut sopimus on Unkarin Nyíregyházassa olevan evankelisen (luterilaisen) kaupunkiseurakunnan kanssa. Toinen ystävyyssseurakuntasopimus on Inkerin kirkon Segezan evankelis-luterilaisen seurakunnan kanssa Vienan-Karjalassa. Vuodeksi 2021 oli suunnitteilla vierailu Unkariin, mutta Covid19-taudin vuoksi vierailua ei voitu edelleenkään toteuttaa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Edistetään ystävyyttä ja yhteyttä ystävyyssseurakuntien kanssa sen mallin mukaan, jonka kirkon ulkoasiain toimisto suosittelee yhteystoiminnan puitteiksi. Tavoitteena on keskinäinen vuorovaikutus ja toisten kokemuksista oppiminen ja rikastuminen.

Nyíregyházan ystävyyssseurakunta

Vuonna 2021 oli suunnitelma, jonka mukaan Kajaanin seurakunnasta nuorisoryhmä olisi tehnyt vastavierailun Nyíregyházaan. Matka jäi kuitenkin jo toistamiseen toteutumatta. Yhteyksiä Nyíregyházan seurakuntaan on kuitenkin hoidettu sähköpostikirjeenvaihdon välityksellä.

Segezan seurakunta

Segezan seurakunnasta on kuitenkin saatu terveisiä, että heillä on toiminut hyvin seurakunnan rahoitus Suomen lähetysseuran kanssa ja he ovat olleet tyytyväisiä seurakunnan rahoitukseen. Segezan seurakunnasta saatiin sähköpostitse terveisiä SLS:n toimesta.

2. Pidetään yllä tietoutta Inkerin ja Unkarin ev.lut. kirkkojen sekä

ystävyyssseurakuntien toiminnasta: Kajaanin Kotiseurakuntani -lehti on

tiedottanut toteutuneista matkoista, mutta vuonna 2021 ei matkoja toteutettu.

Talousarvion toteutuminen:

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	600	0	0	600	0 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-9 250	0	-30	-9 220	0 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-8 650	0	-30	-8 620	0 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-8 650	0	-30	-8 620	0 %

Arviointi: Ystävyyssseurakuntatyö on vakiinnuttanut paikkansa yhtenä tärkeänä osana seurakunnan toimintaa. Kajaanin seurakunnassa on koettu ystävyyssseurakuntatoiminnan molemminpuolisen oppimisen rikkaus ja mahdollisuudet. Koronatautilanne on rajoittanut yhteydenpitoa, joka on jäänyt vain sähköpostien kautta tapahtuneeseen vuorovaikutukseen. Toimintaa on syytä kuitenkin jatkaa ja turvata toiminnan jatkuvuus myös tulevina vuosina.

Muu seurakuntatyö 1012900000

Talousarvion toteutuminen: postituskuluja oli ennakoitua enemmän 1 944,00 euroa, kun postituskulut nousivat ja korona-aikana postitettiin enemmän.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintakulut (ulkoiset)	-25 850	0	-26 025,13	175	101 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-25 850	0	-26 025,13	175	101 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-25 850	0	-26 025,13	175	101 %

Rovastikunnallinen yhteistyö 1012900010

Talousarvion toteutuminen: rovastikunnan alueen yhteisiä retkiä tai leirejä ei koronarajoitusten vuoksi voitu järjestää kuin oli suunniteltu.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	800	0	1 689,00	-889	211 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-12 350	0	-1 979,28	-10 371	16 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-11 550	0	-290,28	-11 260	3 %
Toimintakulut (sisäiset)	0	0	-0,12	0	0 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-11 550	0	-290,4	-11 260	3 %

Vapaaehtoistoiminta 1012900020

Toiminta-ajatus/tehtävä: Kajaanin seurakunnan vapaaehtoistoiminnassa rohkaistaan elämään kristittyinä vapaaehtoistoiminnan kautta vahvistaen toimijuutta ja osallisuutta sekä kuulumisen kokemusta.

Toiminnan yleiskatsaus: Vuodenvaihteessa 2021 Kirkon keskusteluavun toiminnanohjaajan ja vapaaehtoisuustoiminnan koordinaattorin virat yhdistyivät virallisesti. Koordinaattorin tehtävänkuva on vielä tarkennettu. Seurakunnassa vapaaehtoisuutta organisoidaan sekä työaloilla että laajemmin vapaaehtoistoiminnan näkökulmista. Koordinaattorin vastuulla ovat keskusteluavun ja olohuonetoiminnan vapaaehtoiset sekä seurakunnan kaikkiin vapaaehtoisiiin ulottuva koulutus- ja virkistystoiminta ja Vapaaehtoisuustyö.fi-rekisterin ylläpito.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

- 1. Kajaanilaisten kohtaamispaikka seurakunnassa:** Vapaaehtoistoiminnan työryhmän arvio on, että olohuonetoiminnan kehittäminen on käynnistynyt hyvin. Vapaaehtoisten ja kävijöiden palaute on ollut positiivista, ja heiltä on tullut myös kehittämisen näkökulmia. Erityiskiitosta ovat saaneet esillä olleet näyttelyt.
- 2. Vapaaehtoistoiminnan työryhmän rooli tulee näkyväksi toimintamalliksi:** Vuoropuhelu työryhmän ja tiimien välillä on parantunut, mutta erityistä huomiota on edelleen kiinnitettävä yhteisen tavoitteen luomiseen. Vapaaehtoisten osallistuminen työryhmän toimintaan on vaihtelevaa ja se on työryhmän toiminnan haavoittuvin osa. Työryhmä on saanut hyvää palautetta tavoitteellisesta toiminnastaan.
- 3. Vapaaehtoiset viestivät omasta toiminnastaan:** Tavoite ei toteutunut suunnitellulla tavalla osittain siksi, että rajoitusten vuoksi tehtäviä tai tapahtumia ei ollut. Järjestökentän, seurakunnan tiedotuksen ja vapaaehtoistoiminnan ideoimana syntyi Vapaaehtoisen puheenvuoro -palsta, jota kirjoitetaan Koti-Kajaaniin. Näillä toimilla saatiin tuotua esiin erityisesti vapaaehtoisuuden merkitystä niin tekijälleen kuin taustayhteisölle sekä lisättyä seurakunnan vapaaehtoistoiminnan näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa.
- 4. Mahdolliseen koronaepidemian aiheuttamaan toiminnan muutoksiin reagoiminen:** Toimintaa on muokattu koronapandemian vaatimien rajoitusten mukaisesti. Toimintojen ollessa tauolla tai rajoitettua vapaaehtoisiiin on pidetty yhteyttä Vapaaehtoisuustyö.fi-rekisterin kautta sähköpostein ja puhelimitse.

Vapaaehtoisten kahvit pystyttiin järjestämään suunnitellulla tavalla, joten vapaaehtoisia on kohdattu myös kasvotusten. Kirkon keskusteluavun työnohjaukselliset purut ja koulutus siirtyivät osittain verkkoympäristöön rajoitusten niin vaatiessa.

Talousarvion toteutuminen: Talousarvio toteutui kohtuullisen hyvin, mutta poikkeama on tavallista suurempi. Monet tapahtumat koulutukset ja muu yhteen kokoava toiminta siirtyi verkkoympäristöön tai peruuntui kokonaan, joten varattuja määrärahoja jäi käyttämättä. Olohuonetoiminnan avaaminen toi menoeriä, joita ei osattu ennakoida, joten hankintojen osalta on tehty tietoisia ylityksiä, koska toisaalla on tullut säästöjä.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	6 800	0	5 321,00	1 479	78 %
Toimintakulut (ulkoiset)	-111 900	0	-97 810,01	-14 090	87 %
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-105 100	0	-92 489,01	-12 611	88 %
Toimintakulut (sisäiset)	-4 600	0	-5 068,32	468	110 %
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-109 700	0	-97 557,33	-12 143	89 %

Arviointi: Koronapandemiasta huolimatta toimintavuoden tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Vapaaehtoistoiminnan työryhmä kokoontui säännöllisesti kehittämistyön äärelle. Viestinnän ja saavutettavuuden kehittämisessä on päästy eteenpäin. Vapaaehtoisuus on tutkitusti merkittävä keino lisätä yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Se on myös matalan kynnyksen tapa kutsua seurakuntayhteyteen. Tämän vahvistaminen on seurakunnan vapaaehtoisuustoiminnan lähitulevaisuuden tärkeimpiä tavoitteita ja haasteita.

Seurakunnallinen toiminta yhteensä

	TA kuluva	TA muu- tokset	TA Yhteensä	Toteuma	Ylitys – Alitus	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	343 550	0	343 550	305 475,13	38 074,87	88,9
Toimintakulut (ulkoiset)	-3 545 700	0	-3 545 700	-3 073 778,13	-471 921,87	86,7
Toimintakate 1	-3 202 150	0	-3 202 150	-2 768 303,00	-433 847,00	86,5
Toimintatuotot (sisäiset)	7 500	0	7 500	1 621,50	5 878,50	21,6
Toimintakulut (sisäiset)	-1 648 464	0	-1 648 464	-1 638 704,27	-9 759,73	99,4
Toimintakate 2	-4 843 114	0	-4 843 114	-4 405 385,77	-437 728,23	91,0
Poistot ja arvonalentumiset	-12 200	0	-12 200	-12 177,32	-22,68	99,8
Laskennalliset erät						
Sisäiset vyörytyserät	-1 451 274	0	-1 451 274	-1 280 257,67	-171 016,33	88,2
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-6 306 588	0	-6 306 588	-5 697 820,76	-608 767,24	90,3

HAUTAUSTOIMI (pääluokka 4)

Hautaustoimi

Toiminta-ajatus: Hautaustoimen pääasiallisena tehtävänä on vainajien hautaaminen ja hautausmaan hoito kristillisten arvojen mukaisesti tai vainajan katsomusta kunnioittaen sekä pitää yllä hautaustoimilain 12 §:n määräämää hautarekisteriä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

1. Vuolijoen urna-alueelle muistokiven hankkiminen ja asentaminen paikoilleen.

Muistokivisuunnitelma valmistui keväällä, kiven valmistuksesta pyydettiin tarjoukset kolmelta yritykseltä. Tarjouspyynnön voitti Sukevan kivi Oy ja sähkötyöt toteutti Murtola Oy. Muistokivi asennettiin paikoilleen syksyllä ja se tuli maksamaan 8 694 euroa. Kirkkoherra Marko Miettinen vihki muistokiven ja urna-alueen käyttöön 19.12.2021.

2. Vanhan hautausmaan sosiaalitalan suunnittelu.

Sosiaalitalan suunnittelussa päädyttiin määräaikaiseen konttiratkaisuun, koska uuden hautausmaan lisämaa-alueen sijaintiselvitykset ovat vielä kesken. Jos lisämaa saadaan Ensilän pelloilta, oikeampi sijoituspaikka taukotilolle on esimerkiksi urna-alueen paikoitusalueen lähellä. Toisaalta sosiaalitalan tilantarve vaihtelee suuresti vuodenajan mukaan, kesäkauden aikana tiloja käyttää talvikauteen verrattuna kymmenkertainen määrä ihmisiä.

3. Savukaasujen uudelleen mittaus

Savukaasujen mittaus tehtiin kesäkuussa ja tulokset saatiin syksyllä. Ne on lähetetty ympäristöviranomaiselle ja vuosiraportti lähetetään helmikuun aikana.

4. Konehankinnat:

Konehankinnoista toteutettiin vain mönkijöiden hankinnat Vanhalle ja Paltaniemen hautausmaalle. Paltaniemen hautausmaan traktorin vaihto siirrettiin toteutettavaksi myöhemmin, investointeihin varattu määräraha siirrettiin käytettäväksi Vuolijoen kirkon kunnostukseen lisämäärärahasi.

5. Seurakuntatalojen ulkoalueiden vuosittaisen ylläpitohoidon suunnittelu:

Kesän ajaksi oli tarkoitus ottaa hautausmaalle yksi henkilö, joka olisi hoitanut seurakuntatalojen ulkoalueiden kunnostukseen ja kunnossapitoon liittyviä tehtäviä.

Tehtävä yhdistettiin kuitenkin Joutenlammen kesäisännän tehtävään ja henkilö sijoitettiin Joutenlammelle.

Elo-syyskuussa hautausmaan työntekijät hoitivat nurmikonleikkauksen ja siistimiset.

Perustelut ylityksille /alituksille: Toimintatuotot kasvoivat arvioitua enemmän, johtuen pääosin tuhkausten määrän kasvusta, tuhkauksia oli 67 tuhkausta enemmän kuin edellisvuonna 577 => 644.

Tuhkausten määrän kasvu näkyy myös polttoainekustannuksissa, sekä polttoaineiden ja sähkön hinnannousu aiheuttivat joissakin kohteissa ylityksiä, mutta kokonaisuutena pysyttiin talousarviossa. Monen kiinteistön kohdalla lämmityksessä tai sähkökustannuksissa on tehty muutoksia siihen, miten kustannukset jaetaan eri kustannuspaikkojen välillä.

Krematorion toimintatuotot ylittyivät talousarviosta 50 381 euroa, asiantuntijapalveluista säästy 10 408, koneiden ja laitteiden kunnossapidosta säästy 4 500 euroa, mutta huoltotarvikkeiden ostot ylittyivät 1 770 euroa.

Krematorion päästömittaukseen oli varattu asiantuntijapalveluihin 14 500 euroa, mutta kustannukset olivat 4 092 euroa, jotka kirjattiin osittain erityislaittehuoltoihin. Toimintakulut olivat 8 580 euroa arvioitua pienemmät. Talousarviossa on hyvä varautua erityistä ammattitaitoa vaativiin korjauksiin, mutta oma henkilökunta pystyi tekemään tarvittavat korjaukset. Varauduttiin tulevaan tilaamalla krematoriossa kuluvat varaosat valmiiksi varastoon, jolloin käyttökatko jää mahdollisimman lyhyeksi.

Paltaniemen hautausmaan huoltorakennusten molemmat ilmalämpöpumput jouduttiin korjaamaan.

Henkilöstökustannukset vaihtelevat vuosittain koska uusien työntekijöiden palkkakustannukset riippuvat heidän työkokemuksestaan.

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma- %
Toimintatuotot (ulkoiset)	486 950	0	569 340	82 390	117 %
Toimintamenot (Ulkoiset)	-1 044 300	0	-949 173,61	95 127	91 %
Toimintamenot (Sisäiset)	-950	0	-827	123	87 %
Toimintakate (ulkoiset ja sisäiset)	558 300	0	380 661	177 639	68 %

Hautausmaahallinto 1014010000

Toiminta-ajatus: Omaisten palvelu hautauksen järjestämisessä arkku- ja uurnahautauksessa sekä haudanhoidoista sopiminen omaisten kanssa. Hautaustoimilain 12 §:n mukainen hautakirjanpito.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

1. Säilytetään surevat omaiset huomioonottava laadukas asiakaspalvelu.

Hautausasiaintoimistossa työskentely on hautakirjanpidon ohella pääasiassa asiakaspalvelua, jossa hautajaisjärjestelyt ovat ensisijainen tehtävä.

Ulkopaikkakuntalaisten tuhkauksien määrä kasvaa vuosittain, se moninkertaistaa asiakaspalvelun määrän. Tuhkausaikojen sopimiseen, hautauslupien, uurnanluovutusten ja lakisääteisten tuhkausrekistereiden ylös kirjaamiseen menee yhä enemmän aikaa.

Surevan omaisen palvelu on raskasta, siunaustilaisuuksien aikataulujärjestelyt ja hautarekisteriin merkitsemiset vaativat ehdotonta tarkkuutta ja huolellisuutta.

Etsitään mahdollisuuksia kehittää ja yksinkertaistaa tuhkausten tai hautausten sopimista, jolloin aikaa jäisi enemmän esimerkiksi hautarekisterin ylläpitoon eikä työpäivät olisi niin raskaita.

2. Hautaoikeuden lakkaamisesta ilmoittaminen.

Hallinta-ajan päättymisestä on ilmoitettu vain siinä tapauksessa, jos omaiset ottavat yhteyttä sopiaukseen joko hautauksesta tai haudanhoidosta.

3. Hautarekisterin ylläpitoon varataan riittävästi aikaa.

Hautausasiaintoimiston asiakaspalveluaikojen vähentämisestä on keskusteltu, mutta kirkkoherranviraston/keskusrekisterin muutokset ja olohuoneen aukiolo päivittäin aiheuttavat siihen haasteita.

Talousarvion toteutuminen

	Talousarvio 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma -%
Toimintamenot (Ulkoiset)	-119 450	0	-112 079,73	-7 370	94 %
Toimintamenot (Sisäiset)	-650	0	-827,37	177	127 %
Toimintakate (ulkoiset ja sisäiset)	-120 100	0	-112 907,10	-7 193	94 %

Haudanhoitosopimukset 1994050000

Toiminta-ajatus: Seurakunta hoitaa hautausmaita sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla. Vastuu haudan hoidosta kuuluu hautaoikeuden haltijalle, mutta seurakunta voi ottaa haudan hoitoonsa korvausta vastaan haudanhoitosopimusehtojen mukaisesti.

Haudanhoitosopimukset-tilin varat koostuvat niistä maksuista, joita yksityiset henkilöt ovat suorittaneet antaessaan hautoja seurakunnan hoidettavaksi. Sääntöjen mukaan varoina voivat olla myös lahjoitus- ja testamenttivarat tai muulla perusteella saatu omaisuus sekä rahaston sijoitus- ja korkotuotot.

Haudanhoitosopimukset-tilin varoja sijoitetaan siten, että pääoma on turvassa, mutta mahdollisimman tuottavasti.

Toiminnan yleiskatsaus: Seurakunta tekee haudan kesähoitosopimuksia sekä pitkäaikaissopimuksia viiden ja kymmenen vuoden sopimuksina. Hautoja hoidetaan ohjesäännön ja sopimusehtojen mukaisesti. Kirkkoneuvosto vahvistaa hautojen hoitohinnat vuosittain.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen:

1. Hyvän palvelutason säilyttäminen hautausmaalla

Hyvä palvelutaso on voitu säilyttää, tunnustuksena siitä Suomen hautausoimistojen liitto Ry:ltä myönsi Paltaniemen hautausmaalle Vuoden hautausmaa 2021 -palkinnon.

Pandemian aikana hautausmaalla oli yksi korona altistumistapaus, josta viisi altistunutta henkilöä sairastuneen lisäksi joutui jäämään kahdeksi viikoksi karanteeniin. Kukaan altistuneista ei sairastunut.

Perustelut ylityksille /alituksille: Hautausmaalla oli kahdesta viikosta 5 kuukauteen kestävässä määräaikaisissa työsuhteissa 152 henkilöä. Talousarvion henkilöstökulut ylittyivät 31 469 euroa, jota korvasi opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän erityisavustus lasten ja nuorten koronapandemiasta toipumisen helpottamiseksi ja kaupungin kesätyösetelit, joiden yhteisarvo oli 32 050 euroa.

	TA kuluva 2021	TA muutos 2021	Toteuma 2021	Ylitys / Alitus	Toteuma %
Toimintatuotot (ulkoiset)	265 500	0	291 202,68	-25 703	110 %
Toimintamenot (Ulkoiset)	-319 800	0	-343 921,41	24 121	108 %
Toimintakate (ulkoiset ja sisäiset)	-54 300	0	-52 718,73	-1 581	97 %

Hautausoimi yhteensä

	TA kuluva	TA muutokset	TA Yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	486 950	0	486 950	569 339,92	-82 389,92	116,9
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 044 300	0	-1 044 300	-949 173,61	-95 126,39	90,9
Toimintakate 1	-557 350	0	-557 350	-379 833,69	-177 516,31	68,1
Toimintakulut (sisäiset)	-950	0	-950	-827,37	-122,63	87,1
Toimintakate 2	-558 300	0	-558 300	-380 661,06	-177 638,94	68,2
Poistot ja arvonalentumiset	-181 850	0	-181 850	-181 593,40	-256,60	99,9
Laskennalliset erät						
Sisäiset vyörytyserät	-252 223	0	-252 223	-219 609,72	-32 613,28	87,1
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-992 373	0	-992 373	-781 864,18	-210 508,82	78,8

KIINTEISTÖIMI (pääluokka 5)**Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen**

Tavoitteena kuluvana vuonna oli investointitalouteen hyväksytyjen kiinteistöihin kohdistuvien toimenpiteiden suorittaminen. Metsien osalta tavoitteena oli metsänhoitotöiden ja hakkuiden suorittaminen metsäsuunnitelmien mukaan.

Lisäksi tavoitteena oli myös kiinteistöissä havaittujen/määräaikaisten huolto- ja kunnossapitotoimenpiteiden suorittaminen sekä energiakulutuksen seuranta.

Kiinteistötoimessa (pois lukien Joutenlampi) työskenteli vuoden lopussa kiinteistöpäällikkö, toimitilavastaava sekä eri kiinteistöissä toimitilahuoltajan- ja suntiohtävissä yhteensä 7 viran- ja toimenhaltijaa.

Kiinteistöjä ja toimitiloja seurakunta omisti vuoden lopussa yhteensä 13 329,5 k-m² ja 53 685,5 m³.

Seurakunnan omistama kiinteistömäärä on vähentynyt 2404,0 k-m² ja 12 012,0 m³ johtuen Keskuseurakuntakodin ja As Oy srk Pappilan myynnistä.

Leiritoiminta

Joutenlammen kurssikeskuksen tavoitteena oli tuottaa laadukkaita ja turvallisia leiripalveluja. Kurssikeskuksen kiinteistönhoidossa, puhtaanapidossa ja ruokapalveluissa on otettu huomioon, että leiriläisillä on turvalliset puitteet osallistua leiritoimintaan.

Tavoitteena oli myös kehittää Joutenlammen toimintaa kestävästi kehityksen mukaisesti.

Tehostettiin mm. kierrättämistä ja jätteiden lajittelua, ruokahävikin pienentämistä, energiatehokasta työskentelyä ja vähennettiin kertakäyttöastioiden käyttöä.

Joutenlammen kurssikeskuksessa työskenteli toiminnanjohtaja, keittiövastaava, kaksi kokkia, toimitilahuoltaja sekä kiinteistönhoitaja, jonka työajasta 30 % on mennyt yleisiin kiinteistötoimen tehtäviin. Kausityöntekijöitä kesän aikana oli neljä eri pituisissa työsuhhteissa.

Rakennustoiminta

Investoinnit

Lehtikankaan seurakuntakeskuksen ja rivitalon vesikatot korjattiin.

Joutenlammen päärakennuksen sisäpihan puoleiset ikkunat uusittiin.

Vuolijoen kirkon korjaussuunnittelu saatettiin valmiiksi, urakka kilpailutettua ja urakoitsija valittua. Ulkopuolen korjaus alkaa keväällä 2022.

Nakertajan seurakuntakodin lämmitysjärjestelmän muutos öljystä vesi-ilmalämpöön.

Pääkirkon striimaus laitteiston hankinta.

Vuosikorjaukset

Pääkirkon julkisivujen maalikorjaukset tehtiin. Linnantauksen seurakuntakeskuksen vuotava kattokaivo uusittu. Sekä muita korjaus/kunnossapitotöitä tarpeen mukaan.

Kirveskallion tilalla suoritettiin metsäsuunnitelman mukaisia taimikon hoitotöitä sekä nuoren metsän hoitotöitä yhteensä 61,6 ha. Aiemmin aloitetut ojitukset ovat kesken, avattavia ojalinjoja on jäljellä ~9200 metriä, puusto on poistettu keväällä 2021. Kosken tilalla suoritettiin metsäsuunnitelman mukaisia metsähakkuita yhteensä 27,8 ha alalla. Metsäsuunnitelma on voimassa vuoteen 2030 saakka.

Seurakunnalla on omistuksessaan tontit/leirikeskukset 46,3 ha, hautausmaata 26,3 ha sekä varsinaista metsämaata 703,5 ha eli yhteensä 776,2 ha.

Seurakunnan kiinteistöissä suoritettiin huolto- ja kunnossapitotoimenpiteitä talousarvion mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistötoimi

Kiinteistötoiminnan tuoton toteuma oli 78 %, eli tulotavoite alitettiin -76.002,00 €.

Toiminnan menojen toteuma oli 100 % eli ylitystä oli + 1.201,00 €.

Kiinteistötoimen kokonaiskustannukset toimintakate (ulkoinen) on näin ollen ylittynyt +77.202,00 € eli toteuma oli 106 % laadittuun talousarvioon verrattuna.

	Talousarvio 2021	TA muutokset	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma %
Toimintatuotot (ulkoiset)	344 500	0	268 499	-76 002	78 %
Toimintamenot (ulkoiset)	-1 717 000	0	-1 718 201	1 201	100 %
Toimintakate (ulkoinen)	-1 372 500	0	-1 449 702	77 202	106 %
Toimintatuotot (sisäiset)	156 900	0	85 145	71 755	54 %
Toimintamenot (sisäiset)	-700	0	-250	-450	36 %
Toimintakate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 216 300	0	-1 364 808	148 508	112 %

Suurimpana yksittäisenä tulona yli talousarvion olivat puun myyntituotot (+35.493,68 €).

Suurimpana ylityksenä talousarviossa oli Keskusseurakuntakodin ja As Oy Kajaanin srk Pappilan myynnin viivästymisestä johtuvat kulut +67 841,00 €.

Suurimmat yksittäiset ylitykset talousarviossa olivat lämmitys +26 706,00 € ja sähkö +31 680,00 €.

Leiritoiminta (Joutenlammen kurssikeskus)

	Talousarvio 2021	TA muutokset	Toteuma 2021	Ylitys / alitus	Toteuma %
Toimintatuotot (ulkoiset)	149 550	0	100 776,22	48 773,78	67
Toimintamenot (ulkoiset)	-597 850	0	-507 835,26	-90 014,74	85
Toimintakate (ulkoinen)	-448 300	0	-407 059,04	-41 240,96	91
Toimintatulot (sisäiset)	156 900	0	85 144,99	71 755,01	54
Toimintamenot (sisäiset)	-700	0	-30,53	-669,47	4
Toimintakate (ulkoiset ja sisäiset)	-292 100	0	-321 944,58	29 844,58	110

Tulopuolella jäätin tavoitteesta koronarajoitusten mukanaan tuomien toimintakatkosten takia, mistä johtuen myös toimintamenot alittuivat niin henkilöstömenoissa kuin palveluissa ja ostoissa. Menopuolen suurimmat säästöt tulivat elintarvikkeista (-38 120,00 e) ja henkilöstökuluissa (-34 446,00 e). Suurin ylitys tuli sähköstä (10 688,00 e).

Kiinteistötoimi yhteensä

	TA kuluva	TA muutokset	TA Yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	344 500	0	344 500	268 498,09	76 001,91	77,9
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 717 000	0	-1 717 000	-1 718 200,57	1 200,57	100,1
Toimintakate 1	-1 372 500	0	-1 372 500	-1 449 702,48	77 202,48	105,6
Toimintatuotot (sisäiset)	1 775 658	0	1 775 658	1 803 024,92	-27 366,92	101,5
Toimintakulut (sisäiset)	-23 398	0	-23 398	-83 742,06	60 344,06	357,9
Toimintakate 2	379 760	0	379 760	269 580,38	110 179,62	71,0
Poistot ja arvonalentumiset	-386 400	0	-386 400	-391 488,27	5 088,27	101,3
Laskennalliset erät						
Sisäiset vyörytyserät	-60 694	0	-60 694	-57 749,06	-2 944,94	95,1
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	-67 334	0	-67 334	-179 656,95	112 322,95	266,8

2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteumavertailu

	TP edellinen vuosi 2020	TA kuluva 2021	TA muu- tokset 2021	TA Yhteensä	Toteuma	Ylitys / Alitus	T-%
Toimintatuotot	1 348 027,64	1 219 150	0	1 219 150	1 190 176,13	28 973,87	97,62
Korvaukset	213 600,49	184 300	0	184 300	188 633,55	-4 333,55	102,35
Myyntituotot	99 312,96	137 300	0	137 300	100 620,71	36 679,29	73,29
Maksutuotot	596 077,02	600 800	0	600 800	642 394,92	-41 594,92	106,92
Vuokratuotot	191 881,88	119 150	0	119 150	122 932,23	-3 782,23	103,17
Metsätalouden tuotot	28 196,32	2 000	0	2 000	36 807,23	-34 807,23	1 840,36
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	39 955,09	30 050	0	30 050	22 904,36	7 145,64	76,22
Tuet ja avustukset	64 533,29	40 350	0	40 350	59 606,99	-19 256,99	147,72
Muut toimintatuotot	114 470,59	105 200	0	105 200	16 276,14	88 923,86	15,47
Toimintakulut	-6 607 033,48	-7 431 100	0	-7 431 100	-6 703 524,61	-727 575,39	90,21
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot	-3 474 521,62	-3 646 150	0	-3 646 150	-3 442 685,75	-203 464,25	94,42
Henkilösivukulut	-834 833,95	-880 200	0	-880 200	-824 659,95	-55 540,05	93,69
Henkilökulujen oikaisuerät	91 151,64	0	0	0	80 995,62	-80 995,62	0,00
Palvelujen ostot	-1 009 198,09	-1 470 750	0	-1 470 750	-1 118 025,05	-352 724,95	76,02
Vuokratkulut	-294 998,93	-211 350	0	-211 350	-192 341,74	-19 008,26	91,01
Aineet ja tarvikkeet							
Ostot tilikauden aikana	-734 162,81	-873 550	0	-873 550	-760 224,05	-113 325,95	87,03
Annetut avustukset	-237 132,78	-223 300	0	-223 300	-272 681,52	49 381,52	122,11
Muut toimintakulut	-113 336,94	-125 800	0	-125 800	-173 902,17	48 102,17	138,24
TOIMINTAKATE	-5 259 005,84	-6 211 950	0	-6 211 950	-5 513 348,48	-698 601,52	88,75
Kirkollisverotulot	6 702 293,88	6 626 000	0	6 626 000	6 875 273,10	-249 273,10	103,76
Valtionrahoitus	714 252,00	718 200	0	718 200	717 420,00	780,00	99,89
Verotuskulut	-100 092,11	-101 050	0	-101 050	-100 414,32	-635,68	99,37
Kirkon rahastomaksut	-599 011,02	-600 700	0	-600 700	-600 708,96	8,96	100,00
Toiminta-avustukset	21 134,00	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-8 574,05	-10 300	0	-10 300	34 801,39	-45 101,39	-337,88
Korkotuotot	12 592,88	5 000	0	5 000	13 570,22	-8 570,22	271,40
Muut rahoitustuotot	736,00	400	0	400	22 935,13	-22 535,13	5 733,78
Arvon muutokset sijoituksista	-451,61	0	0	0	13 534,24	-13 534,24	0,00
Korkokulut	-21 451,32	-15 700	0	-15 700	-15 238,20	-461,80	97,06
VUOSIKATE	1 470 996,86	420 200	0	420 200	1 413 022,73	-992 822,73	336,27
Poistot ja arvonalentumiset	-561 031,32	-580 450	0	-580 450	-585 258,99	4 808,99	100,83
Suunnitelman mukaiset poistot	-561 031,32	-580 450	0	-580 450	-585 258,99	4 808,99	100,83

TILIKAUDEN TULOS	909 965,54	-160 250	0	-160 250	827 763,74	-988 013,74	-516,55
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 036 999,98	106 350	0	106 350	-44 827,61	151 177,61	-42,15
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	493 589,73	0	0	0	170 000,00	-170 000,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	366 555,29	-53 900	0	-53 900	952 936,13	-1 006 836,13	-1 767,97

Verotulot ja valtionrahoitus

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2021	1,65	6 875 273,10	717 420,00
2020	1,65	6 702 293,88	714 252,00
2019	1,65	6 695 563,33	709 236,00
2018	1,65	6 582 456,76	729 516,72
2017	1,65	6 913 369,84	733 611,84

3 Investointiosan toteutuminen

Tulosyksikkö	Tilaus		Kustannus- arvio	Toteuma- yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva 2021	Talous- arvio- muutokset	Talous- arvio- muutosten jälkeen	Toteuma 2021	Yli/ali	T-%	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
1014030000	2008150	Sosiaalitila, vanha hautausmaa	200 000,00	2 020,23		100 000	0	100 000	2 020,23	97 979,77	2,02	1,01
Vanha hautausmaa muut rakennukset												
	Tulos		200 000,00	2 020,23		100 000	0	100 000	2 020,23	97 979,77	2,02	1,01
1014030040	2008144	Uurna-alueen muistokivi, Vuolijoen hautausmaa	15 000,00	9 584,29		15 000	0	15 000	9 584,29	5 415,71	63,90	63,90
Kiinteistö Vuolijoen hautausmaa												
	Tulos		15 000,00	9 584,29		15 000	0	15 000	9 584,29	5 415,71	63,90	63,90
1014030050	2008149	Mönkijä, vanha hautausmaa	8 000,00	7 760,25		8 000	0	8 000	7 760,25	239,75	97,00	97,00
Kiinteistö vanha hautausmaa												
	Tulos		8 000,00	7 760,25		8 000	0	8 000	7 760,25	239,75	97,00	97,00
1014030060	2008143	Traktori, Paltaniemen hautausmaa	80 000,00	0,00		80 000	-80 000	0	0,00	0,00		
Kiinteistö Paltaniemen hautausmaa	2008148	Mönkijä, Paltaniemen hautausmaa	8 000,00	7 760,25		8 000	0	8 000	7 760,25	239,75	97,00	97,00
	Tulos		88 000,00	7 760,25		88 000	-80 000	8 000	7 760,25	239,75	97,00	8,82
1015010000	2001046	Muut kiinteistöt/korjauskulut, irtaimisto	40 000,00	10 229,74	10 229,74	20 000	0	20 000	0,00	20 000,00		25,57
Kiinteistöhallinto												
	Tulos		40 000,00	10 229,74	10 229,74	20 000	0	20 000	0,00	20 000,00		25,57
1015020000	2008142	Striimaus, Pääkirkko	35 000,00	36 210,19		35 000	0	35 000	36 210,19	-1 210,19	103,46	103,46
Pääkirkko												
	Tulos		35 000,00	36 210,19		35 000	0	35 000	36 210,19	-1 210,19	103,46	103,46
1015020020	2005843	Vuolijoen kirkon ulkopuolen peruskorjaus	557 000,00	61 602,85	7 252,60	0	57 000	57 000	54 350,25	2 649,75	95,35	11,06
Vuolijoen kirkko												
	Tulos		557 000,00	61 602,85	7 252,60	0	57 000	57 000	54 350,25	2 649,75	95,35	11,06

Tulosyksikkö	Tilaus		Kustannus- arvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva 2021	Talous- arvio- muutokset	Talous- arvio muutosten jälkeen	Toteuma 2021	Yli/ali	T-%	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
1015060010	2008146	Vesikaton kunnostus, Lehtikankaan seurakuntakeskus	90 000,00	95 671,64		90 000	0	90 000	95 671,64	-5 671,64	106,30	106,30
Lehtikankaan seurakuntakeskus												
	Tulos		90 000,00	95 671,64		90 000	0	90 000	95 671,64	-5 671,64	106,30	106,00
1015060030	2008147	Öljykattilan muutos vesi/ ilmalämpöön	25 000,00	27 857,78		25 000	0	25 000	27 857,78	-2 857,78	111,43	111,43
Nakertajan seurakuntakoti												
	Tulos		25 000,00	27 857,78		25 000	0	25 000	27 857,78	-2 857,78	111,43	111,43
1015080000	2008145	Ovien ja ikkunoiden uusiminen päärakennus	50 000,00	32 811,59		50 000	0	50 000	32 811,59	17 188,41	65,62	65,62
Joutenlammen leirikeskus												
	Tulos		50 000,00	32 811,59		50 000	0	50 000	32 811,59	17 188,41	65,62	65,62
Kokonaistulos			1 108 000,00	291 508,81	17 482,34	431 000	-23 000	408 000	274 026,47	133 973,53	67,16	26,31

4 Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosa toteumavertailu

	TP edellinen vuosi	TA kuluva 2021	TA muu- tokset 2021	TA Yhteensä 2021	Toteuma 2021	Ylitys-Alitus	T-%
Tulorahoitus	1 363 005,95	346 200	0	346 200	1 426 370,36	-1 080 170,36	412,01
Vuosikate	1 470 996,86	420 200	0	420 200	1 413 022,73	-992 822,73	336,27
Tulorahoituksen korjaukset	-107 990,91	-74 000	0	-74 000	13 347,63	-87 347,63	-18,04
Investoinnit	-2 448 797,57	-431 000	23 000	-408 000	689 044,74	-1 097 044,74	-168,88
Investointimenot	-2 637 497,57	-431 000	23 000	-408 000	-263 158,12	-144 841,88	64,50
Pysyvien vastaavien myyntitulot	188 700,00	0	0	0	947 329,86	-947 329,86	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0	0	0	4 873,00	-4 873,00	0,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-1 085 791,62	-84 800	23 000	-61 800	2 115 415,10	-2 177 215,10	-3 423,00
Lainakannan muutokset	-240 000,00	0	0	0	-1 181 176,48	1 181 176,48	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-240 000,00	0	0	0	-1 063 529,44	1 063 529,44	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0	0	0	-117 647,04	117 647,04	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-436 147,66	0	0	0	316 190,47	-316 190,47	0,00
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-18 983,64	0	0	0	418 907,48	-418 907,48	0,00
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-9 221,62	0	0	0	-78 433,84	78 433,84	0,00
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-407 942,40	0	0	0	-24 283,17	24 283,17	0,00
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-676 147,66	0	0	0	-864 986,01	864 986,01	0,00
Rahavarojen muutos	-1 761 939,28	-84 800	23 000	-61 800	1 250 429,09	-1 312 229,09	-2 023,35
Rahavarojen muutos (tase)	-1 761 939,28	0	0	0	1 250 429,09	-1 250 429,09	0,00

5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Sitovuustasoa osoittava otsikko	TA 2021	TA-muutos	Muutettu TA 2021	Toteuma	Poikkeama
Käyttötalousosa					
toimintakate	-6 211 950	0	-6 211 950	-5 513 348,48	-698 601,52
Tuloslaskelmaosa					
Kirkollisvero	6 626 000	0	6 626 000	6 875 273,10	-249 273,10
Valtionrahoitus	718 200	0	718 200	717 420,00	780,00
Keskusrahastomaksu	-264 700	0	-264 700	-264 718,98	18,98
Eläkerahastomaksu	-336 000	0	-336 000	-335 989,98	-10,02
Avustukset	0	0	0	0,00	0
Investointiosa					
Muut kiinteistöt / korjauskulut, irtaimisto	20 000	0	20 000	0,00	20 000,00
Vuolijoen kirkon ulkopuolen peruskorjaus	0	57 000	57 000	54 350,25	2 649,75
Striimaus, Pääkirkko	35 000	0	35 000	36 210,19	-1 210,19
Traktori, Paltaniemen hautausmaa	80 000	-80 000	0	0,00	0,00
Uurna-alueen muistokivi, Vuolijoen h-maa	15 000	0	15 000	9 584,29	5 415,71
Ovien ja ikkunoiden uusiminen päärakennus	50 000	0	50 000	32 811,59	17 188,41
Vesikaton kunnostus, Lehtikankaan srk-k.	90 000	0	90 000	95 671,64	-5 671,64
Öljykattilan muutos vesi/ilmalämpöön	25 000	0	25 000	27 857,78	-2 857,78
Mönkijä, Paltaniemen hautausmaa	8 000	0	8 000	7 760,25	239,75
Mönkijä, vanha hautausmaa	8 000	0	8 000	7 760,25	239,75
Sosiaalitila, vanha hautausmaa	100 000	0	100 000	2 020,23	97 979,77
Rahoitusosa					
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0
Ottolainauksen muutokset	-240 000	0	-240 000	-1 181 176,48	941 176,48

III Tilinpäätöslaskelmat

1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Toimintatuotot	1 190 176,13	1 348 027,64
Korvaukset	188 633,55	213 600,49
Myyntituotot	100 620,71	99 312,96
Maksutuotot	642 394,92	596 077,02
Vuokratuotot	122 932,23	191 881,88
Metsätalouden tuotot	36 807,23	28 196,32
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	22 904,36	39 955,09
Tuet ja avustukset	59 606,99	64 533,29
Muut toimintatuotot	16 276,14	114 470,59
Toimintakulut	-6 703 524,61	-6 607 033,48
Henkilöstökulut	-4 186 350,08	-4 218 203,93
Palkat ja palkkiot	-3 442 685,75	-3 474 521,62
Henkilösivukulut	-824 659,95	-834 833,95
Henkilökulujen oikaisuerät	80 995,62	91 151,64
Palvelujen ostot	-1 118 025,05	-1 009 198,09
Vuokratulut	-192 341,74	-294 998,93
Aineet ja tarvikkeet	-760 224,05	-734 162,81
Ostot tilikauden aikana	-760 224,05	-734 162,81
Annetut avustukset	-272 681,52	-237 132,78
Muut toimintakulut	-173 902,17	-113 336,94
TOIMINTAKATE	-5 513 348,48	-5 259 005,84
Kirkollisverotulot	6 875 273,10	6 702 293,88
Valtionrahoitus	717 420,00	714 252,00
Verotuskulut	-100 414,32	-100 092,11
Kirkon rahastomaksut	-600 708,96	-599 011,02
Toiminta-avustukset	0,00	21 134,00
Rahoitustuotot ja -kulut	34 801,39	-8 574,05
Korkotuotot	13 570,22	12 592,88
Muut rahoitustuotot	22 935,13	736,00
Arvon muutokset sijoituksista	13 534,24	-451,61
Korkokulut	-15 238,20	-21 451,32
VUOSIKATE	1 413 022,73	1 470 996,86
Poistot ja arvonalentumiset	-585 258,99	-561 031,32
Suunnitelman mukaiset poistot	-585 258,99	-561 031,32
TILIKAUDEN TULOS	827 763,74	909 965,54
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-44 827,61	-1 036 999,98
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	170 000,00	493 589,73
Tilikauden ylijäämä (+) / (alijäämä) (-)	952 936,13	366 555,29

2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Tulorahoitus	1 426 370,36	1 363 005,95
Vuosikate	1 413 022,73	1 470 996,86
Tulorahoituksen korjaukset	13 347,63	-107 990,91
Investoinnit	689 044,74	-2 448 797,57
Investointimenot	-263 158,12	-2 637 497,57
Pysyvien vastaavien myyntitulot	947 329,86	188 700,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 873,00	0,00
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	2 115 415,10	-1 085 791,62
Lainakannan muutokset	-1 181 176,48	-240 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 063 529,44	-240 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-117 647,04	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	316 190,47	-436 147,66
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	418 907,48	-18 983,64
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-78 433,84	-9 221,62
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-24 283,17	-407 942,40
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-864 986,01	-676 147,66
Rahavarojen muutos	1 250 429,09	-1 761 939,28
Rahavarojen muutos (tase)	1 250 429,09	-1 761 939,28

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Rahavarojen muutos	1 250 429,09	-1 761 939,28
Rahavarat kauden lopussa	7 639 513,69	6 389 084,60
Rahavarat kauden alussa	6 389 084,60	8 151 023,88

3 Tase

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	10 641 552,10	11 929 203,46
Aineettomat hyödykkeet	34 925,84	57 176,28
Aineettomat oikeudet	24 778,05	32 855,84
Muut pitkävaikutteiset menot	10 147,79	24 320,44
Aineelliset hyödykkeet	10 256 946,54	10 890 587,46
Maa- ja vesialueet	503 309,18	806 173,59
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	1 281 588,73	1 438 077,34
Rakennukset	7 870 318,81	8 145 562,97
Kiinteät rakenteet ja laitteet	235 954,84	208 755,43
Koneet ja kalusto	59 196,91	41 810,54
Muut aineelliset hyödykkeet	242 954,99	242 954,99
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	63 623,08	7 252,60
Sijoitukset	349 679,72	981 439,72
Osakkeet ja osuudet	349 679,72	981 439,72
Toimeksiantojen varat	1 503 933,13	1 670 866,47
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 486 694,97	1 656 075,68
Muut toimeksiantojen varat	17 238,16	14 790,79
Vaihtuvat vastaavat	7 876 050,56	6 547 187,63
Saamiset	236 536,87	158 103,03
Pitkäaikaiset saamiset	40 067,67	40 067,67
Muut saamiset	39 187,67	39 187,67
Siirtosaamiset	880,00	880,00
Lyhytaikaiset saamiset	196 469,20	118 035,36
Myyntisaamiset	70 292,86	29 851,10
Muut saamiset	40,00	40,00
Siirtosaamiset	126 136,34	88 144,26
Rahoitusarvopaperit	5 877 597,56	3 390 915,82
Osakkeet ja osuudet	5 877 597,56	3 390 915,82
Rahat ja pankkisaamiset	1 761 916,13	2 998 168,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ	20 021 535,79	20 147 257,56

VASTATTAVAA		
Oma pääoma	-14 186 824,79	-13 233 888,66
Peruspääoma	-9 561 335,59	-9 561 335,59
Ainaishoitosopimusten pääomat	-1 934,16	-1 934,16
Muut omat rahastot	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-3 670 618,91	-3 304 063,62
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-952 936,13	-366 555,29
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	-1 481 827,59	-1 606 999,98
Poistoero	-1 081 827,59	-1 036 999,98
Vapaaehtoiset varaukset	-400 000,00	-570 000,00
Toimeksiantojen pääomat	-1 880 693,92	-1 628 719,78
Lahjoitusrahastojen pääomat	-1 877 364,75	-1 628 719,78
Muut toimeksiantojen pääomat	-3 329,17	0,00
Vieras pääoma	-2 472 189,49	-3 677 649,14
Pitkäaikainen vieras pääoma	-1 224 041,03	-2 279 734,97
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-856 470,56	-1 920 000,00
Saadut ennakot	-367 570,47	-359 734,97
Lyhytaikainen vieras pääoma	-1 248 148,46	-1 397 914,17
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-122 352,96	-240 000,00
Saadut ennakot	-97 323,31	-96 881,57
Ostovelat	-222 045,88	-205 417,96
Muut velat	-132 831,60	-177 374,84
Siirtovelat	-673 594,71	-678 239,80
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	-20 021 535,79	-20 147 257,56

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle. Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on kirjattu suoriteperusteisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Taseeseen aktivoidaan yli 10.000 euron hankinnat, jotka poistetaan taloudellisena vaikutusaikanaan. Kirkon palvelukeskus on laskenut suunnitelman mukaiset poistot 17.12.2020 kirkkovaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Kirkkovaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella Vanhan hautausmaan huoltorakennuksen poisto-aika muutettiin 20 vuodeksi, Paltaniemen hautausmaan vainajien säilytystilan poisto-aika muutettiin 25 vuodeksi ja Vanhan hautausmaan siunauskappelin, Valon Kappelin sekä krematorion poistoajat muutettiin 40 vuodeksi 1.1.2021 alkaen. Muutos perustuu Kirkkohallituksen yleiskirjeen 20/2020 uusiin ohjeisiin poistoajoista. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa poistosuunnitelma ja suunnitelman mukaiset poistot.

Pysyvien vastaavien sijoitukset ja sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai markkinahintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenojen vähennyksenä.

2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kirkkohallituksen virastokollegio hyväksyi 17.6.2020 uudet seurakuntien ja seurakuntayhtymien taloushallinnon ohjeet (Kirkkohallituksen yleiskirje 20/2020). Ohjeissa suositeltuja poistoaikoja on lyhennetty ja ainoa poistomenetelmä on tasapoisto lukuun ottamatta luonnonvaroja. Kirkkovaltuusto hyväksyi uuden poistosuunnitelman 17.12.2020. Tilinpäätöksen suunnitelman mukaiset poistot on laskettu uuden poistosuunnitelman mukaisesti 1.1.2021 alkaen ja tämän vuoksi ne eivät ole vertailukelpoiset edellisen tilikauden poistojen kanssa.

Vuoden aikana otettiin käyttöön uudet kustannuspaikat 1992410060 Eino Alasalmen rahasto ja 1992410070 Seppo Hiltusen rahasto. Kustannuspaikat 1015060000 Keskuseurakuntakoti, 1015060040 Purolan seurakuntatalo, 1015070090 As Oy Seurakunnan Pappila ja 1015090010 Kivijärven retkeilymaja poistuivat käytöstä.

Kahdentoista kuukauden euribor 31.12.2021 oli negatiivinen ja tämän vuoksi sisäisen koron laskennassa on käytetty korkoprosenttia 0,0 %.

Katrina-ohjelman kautta laskutettujen myyntisaamisten määrä 31.12.2021 on 1.593 euroa. Nämä myyntisaamiset eivät näy seurakunnan taseessa. Ohjelmasta lähetetään asiakkaalle maksulinkki, jota kautta hän maksaa laskun. Tulo näkyy tuloslaskelmassa sitten, kun lasku on maksettu.

3 Tuloslaskelman liitetiedot

Tuloslaskelman muihin toimintatuottoihin on kirjattu myyntivoitto pysyvistä vastaavista 14.539 euroa Purolan seurakuntakodin myynnistä. Muihin toimintakuluihin on kirjattu pysyvien vastaavien myyntitappio 27.887 euroa Keskuseurakuntakodin, As Oy Srk:n Pappilan sekä Keskuseurakuntakodin ja Pappilan tonttien myynneistä. Kirkon keskusrahasto myönsi opetus- ja kulttuuriministeriöltä saamastaan valtionavustuksesta (dnro OKM/44/720/2021) valtionavustuslain (688/2001) 7 §:n 3 momentin nojalla 12.500 euron avustuksen seurakunnalle kesätyöntekijöiden palkkaamiseen ajalle 1.5.–30.9.2021. Avustus käytettiin kustannuspaikoilla varhaisnuorisotyö, erityisnuorisotyö ja haudanhoitosopimukset. Haudanhoitosopimusten toimintakate vuonna 2020 oli -21.306 euroa ja vuonna 2021 toimintakate oli -52.719 euroa. Kirkkovaltuusto hyväksyi 17.12.2020 poistosuunnitelman muutoksen. Poistoajat muutettiin Kirkkohallituksen ohjeen mukaisiksi. Tämän vuoksi suunnitelman mukaiset poistot lisääntyivät 111.941 euroa hautatoimen kustannuspaikoilla ja vuoden 2021 poistoihin siitä tuli lisäystä 76.735 euroa.

Poistosuunnitelma ja suunnitelman mukaiset poistot

Poistosuunnitelma (Hyväksytty kirkkovaltuustossa 17.12.2020)

	Kirkkohallituksen suositus	Poistosuunnitelma
	Tasapoisto	Tasapoisto
1. Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
- Atk-ohjelmistot, tietojärjestelmien käyttöoikeudet	5 vuotta	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
- Perustamis- ja järjestelymenot	3-5 vuotta	3-5 vuotta
- Tutkimus- ja kehittämismenot	3-5 vuotta	3-5 vuotta
- Tietojärjestelmät	3-5 vuotta	3-5 vuotta
- Ennakkomaksut		ei lasketa poistoja
2. Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei lasketa poistoja	ei lasketa poistoja
Hautausmaat		
Hautausmaahan liittyvät muut pitkävaikutteiset menot (asfaltointi, atk-ohjelmat)	3-5 vuotta	3-5 vuotta
Hautausmaiden maa- ja vesialueet	ei lasketa poistoja	ei lasketa poistoja
Vainajien säilytystilat		10-25 vuotta
Hautausmaahan muut rakennukset	8-10 vuotta	10-20 vuotta
Hautausmaahan kiinteät rakenteet ja laitteet (aidat, portit)	10-20 vuotta	10-20 vuotta
Hautausmaahan koneet ja laitteet	3-5 vuotta	3-5 vuotta
Hautausmaahan muut aineelliset hyödykkeet (esim. maa-aineksen vaihto)	käyttöajan mukaan	käyttöajan mukaan
Rakennukset ja rakennelmat		
- Kirkot	30-60 vuotta	20-60 vuotta
- Siunauskappelit, krematorio	20-40 vuotta	20-40 vuotta
- Seurakuntatalot	15-25 vuotta	20-40 vuotta
- Leiri- ja kurssikeskukset	15-25 vuotta	20-30 vuotta
- Asuinrakennukset	15-25 vuotta	15-30 vuotta
- Hallinto- ja laitosrakennukset	10-20 vuotta	20-30 vuotta
- Huolto- ja talousrakennukset	10-20 vuotta	10-25 vuotta
- Muut rakennukset	10-15 vuotta	10-20 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
- Kiinteät maa- ja vesirakenteet	10-20 vuotta	15 vuotta
- Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	5-15 vuotta	10 vuotta
- Urut	10-20 vuotta	15 vuotta

Koneet ja kalusto		
- Kuljetusvälineet	3-5 vuotta	5-10 vuotta
- Muut liikkuvat työkoneet		5-10 vuotta
- Muut raskaat koneet		5-10 vuotta
- Atk-laitteet	3 vuotta	3-5 vuotta
- Muut koneet ja kalusto	3-5 vuotta	3-5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet		
- Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	käytön mukainen poisto
- Sakraali-, arvo- ja taideesineet	ei poistoa	ei poistoa
- Kirkkotekstiilit		
Keskeneräiset työt ja hankinnat		ei poistoa
Ennakkomaksut		ei poistoa
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
- Osakkeet ja osuudet		ei poistoa
- Lainasaamiset		ei poistoa
- Muut sijoitukset		ei poistoa

4 Rahoituslaskelmaa koskevat liitetiedot

Investointimenoissa on vuoden 2021 investointien lisäksi myös pysyvien vastaavien kiinteistöinvestoinnista maksettu arvonlisäveron palautus 15.741 €. Palautus koskee Kajaanin seurakuntakeskuksen investointia.

5 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat	Aineetomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Aineetomat hyödykkeet Yht.	Maa- ja vesialueet	Hautaus-toimen aineelliset hyödykkeet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet Yht.	Sijoitukset	Yhteensä
Arvo 31.12.2020	32 855,84	24 320,44	57 176,28	806 173,59	1 438 077,34	8 145 562,97	208 755,43	41 810,54	242 954,99	7 252,60	10 890 587,46	981 439,72	11 929 203,46
Lisäys					25 104,79	79 930,29	65 542,37	36 210,19		56 370,48	263 158,12		263 158,12
Siirto-kirjaus													
Myynti				-302 864,41		-50 449,69					-353 314,10	-631 760,00	-985 074,10
Poisto / Myynti						24 396,61					24 396,61		24 396,61
Invest. Tuki							-4 873,00				-4 873,00		-4 873,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 077,79	-14 172,65	-22 250,44		-181 593,40	-329 121,37	-33 469,96	-18 823,82			-563 008,55		-585 258,99
Suunnitelmasta poikkeavat poistot													
Arvonkorotukset													
Arvo 31.12.2021	24 778,05	10 147,79	34 925,84	503 309,18	1 281 588,73	7 870 318,81	235 954,84	59 196,91	242 954,99	63 623,08	10 256 946,54	349 679,72	10 641 552,10

Rahoitusarvopaperit

	Hankintameno	Markkina-arvo 31.12.2021	Erotus
170500 Korkorahastot	2 604 625,61	2 918 370,79	313 745,18
170700 Yhdist. ja muut rahastot	3 282 396,72	3 566 809,46	284 412,74

6 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	1.1.2021 alkusaldo	lisäys/vähennys	31.12.2021 loppusaldo
Peruspääoma	9 561 335,59		9 561 335,59
Ainaishoitosopimusten pääomat	1 934,16		1 934,16
Ed. tilikausien ylijäämä	3 304 063,62	366 555,29	3 670 618,91
Tilikauden ylijäämä	366 555,29	586 380,84	952 936,13
Oma pääoma yht.	13 233 888,66	952 936,13	14 186 824,79

Tilikauden päättymisen jälkeen seuraavana vuonna erääntyvät pitkäaikaisten lainojen lyhennykset

Seurakunnalla on laina Osuuspankissa ja lainasta erääntyy vuonna 2023 on 122.353 euroa.

7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä kattamattomasta eläkevastuusta on 20,4 miljoonaa euroa. Koko kirkon kattamaton eläkevastuu on 2,97 miljardia euroa.

Haudanhoitovastuu – sopimusten yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	3 090	kpl
Haudanhoitokulut (välilliset ja välittömät)	343 921,41	euroa
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	111,30	euroa/hauta
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	4 734	vuotta
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	526 894,20	euroa
Sopimuksia vastaava pääoma	464 893,78	euroa
Yli-/alikatteisuus	-62 000,42	euroa

Muut vakuudet ja vastuusitoumukset

Vakuudet

Seurakunta on saanut seuraavat takuuajan vakuudet: Lehtikankaan seurakuntakeskuksen vesikaton korjaukseen 1 571,61 euroa ajalle 10.6.2021-13.12.2023, Kajaanin seurakuntakeskuksen peruskorjauksen pääurakkaan 34 650,00 euroa ajalle 1.6.2020-31.8.2022, IV-urakkaan 19 165,00 euroa ajalle 1.6.2020-31.8.2022, automaatiourakkaan 6 170,00 euroa ajalle 7.1.2020-31.08.2022, sähköurakkaan 9 414,92 euroa ajalle 11.8.2020-22.9.2022 sekä LV-urakkaan 11 733,00 euroa ajalle 1.6.2020-31.8.2022.

Vuokravastuut

Seurakunnalla on vuokralla kaksi tilaa toistaiseksi voimassa olevilla sopimuksilla. Näiden tilojen vuokravakuudet ovat 2 976 euroa ja 880 euroa. Vuokravastuu yhteensä on 3 856 euroa.

Leasingvastuut

Tuote	Voimassa saakka	Jäljellä oleva vastuu euroa
Toshiba e-Studio 389CS värimonitoimilaite 2 kpl (Lehtikangas ja Linnantaus) sekä Toshiba e-Studio 5015AC värimonitoimilaite 3 kpl (Nuorisotyö, Virastotalo 2 kpl)	31.10.2023	29 872
Toshiba e-Studio 385S monitoimilaite (Kirkkoherranvirasto)	31.12.2025	984
Toyota Proace Verso Active L2 1.5 D 120 (BHX-190)	11.4.2023	11 203
Neopost postimaksukone IS-480	31.12.2023	2 916
Kahviautomaatti Paulig Coffiesta B2B	31.12.2023	2 734
Toshiba e-Studio 330AC värimonitoimilaite (Lapsityö)	31.12.2024	2 029
Atk-laitteet	31.12.2024	41 809
Toshiba e-Studio 1505AC värimonitoimilaite (Joutenlampi)	31.1.2023	2 086
Volkswagen Transporter 2,0 TDI 84 kW CMH-605	29.4.2023	7 758

Kiinteistöinvestointien arvonlisäveropalautusvastuut

Seurakunta on velvollinen tarkistamaan vuonna 2020 valmistuneen ja käyttöönotetun Kajaanin seurakuntakeskuksen perusparannusmenoista tehtyjä arvonlisäverovähennyksiä, jos seurakuntakeskuksen verollinen käyttö lisääntyy tai vähenee kymmenen vuoden aikana. Viimeinen tarkastusvuosi on 2030. Vastuun määrä 31.12.2021 oli 14.167,22 euroa.

V Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Kajaanissa 29.3.2022

Marko Miettinen
kirkkoherra

Matti Leppälä, varajäsen

Anita Hanslin

Minna-Liisa Haverinen

Timo Hurskainen

Marjatta Immonen

Juhani Karjalainen

Kiljunen Ella

Miikka Kortelainen

Sirkka Ohtonen

Pirjo Sonninen

Auli Ohtonen
talousjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kajaanissa .4.2021

KPMG Oy Ab

Antti Kääriäinen
KHT, JHT

VI Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitoKirjoista 2021

Kohdat 1–10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

Luettelo tosittelajeista

Muistiotositteet

Numerosarja Tosittelajit

1	AB	Kirjanpitotosite
1	K1	Kirjanpitoliittymä tarj.las
1	K4	Verkkomaksut
1	SA	Pääkirjatilitosite
1	SE	Sisäiset erät
1	SK	Seurakunnan muistiotosite
1	SZ	Peruutus muistio
1	TO	Tiliote

Myyntilaskut

Numerosarja Tosittelajit

18	DA	Asiakastosite
18	DR	Asiakkaat - lasku
14	DZ	Asiakkaat - maksu
18	M1	Hautainhoitojärjestelmä
18	ZD	Luottotappiokirjaus

Palkat

Numerosarja	Tositelajit	
1	P1	Palkat verokäsittely
1	PV	Palkkavaraus

Ostolaskut

Numerosarja	Tositelajit	
19	KG	Toimittajat - hyvitys
19	KR	Toimittajat - lasku
15	KZ	Toimittajat - maksu
19	TM	Matkalaskut ostoreskontra

Käyttöomaisuus

Numerosarja	Tositelajit	
1	AA	Käyttöomaisuus kirjaus
3	AF	Poistokirjaukset
1	AI	Investointituet KOM
1	AM	KOM myynnit
1	AZ	Purku käyttöomaisuuteen

Numerosarja	Käytetyt tositenumerot
1	1000000–1006664
14	14000000–14003140
15	15000000–15003447
18	18000000–18003209
19	19000000–19003757
3	3000000–3000024

Selvitys kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista

Tilinpäätös säilytetään pysyvästi sähköisessä muodossa.

Palkkatietoja sisältävät asiakirjat säilytetään 50 vuotta.

Kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (KPL 2:10.1 §), mikäli EU-säädökset eivät vaadi pidempää säilytysaikaa. Kiinteistöinvestointeihin liittyvät laskut, tositteet ja muut selvitykset säilytetään 13 vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin kiinteistöinvestointi on valmistunut. Kirjanpito- ja tilin-päätösaineisto säilytetään koneellisella tietovälineellä. Kirjanpitoaineisto on tallennettava kahdelle eri tietovälineelle. Kirkon palvelukeskuksen järjestelmissä oleva aineisto on säilytettynä järjestelmässä ja erillisinä varmuuskopioina.

